

William Shakespeare

Julius Caesar

Julius Cesar
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Scarlat Ion Ghica, 1896

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

**SHAKESPEARE
LIVES IN**

2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Edited by
**C. George Sandulescu
and Lidia Vianu**

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

Press Release

Monday 4 April 2016

Shakespeare's Plays in Romanian, 1840-1920

Parallel Texts

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu.

In April 2016, *Contemporary Literature Press* will publish as Parallel Texts over 30 volumes of plays by William Shakespeare. Every play will appear in more than one Romanian version. The translations sometimes use older spellings, and even

Editura *Contemporary Literature Press* publică, sub formă de texte paralele, peste 30 de volume cuprinzând piese de teatru de William Shakespeare, fiecare dintre ele în mai multe versiuni, toate traduse într-o limbă românească pe care pe vremuri o scriam altfel, uneori chiar cu alte caractere tipografice, și care dă textelor lui

older typographic characters. This confers special Romanian local colour to Shakespeare's plays: it is a reminder of an old poetic quality that Romanian possessed in the early 19th century, and which we have lost since then.

We will publish these translations "in instalments". Our volumes are meant to support the British Council project "Shakespeare lives in 2016!" The series published by us will continue for quite a while.

Last but not least, let us remember that, four hundred years ago, Shakespeare died almost at the same time as Cervantes. The only playwright of our world and the only novelist of our world shared the same historical age.

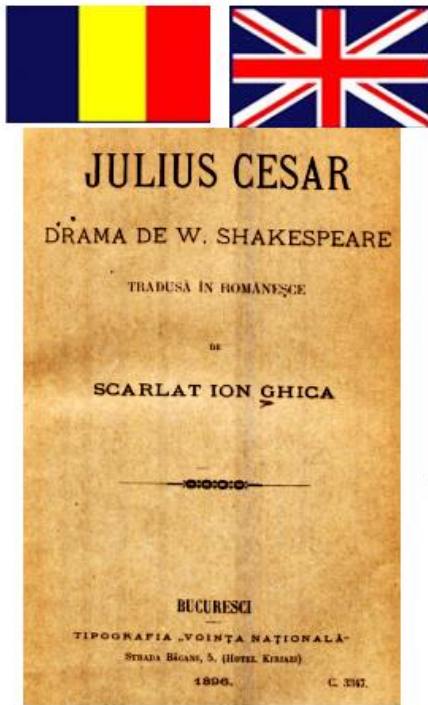
Shakespeare o culoare specială, dispărută în zilele noastre, când exprimarea este prozaică, lipsită de poezie.

Având în vedere că numărul volumelor este mare, le vom publica „în rate”, ca să folosim o expresie care dovedește limpede cât de lipsită de poezie este vorbirea de astăzi.

Această publicare este legată de aniversarea a celor 400 de ani care au trecut de când l-am avut pe Shakespeare printre noi. *Contemporary Literature Press* sprijină în acest fel celebrarea dramaturgului de către British Council sub deviza „Shakespeare Lives in 2016!” Seria de traduceri vechi ale pieselor lui la editura noastră va continua.

Last but not least, să nu uităm că Shakespeare a murit aproape la aceeași dată cu Cervantes. Singurul dramaturg al lumii și singurul romancier al lumii au trăit și au murit în același timp.

C. George Sandulescu and Lidia Vianu

William Shakespeare

Julius Caesar

Julius Cesar
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Scarlat Ion Ghica, 1896

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

**SHAKESPEARE
LIVES IN
2016**

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

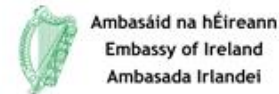
Edited by
**C. George Sandulescu
and Lidia Vianu**

Lidia Vianu

Director

C. George Sandulescu
Executive Advisor

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

ISBN 978-606-760-053-7

© The University of Bucharest

Editing, Cover Design and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Ilinca Dinulescu

Proofreading: Ilinca Dinulescu, Teodor Duțu

Typing: Ilinca Dinulescu

IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu

PR Manager: Violeta Baroană

Header Design: Elena Ghercă

Acknowledgements

William Shakespeare: *Julius Caesar*. Traducere în limba română de Scarlat Ion Ghica, Tipografia „Voința Națională”, 1896.

Contemporary Literature Press
Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake*
in One Hundred and Twenty-Three Volumes**
Totalling 35,000 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of
Finnegans Wake line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>,
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

Holograph
list of the
40 languages
used by
James Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

William Shakespeare

Julius Caesar

Julius Cesar

Parallel Texts

Translated into Romanian by

Scarlat Ion Ghica, 1896

Edited by
C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE **P**RESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

1

Julius Caesar
Octavius Caesar

Marcus Antonius

M. Aemilius Lepidus

Cicero
Publius
Popilius Lena

Marcus Brutus
Cassius
Casca
Trebonius

Iulius Cezar

Octavius Cezar, Marcus Antonius, M. Emilius Lepidus
Triumviratul după moartea lui Iulius Cezar

Cicero, Publius, Popilius Lena
Senatori

Marcus Brutus, Cassius, Casca Trebonius, Ligarius, Decius
Brutus, Mettelus Cimber, Cinna
Conspiratori

Pindarus, servitorul lui Cassius
Calphurnia, soția lui Cezar
Flavius, Marcellus
Tribuni

Artemidorus, un sofist din Cnidos
Cinna, un poet
Un alt poet

Lucilius, Titinius, Messala, Catone, tânărul, Volumnius

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

2

Prieteni de-ai lui Brutus și ai lui Cassius
Varrone, Clitus, Claudius, Stratone, Lucius, Dardanus
Servitorii lui Brutus
Portia, soția lui Brutus

Ligarius

Decius Brutus

Metellus Cimber

Cinna

Flavius and Marullus, Tribunes.

Artemidorus, a Sophist of Cnidos.

A Soothsayer.

Cinna, a Poet.

Another Poet.

Lucilius, Titinius, Messala, Young Cato and Volumnius ;

Friends to Brutus and Cassius.

Varro, Clitus, Claudius, Strato, Lucius, Dardanius ;

Servants to Brutus.

Pindarus, Servant to Cassius.

Calphurnia, Wife to Caesar.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

3

Portia, Wife to Brutus.

Senators, Citizens, Guards, Attendants, &c.

SCENE- During a great part of the Play, at Rome ; afterwards,
Sardis and near Philippi.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

4

ACT I

SCENE I.

Rome. A street.

Enter FLAVIUS, MARULLUS, and certain Commoners.

FLAVIUS : Hence! home, you idle creatures, get you home:

Is this a holiday? What! know you not,

Being mechanical, you ought not walk

Upon a labouring day without the sign

Of your profession? Speak, what trade art thou?

First Commoner: Why, sir, a carpenter.

MARULLUS: Where is thy leather apron and thy rule?

What dost thou with thy best apparel on?

You, sir, what trade are you?

ACTUL I

SCENA I

Roma – O stradă.

Flavius – Marcellus și un alai de cetățeni.

FLAVIUS: Fugiți de aici, trântori, cărați-vă acasă

Pieriți, vă spun. Nu credeți că azi e sărbătoare?

Ce? Ați uitat se vede, că voi meseriașii

În zi de lucru nu aveți puțința de a ieși

Fără a avea în mână unealta meseriei?

Primul cetățean: Sunt un tâmplar, stăpâne.

MARCELLUS: Atunci unde este

Șorțul tău de piele și linia de lemn?

De ce ai venit aici gătit cu haine bune?

Băiete, tu, de acolo, ce meserie ai?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

5

Second Commoner: Truly, sir, in respect of a fine workman, I am but, as you would say, a cobbler.

MARULLUS: But what trade art thou? answer me directly.

Second Commoner: A trade, sir, that, I hope, I may use with a safe conscience; which is, indeed, sir, a mender of bad soles.

MARULLUS: What trade, thou knave? thou naughty knave, what trade?

Second Commoner: Nay, I beseech you, sir, be not out with me: yet, if you be out, sir, I can mend you.

MARULLUS: What meanest thou by that? Mend me, thou saucy fellow!

Second Commoner: Why, sir, cobble you.

FLAVIUS: Thou art a cobbler, art thou?

Second Commoner: Truly, sir, all that I live by is with the awl: I meddle with no tradesman's matters, nor women's matters, but with awl. I am, indeed, sir, a surgeon to old shoes;

Al doilea cetățean: Ca lucrător subțire sunt, domnule, cum ai zice cârpaci de încălțăminte.

MARCELLUS: Răspunde scurt, ce ești?

Al doilea cetățean: Am, domnule, o meserie ce cred că o pot exercita cu conștiința împăcată; căci adevărul e, domnul meu, că sunt un cârpaci de tălpi stricate.

MARCELLUS: Mișelule, îmi spui ce meserie ai?

Ce meserie, spune-mi, – paiață păcătoasă?

Al doilea cetățean: Zău, domnul meu, te rog, nu te supăra pe mine, căci pe legea mea, dacă te-ai strica, aș putea să te dreg.

MARCELLUS: Ce înseamnă asta? – Cum să mă dregi, tâlhare?

Al doilea cetățean: Să te cârpesc, stăpâne.

FLAVIUS: Ești un cârpaci atunci.

Al doilea cetățean: Da, domnul meu, mă hrănesc cu sula, nu mă bag în afacerile celorlalți negustori, nici într-ale muierilor, dar trăiesc cu sula. Sunt dar, domnule, un medic de

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

6

when they are in great danger, I recover them. As proper men as ever trod upon neat's leather have gone upon my handiwork.

FLAVIUS: But wherefore art not in thy shop to-day? Why dost thou lead these men about the streets?

Second Commoner: Truly, sir, to wear out their shoes, to get myself into more work. But, indeed, sir, we make holiday, to see Caesar and to rejoice in his triumph.

MARULLUS: Wherefore rejoice? What conquest brings he home?

What tributaries follow him to Rome

To grace in captive bonds his chariot wheels?

You blocks, you stones, you worse than senseless things!

O you hard hearts, you cruel men of Rome,

Knew you not Pompey? Many a time and oft

Have you climb'd up to walls and battlements,

încălțăminte stricăță; când ele sunt în primejdie mare, le lecuiesc. Nu e om din cei mai cumsecade, care încalță piele de căprioară, să nu fi călcat pe opera mea.

FLAVIUS: De ce nu ești atunci în prăvălia ta? De ce cutreieri strada în capul acestei gloate?

Al doilea cetățean: De, domnule, ca să le tocesc cizmele, să-mi fac mai mult de lucru. Și apoi, la drept vorbind mi-am luat vacanță ca să vedem pe Cezar, și să ne bucurăm de triumful lui.

MARCELLUS: Și pentru ce aceasta? Cuceriri săvârșit-a?

Ce tributari la Roma aduce din războaie,

Înlănțuiți la roata înaltului său car?

Dar n-aveți judecată cât pietrele acelea?

Sunteți lipsiți de suflet, romani nepăsători!

N-ați cunoscut cu toții pe marele Pompei?

Nu știți că des pe ziduri, pe turnuri v-ați suit,

V-ați pus pe la ferestre, v-ați spânzurat de coșuri

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

7

To towers and windows, yea, to chimney-tops,
Your infants in your arms, and there have sat
The livelong day, with patient expectation,
To see great Pompey pass the streets of Rome:
And when you saw his chariot but appear,
Have you not made an universal shout,
That Tiber trembled underneath her banks,
To hear the replication of your sounds
Made in her concave shores?
And do you now put on your best attire?
And do you now cull out a holiday?
And do you now strew flowers in his way,
That comes in triumph over Pompey's blood?
Be gone!
Run to your houses, fall upon your knees,
Pray to the gods to intermit the plague
That needs must light on this ingratitude.

Cu mici copii în brațe, și ați stat o zi întreagă,
Privind cu nerăbdare, în fața voastră să treacă
Pe ulițele Romei, Pompei victoriosul?
Și când, în depărtare, vedeți în fine carul,
N-ați scos din piept un răcnet atât de puternic
Că Tibrul, chiar sub malu-i scobit, a tresărit?
Veniți cu haine astăzi, ca pentru o sărbătoare?
Și ați luat vacanță? Și flori veți arunca
Pe calea celui care sosește în triumf,
Cu mâinile mânjite de sângele acelu
Ce l-ați iubit odată? Plecați, vă spun, acasă
Cădeți cu rugăciune la zei să se îndure
A înlătura flagelul ce fără îndoială
Va trebui să cadă, pe fii așa ingrați!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

8

FLAVIUS: Go, go, good countrymen, and, for this fault,
Assemble all the poor men of your sort;
Draw them to Tiber banks, and weep your tears
Into the channel, till the lowest stream
Do kiss the most exalted shores of all.

Exeunt all the Commoners

See whe'r their basest metal be not mov'd;
They vanish tongue-tied in their guiltiness.
Go you down that way towards the Capitol;
This way will I. Disrobe the images,
If you do find them deck'd with ceremonies.

MARULLUS: May we do so?

You know it is the feast of Lupercal.

FLAVIUS: It is no matter; let no images
Be hung with Caesar's trophies. I'll about
And drive away the vulgar from the streets:
So do you too where you perceive them thick.

FLAVIUS: Conțetățeni, vă duceți, iar pentru vina voastră
Pe toți cei de o seamă cu voi îi adunați,
La Tibru și acolo cu lacrimile voastre
Atât umflați-i unda, ca cel mai josnic val
Să vie să se spargă pe țărmul cel mai înalt.

Ies cetățenii.

Vezi ce mișcată este natura lor vicleană;

Dispare fiecare tăcut și rușinat.

Coboară, tu, pe acolo, spre Capitol, amice,

Voi merge eu pe aici: de vezi, pe drum, icoane

Împodobite, toate, te rog, să le dezbraci.

MARCELLUS: Putem să facem asta? Nu știi că tot poporul

Azi serbează praznicul Lupercalilor?

FLAVIUS: Aceasta nu-i nimic, trofeeale lui Cezar

Nu trebuie să atârne pe sfintele icoane.

Mă duc să iau la goană mulțimea de pe străzi;

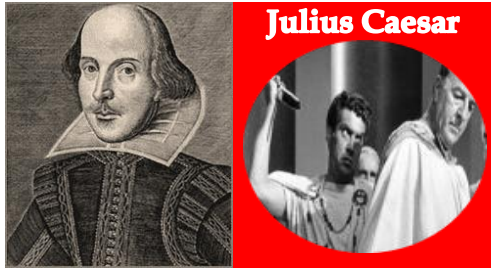
Să faci și tu tot astfel oriunde va fi gloata,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

These growing feathers pluck'd from Caesar's wing
Will make him fly an ordinary pitch,
Who else would soar above the view of men
And keep us all in servile fearfulness.

Exeunt

9

Smulgând câteva pene din aripa lui Cezar,
Îl vom sili pe acesta să zboare mai încet,
Căci ar pluti de altfel prea sus deasupra noastră,
Lăsându-ne cu groaza sclaviei ce ne așteaptă.

Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

10

SCENE II.

The Same. A Public Place.

Enter, in procession, with music, CAESAR; ANTONY, for the course; CALPHURNIA, PORTIA, DECIUS, CICERO, BRUTUS, CASSIUS, and CASCA; a great crowd following, among them a Soothsayer

CAESAR: Calphurnia!

CASCA: Peace, ho! Caesar speaks.

Music ceases.

CAESAR: Calphurnia!

CALPHURNIA: Here, my lord.

CAESAR: Stand you directly in Antonius' way

When he doth run his course. Antonius!

ANTONY: Caesar, my lord.

SCENA II.

O piață public.

Intră Cezar în procesiune cu muzică. – Antonius, gata pentru alergare. – Calphurnia. – Portia. – Decius. – Cicero. – Brutus. – Cassius și Casca. – Un ghicitor, – urmează o mulțime mare.

CEZAR: Calphurnia!

CASCA: Tăcere! Tăceți, vorbește Cezar.

Muzica încetează.

CEZAR: Calphurnia....

CALPHURNIA: Stăpâne?

CEZAR: Pe când va alerga

Antonius, tu caută să te afli în cale-i.

Strigă.

Antonius!

ANTONIUS: Ce este, oh! Cezar, stăpâne?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

11

CAESAR: Forget not, in your speed, Antonius,
To touch Calphurnia;

ANTONY: I shall remember:

When Caesar says 'Do this,' it is perform'd.

CAESAR: Set on; and leave no ceremony out. {Music.}

Soothsayer: Caesar!

CAESAR: Ha! Who calls?

CASCA: Bid every noise be still: peace yet again!

{*Music ceases*}

CAESAR: Who is it in the press that calls on me?

I hear a tongue, shriller than all the music,

Cry 'Caesar!' Speak; Caesar is turn'd to hear.

CEZAR: Să nu uiți, oh! Antoniu, în fuga ta cea mare
Să atingi pe-a mea soție; căci spun bătrânii noștri
Că dacă se atinge femeia ce e stearpă
În astă alergare sfințită, pierе îndată
Blestemul stârpiciunii.

ANTONIUS: O să îmi aduc aminte,
Când poruncește Cezar e lucru și făcut.

CEZAR: Începeți: – nicio parte din ritm să nu săriți.
Muzica cântă.

GHICITORUL: Oh! Cezar,....

CEZAR: Ce este? Mă cheamă cineva?

CASCA: Să înceteze iar cu zgomotul. – Tăcere!
Muzica încetează.

CEZAR: Dar cine în gloata asta m-a chemat?

Am auzit o voce mult mai asurzitoare

Decât acele muzici zicând: «ascultă Cezar»

Vorbește dar, căci Cezar se întoarce să te asculte.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

12

Soothsayer: Beware the Ides of March.

CAESAR: What man is that?

BRUTUS: A soothsayer bids you beware the Ides of March.

CAESAR: Set him before me; let me see his face.

CASSIUS: Fellow, come from the throng; look upon Caesar.

CAESAR: What sayst thou to me now? Speak once again.

Soothsayer: Beware the Ides of March.

CAESAR: He is a dreamer; let us leave him: pass.

Sennet. Exeunt all but BRUTUS and CASSIUS

CASSIUS: Will you go see the order of the course?

BRUTUS: Not I.

CASSIUS: I pray you, do.

BRUTUS: I am not gamesome: I do lack some part

Of that quick spirit that is in Antony.

Let me not hinder, Cassius, your desires;

I'll leave you.

GHICITORUL: Ferește-te, oh! Cezar, de idele lui Marte.

CEZAR: Ce om este acela?

BRUTUS: Un ghicitor, ce spune

Să te ferești, oh! Cezar, de idele lui Marte.

CEZAR: Înaintea mea îl puneți să văd figura lui.

CASCA: Ieși, omule, din grotă și uite-te la Cezar.

CEZAR: Ce vorbe ai zis, băiete? – Mai spune-le o dată.

GHICITORUL: Acestea: ferește-te de idele lui Marte.

CEZAR: Hai să îl lăsăm, căci este un visător; – să mergem...

Muzica cântă, ies toți în afară de Brutus și Cassius.

CASSIUS: Mergi să privești cu dâșii această alergare?

BRUTUS: Eu nu.

CASSIUS: Ba fă-mi plăcerea, te rog, să te duci.

BRUTUS: N-am poftă de petreceri. La mine nu găsești

Ușoara nepăsare ce e nedespărțită

De firea lui Antoniu n-aș vrea cu toate astea,

Să te opresc de a face precum dorești, oh! Cassiu.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

13

Te las:

CASSIUS: Bag de seamă, de câtva timp, oh! Brutus,
Că nu mai e în privirea-ți dulceața și iubirea
Ce-mi arătai odată: și ți-e purtarea rece
Și neapropiată chiar, către un prieten,
Ce te iubește sincer.

BRUTUS: Oh! Cassius, te înșeli;
De e posomorâtă privirea mea, asupra-mi
Mâhnirea-mi se răsfrânge. De câtva timp, așa e,
Sunt frământat de gânduri ce nu se împacă în fire;
Concepții, ce numai în capul meu există,
Modificând cu totul purtarea mea trecută;
Dar scumpii mei prieteni, în care tot sper că încă
Pot enumera pe Cassiu, să nu se îngrijească,
Nici altă însemnătate să dea purtării mele,
Decât că bietul Brutus ce-i despărțit în două
Prin astă dezbinare chiar a persoanei sale

CASSIUS: Brutus, I do observe you now of late:
I have not from your eyes that gentleness
And show of love as I was wont to have:
You bear too stubborn and too strange a hand
Over your friend that loves you.

BRUTUS: Cassius,
Be not deceiv'd: if I have veil'd my look,
I turn the trouble of my countenance
Merely upon myself. Vexed I am
Of late with passions of some difference,
Conceptions only proper to myself,
Which give some soil perhaps to my behaviours;
But let not therefore my good friends be griev'd –
Among which number, Cassius, be you one –
Nor construe any further my neglect,
Than that poor Brutus, with himself at war,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Forgets the shows of love to other men.

CASSIUS: Then, Brutus, I have much mistook your passion;
By means whereof this breast of mine hath buried
Thoughts of great value, worthy cogitations.

Tell me, good Brutus, can you see your face?

BRUTUS: No, Cassius; for the eye sees not itself,
But by reflection, by some other things.

CASSIUS: 'Tis just:

And it is very much lamented, Brutus,
That you have no such mirrors as will turn
Your hidden worthiness into your eye,
That you might see your shadow. I have heard,
Where many of the best respect in Rome, —
Except immortal Caesar, — speaking of Brutus,
And groaning underneath this age's yoke,
Have wish'd that noble Brutus had his eyes.

14

N-ar mai avea putere amicilor să dea
Dovadă de simpatie, precum ar fi dorit.

CASSIUS: M-au înșelat atunci desăvârșit, oh! Brutus,
Ale tale sentimente, ce-n pieptul meu s-au aprins
Simțiri adânci, mărețe și chibzuiiri înalte.

Obrazul tău, poți oare să-l vezi, iubite Brutus?

BRUTUS: Nu, Cassius, căci ochiul doar se oglindește
Într-altceva mai poate el singur să se vadă.

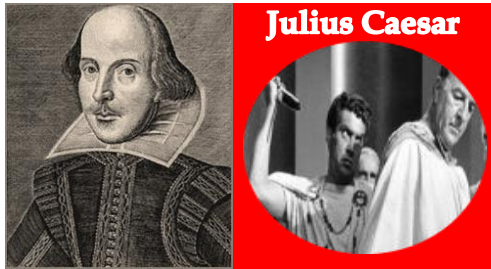
CASSIUS: Adevărat, așa e, și îmi pare rău, oh! Brutus,
Că n-ai tu o oglindă ce ar putea răsfrânge
Icoana cea de cinste ascunsă în ochiul tău!
Și umbra-i să-ți arate. Am auzit adesea,
Pe chiar cei mai de seamă romani, (afară numai de Cezar)
când de Brutus vorbeau, plângând amar
De-a timpului restrîște, și regretând că Brutus,
Cel bun și plin de cinste, nu vede ca și dânșii.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

15

BRUTUS: Into what dangers would you lead me, Cassius,
That you would have me seek into myself
For that which is not in me?

CASSIUS: Therefore, good Brutus, be prepar'd to hear:
And, since you know you cannot see yourself
So well as by reflection, I, your glass,
Will modestly discover to yourself
That of yourself which you yet know not of.
And be not jealous on me, gentle Brutus:
Were I a common laughèr, or did use
To stale with ordinary oaths my love
To every new protester; or if you know
That I do fawn on men and hug them hard
And after scandal them; or if you know
That I profess myself in banqueting
To all the rout, then hold me dangerous.
Flourish, and shout

BRUTUS: La ce pericol oare vrei să mă împingi, oh! Cassiu,
Cerându-mi să descopăr în pieptu-mi sentimente
Ce n-am putut cunoaște?

CASSIUS: Ascultă dragă Brutus:
Fiindcă știi acum că nu te pot vedea
Decât prin cugetare, oglinda ta voi fi.
Și am să îți arăt din firea-ți (pe cât îmi stă în putință)
Acele părți ce singur tu nu le-ai cunoscut.
Și să nu fii, oh! Brutus, gelos de un om ca mine,
De aș fi glumeț cu lumea, sau dacă mi-ar plăcea
Să înjosesc iubirea cu protestări jurate
În dreapta și în stânga; sau dacă ai știi, amice,
Că linguşesc adesea și îmbrățișez bărbații
Pe urmă criticându-i, sau dacă aș face încă
Făgăduieli la masă întregii adunări;
Puteai să zici atunci că sunt periculos.
Se aud trompete și strigăte

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

16

BRUTUS: What means this shouting? I do fear the people
Choose Caesar for their king.

CASSIUS: Ay, do you fear it?

Then must I think you would not have it so.

BRUTUS: I would not, Cassius; yet I love him well.

But wherefore do you hold me here so long?

What is it that you would impart to me?

If it be aught toward the general good,

Set honour in one eye and death i' the other,

And I will look on both indifferently;

For let the gods so speed me as I love

The name of honour more than I fear death.

CASSIUS: I know that virtue to be in you, Brutus,

As well as I do know your outward favour.

Well, honour is the subject of my story.

I cannot tell what you and other men

Think of this life; but, for my single self,

BRUTUS: Ce-i zgomotul acela? Mi-e teamă ca poporul
Să nu îl proclame rege pe Cezar.

CASSIUS: Îți este teamă?

Atunci pot conchide că n-ai dori să o faci.

BRUTUS: Nu aș vrea deloc, oh! Cassiu, cu toate că îl iubesc.

Dar pentru ce mă ții aici atâta vreme?

Și ce împărtășire de seamă vrei să îmi faci?

Mă crede, dacă este spre binele obștesc,

Că chiar de ar fi în ochiul tău, moartea, aș privi

La tine, fără frică: să nu-mi ajute zeii

De nu iubesc onoarea, mai mult de cât mă tem

De moarte, dacă aș pierde-o!

CASSIUS: Ale tale virtuți, Brutus, pe toate le cunosc,

Pe cât cunosc de bine exteriorul tău.

Onoarea este subiectul convorbirii mele.

Nu pot să știu ce credeți, atât, tu, cât și alții

De această existență, dar despre partea mea,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

17

I had as lief not be as live to be
In awe of such a thing as I myself.
I was born free as Caesar; so were you:
We both have fed as well, and we can both
Endure the winter's cold as well as he:
For once, upon a raw and gusty day,
The troubled Tiber chafing with her shores,
Caesar said to me 'Dar'st thou, Cassius, now
Leap in with me into this angry flood,
And swim to yonder point?' Upon the word,
Accoutred as I was, I plunged in
And bade him follow; so indeed he did.
The torrent roar'd, and we did buffet it
With lusty sinews, throwing it aside
And stemming it with hearts of controversy;
But ere we could arrive the point propos'd,
Caesar cried 'Help me, Cassius, or I sink!'

Aș prefera, mă crezi să nu exist pe lume,
Decât să ajung o spaimă chiar pentru mine însumi.
Eu, m-am născut cât Cezar de liber, – tu, asemeni:
Am fost crescuți ca dânsul de bine, și putem
Să îndurăm al iernii ger cât și el de bine:
S-a întâmplat odată, pe o vreme viscolioasă
Când unda întăritată a Tibrului izbea
Pe malu-i spumegândă, că Cezar mi-a fost zis:
«Ai îndrăzni, oh! Cassiu, să te arunci cu mine
«Chiar în vârtejul negru, mergând înot la punctul
«Ce îl vezi sub mal acolo?» La vorbele acestea
Cu hainele pe mine am sărit și l-am chemat
Să mă urmeze îndată; – s-a aruncat și dânsul.
Din ce în ce potopul se înfură, luptam
Din răspuțeri contra lui, plutind și înotând
Cu inimoasă râvnă; înainte de a ajunge
La locul ce însemnasem, l-am auzit pe Cezar

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

18

I, as Aeneas, our great ancestor,
Did from the flames of Troy upon his shoulder
The old Anchises bear, so from the waves of Tiber
Did I the tired Caesar. And this man
Is now become a god, and Cassius is
A wretched creature and must bend his body
If Caesar carelessly but nod on him.
He had a fever when he was in Spain,
And when the fit was on him, I did mark
How he did shake: 'tis true, this god did shake;
His coward lips did from their colour fly,
And that same eye whose bend doth awe the world
Did lose his lustre: I did hear him groan:
Ay, and that tongue of his that bade the Romans
Mark him and write his speeches in their books,
Alas! it cried 'Give me some drink, Titinius,'
As a sick girl. Ye gods, it doth amaze me

Strigând: «Vin de-mi ajută, oh! Cassiu, că mă afund!»
Precum străbunul nostru Eneas a răpit
Din flăcările Troiei pe tatăl său Anchises,
Luându-l în spinare, așa că și eu am scos,
Din valurile negre ale Tibrului, pe Cezar.
Și acest bărbat acum a devenit un zeu;
Iar Cassius rămâne ființa urgisită,
Silită să se plece când Cezar îl privește,
În mândra-i nepăsare! În Spania odată
Era bolnav de friguri și am băgat de seamă
Cum tremura sărmanul, – da, zeul tremura;
Din buza-i speriată tot sângele se trase,
Și același ochi ce astăzi o lume înspăimântă
Pierduse strălucirea, l-am auzit gemând,
Și limba lui, ce astăzi, Imperiului Roman
De-a rândul poruncește, a cărui vorbe toate
Se scriu în cărți eterne, de abia putea să zică:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

19

A man of such a feeble temper should
So get the start of the majestic world
And bear the palm alone.

Flourish. Shout.

BRUTUS: Another general shout!

I do believe that these applauses are

For some new honours that are heaped on Caesar.

CASSIUS: Why, man, he doth bestride the narrow world

Like a Colossus, and we petty men

Walk under his huge legs and peep about

To find ourselves dishonourable graves.

Men at some time are masters of their fates:

The fault, dear Brutus, is not in our stars,

But in ourselves, that we are underlings.

Brutus and Caesar: what should be in that 'Caesar'?

Why should that name be sounded more than yours?

Write them together, yours is as fair a name;

«Titinius dă-mi apă» ca un copil bolnav.

Pe zei! e o minune că un om atât de slab

Să poată să întrecă pe toți, precum o face!

Se aud trompete și strigăte.

BRUTUS: Mulțimea iarăși strigă, aplauzele astea

Sunt noi onoruri sigur ce se aduc lui Cezar.

CASSIUS: Cred bine; – el, pământul l-a încălecat, amice,

Ca un Colos gigantic, pe când noi ca piticii

Îi trecem pe sub picioare, și abia ne mai trudim

Ca să murim ca câinii; ajunge un moment

Când este fiecare stăpân al soartei sale:

Nu e a stelei noastre, iubite Brutus, vina,

De stăm în asuprire, greșeala e a noastră.

Ce-i Brutus? Ce e Cezar? De ce s-ar pronunța,

Și numele lui Cezar mai des decât al tău?

Alătură-le scrise, sunt ambele frumoase;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

20

Sound them, it doth become the mouth as well;
Weigh them, it is as heavy; conjure with 'em,
'Brutus' will start a spirit as soon as 'Caesar'.
Now, in the names of all the gods at once,
Upon what meat doth this our Caesar feed,
That he is grown so great? Age, thou art sham'd!
Rome, thou hast lost the breed of noble bloods!
When went there by an age, since the great flood,
But it was fam'd with more than with one man?
When could they say, till now, that talk'd of Rome,
That her wide walls encompass'd but one man?
Now is it Rome indeed and room enough,
When there is in it but one only man.
O! you and I have heard our fathers say,
There was a Brutus once that would have brook'd
Th' eternal devil to keep his state in Rome
As easily as a king.

Pronunță-le, e unul cât altul de duios;
Iar la cântar sunt ele deopotrivă grele.
Și farmeci poți prea bine să faci cu amândouă.
În numele puternic al zeilor, îmi spune
Cu ce alt soi de hrană a fost crescut, să ajungă
Atât de mare Cezar? O veac! ești pângărit!
Zi-mi, cum a pierit Romă, tot sângele tău nobil?!
De la potopul mare, când oare a mai fost
Un veac care să nu aibă decât un singur om?
Cei ce vorbeau de Roma, când au putut să zică,
Că ale ei întinse ziduri conțin pe unul numai?
Să fie Roma asta – ce nu se mai compune
Decât de o ființă? Am auzit cu toții
Cum povestesc bătrânii, că a fost odinioară
Un oraș care Brutus, ce-ar fi primit mai bine
Pe dracu să domnească în veci peste romani,
Decât să aibă un rege.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

BRUTUS: That you do love me, I am nothing jealous;
What you would work me to, I have some aim.
How I have thought of this and of these times,
I shall recount hereafter; for this present,
I would not, so with love I might entreat you,
Be any further mov'd. What you have said
I will consider; what you have to say
I will with patience hear, and find a time
Both meet to hear and answer such high things.
Till then, my noble friend, chew upon this:
Brutus had rather be a villager
Than to repute himself a son of Rome
Under these hard conditions as this time
Is like to lay upon us.

CASSIUS: I am glad
That my weak words have struck but thus much show
Of fire from Brutus.

21

BRUTUS: Căci mă iubești sunt sigur, deci nu voi fi gelos;
Și pot ghici cam unde ai vrea să mă aduci:
Dar care îmi este gândul asupra acestor timpuri
Ți-oi spune altă dată; te rog, pentru moment,
De mă iubești amice, să nu insiști prea mult.
Voi cumpăni în tihnă cuvintele și în urmă,
Voi asculta asemenea ce ți-a rămas de zis,
Voios și cu răbdare, găsind și un moment,
Mai prielnic ca acesta, să ascult și să răspund
La treburi atât de grave: – iar până atunci, Cassiu,
Fii sigur de un lucru, că Brutu ar prefera
Chiar un sătean să fie, decât un cetățean,
Al Romei, în aceste împrejurări urâte.
Ce veacul ne impune.

CASSIUS: Sunt fericit că ale mele
Cuvinte într-atâta l-au deșteptat pe Brutus.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

22

BRUTUS: The games are done and Caesar is returning.

CASSIUS: As they pass by, pluck Casca by the sleeve;
And he will, after his sour fashion, tell you
What hath proceeded worthy note to-day.

Re-enter CAESAR and his Train

BRUTUS: I will do so. But, look you, Cassius,
The angry spot doth glow on Caesar's brow,
And all the rest look like a chidden train:
Calphurnia's cheek is pale, and Cicero
Looks with such ferret and such fiery eyes
As we have seen him in the Capitol,
Being cross'd in conference by some senators.

CASSIUS: Casca will tell us what the matter is.

CAESAR: Antonius!

ANTONY: Caesar.

CAESAR: Let me have men about me that are fat;
Sleek-headed men and such as sleep o' nights.

BRUTUS: S-a sfârșit serbarea și Cezar se întoarce.

CASSIUS: Când trec pe aici trage de mânecă pe Casca
El cu posomorâta-i deprindere îți va spune
Ce s-a întâmplat pe acolo azi mai interesant.

Reintră Cezar cu suita.

BRUTUS: Am înțeles, – Dar, Cassiu, te rog să bagi de seamă
Privirea încruntată a lui Cezar; – zeu, ai zice
Că toți cei ce îl urmează au fost certați de dânsul.
Calphurnia e albă ca ceara; – Cicero
Cu ochi atât de roșii și înfocați se uită, –
La Capitol adesea l-am văzut tot astfel
Aprins în cuvântarea cu ceilalți senatori.

CASSIUS: O să ne spuie Casca de s-a întâmplat ceva.

CEZAR: Antonius,...

ANTONIUS: Ce este, Cezar?

CEZAR: Aș voi

Bărbați grași lângă mine; bărbați cu chipul vesel,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

23

Yond Cassius has a lean and hungry look;
He thinks too much; such men are dangerous.

ANTONY: Fear him not, Caesar, he's not dangerous;
He is a noble Roman and well given.

CAESAR: Would he were fatter! But I fear him not:
Yet if my name were liable to fear,
I do not know the man I should avoid
So soon as that spare Cassius. He reads much;
He is a great observer and he looks
Quite through the deeds of men; he loves no plays,
As thou dost, Antony; he hears no music;
Seldom he smiles, and smiles in such a sort
As if he mock'd himself and scorn'd his spirit
That could be mov'd to smile at any thing.
Such men as he be never at heart's ease
Whiles they behold a greater than themselves,

Cu fețele rotunde și somnul sănătos:

Mă uit la Cassiu, parcă e flămând și nemâncat;

Prea e muncit de gânduri: mă tem de astfel de oameni.

ANTONIUS: Să nu te temi de dânsul căci nu-i primejdios

E un roman de frunte și cu deprinderi bune.

CEZAR: De-ar fi mai gras la față! – Dar nu mă tem de dânsul.

Cu toate astea însă, de ar putea cu firea-mi

Să se împace frica, eu n-aș fugi de nimeni

Cum aș fugi de Cassiu. Citește foarte mult,

Și toate le observă, iar fiecare faptă

A omului despică; nu-i place să se joace

Cum te joci tu, Antoniu, nici muzica să asculte;

El, rarori surâde, și chiar atunci îți pare

Că își râde de el însuși, că se disprețuiește

Fiindcă se găsește ceva să îl miște în lume.

Să știi că astfel de oameni nu pot fi mulțumiți

Când văd că este altul mai mare decât dânsii,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

24

And therefore are they very dangerous.
I rather tell thee what is to be fear'd
Than what I fear; for always I am Caesar.
Come on my right hand, for this ear is deaf,
And tell me truly what thou think'st of him.
Sennet. Exeunt CAESAR and all his Train, but CASCA stays behind.

CASCA: You pull'd me by the cloak; would you speak with me?

BRUTUS: Ay, Casca; tell us what hath chanc'd to-day,
That Caesar looks so sad.

CASCA: Why, you were with him, were you not?

BRUTUS: I should not then ask Casca what had chanc'd.

CASCA: Why, there was a crown offered him; and being offered him, he put it by with the back of his hand, thus; and then the people fell a-shouting.

BRUTUS: What was the second noise for?

Și zic că de aceea sunt prea periculoși.
Îți spun, mai mult ce lucruri sunt de temut, nici cum
Nu zic că îmi este frică: – căci Cezar e tot Cezar.
Treci dar pe partea dreaptă, căci nu aud prea bine
Cu stânga, și apoi spune-mi ce crezi și tu de dânsul.
Iese Cezar cu suita, Casca rămâne înapoi.

CASCA: M-ai tras de braț, îmi pare; – vrei să vorbești cu mine?

BRUTUS: Ne spune, scump Casca, ce oare s-a întâmplat
Ca să ne pară Cezar așa posomorât?

CASCA: Dar nu erați cu dânsul, și voi, la sărbătoare?

BRUTUS: N-aș întreba pe Casca de-aș fi fost, eu, acolo.

CASCA: De vreți să știți atunci, i s-a propus coroana,
Și dânsul a respins-o cu mâna, uite, astfel:
Atunci poporul nostru a început să strige.

BRUTUS: Dar pentru ce au strigat, ei, și a doua oară?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

25

CASCA: Why, for that too.

CASSIUS: They shouted thrice: what was the last cry for?

CASCA: Why, for that too.

BRUTUS: Was the crown offered him thrice?

CASCA: Ay, marry, was't, and he put it by thrice, every time gentler than other, and at every putting-by mine honest neighbours shouted.

CASSIUS: Who offered him the crown?

CASCA: Why, Antony.

BRUTUS: Tell us the manner of it, gentle Casca.

CASCA: I can as well be hanged as tell the manner of it: it was mere foolery; I did not mark it. I saw Mark Antony offer him a crown;—yet 'twas not a crown neither, 'twas one of these coronets;—and, as I told you, he put it by once: but, for all that, to my thinking, he would fain have had it. Then he offered it to him again; then he put it by again: but,

CASCA: Tot pentru asta.

CASSIUS: Însă de trei ori au strigat,
De ce a treia oară?

CASCA: Tot pentru același lucru.

BRUTUS: I s-a propus coroana de trei ori vrei să zici?

CASCA: Tocmai, și în fiecare rând a respins-o mai frumos decât în rândul trecut; la fiecare semn de refuz, cinstita lume de lângă mine a strigat.

CASSIUS: Și cine i-a propus-o?

CASCA: Bineînțelele Antoniu.

BRUTUS: Ne povestește, Casca, întreaga întâmplare.

CASCA: Poți să mă spânzuri, dacă vrei, și nu sunt în stare să îți spun cum s-a întâmplat; era un caraghioslâc întreg, și n-am băgat de seamă bine. Am văzut pe Marc Antoniu oferindu-i o coroană;—nici nu era tocmai o coroană, ci un fel de cunună de acelea;—și, precum ți-am spus, a dat-o la o parte; dar, după cât cred, îi părea rău să o lase din mână. Pe urmă a oferit-o și a treia

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

26

to my thinking, he was very loath to lay his fingers off it. And then he offered it the third time; he put it the third time by: and still as he refused it, the rabblement hooted and clapped their chapped hands and threw up their sweaty night-caps and uttered such a deal of stinking breath because Caesar refused the crown that it had almost choked Caesar; for he swounded and fell down at it: and for mine own part, I durst not laugh, for fear of opening my lips and receiving the bad air.

CASSIUS: But, soft, I pray you: what! did Caesar swound?

CASCA: He fell down in the market-place, and foamed at mouth, and was speechless.

BRUTUS: 'Tis very like: he hath the failing-sickness.

CASSIUS: No, Caesar hath it not; but you and I, And honest Casca, we have the falling-sickness.

CASCA: I know not what you mean by that; but I am sure Caesar fell down. If the tag-rag people did not clap him and

oară, și a treia oară a dat-o la o parte; și iar, când a refuzat-o, adunarea a început să zbiere, și să-l aplaude cu mâinile sale grosolane, și a aruncat în sus șepcile sale unsuroase, și a scos atâta suflare împruțită, fiindcă Cezar a refuzat coroana, că l-au înecat pe acesta, și a căzut jos leșinat, iar, în ceea ce mă privește pe mine, nici n-am voit să râd, ca să nu primesc aerul infect în gura deschisă.

CASSIUS: Nu te grăbi: atunci a leșinat acolo?

CASCA: A căzut jos în piață, și i-a venit spumă la gură, și nu mai putea să vorbească.

BRUTUS: Se poate foarte bine, că îi vine câteodată.

CASSIUS: Noi toți ce stăm aici suntem mult mai bolnavi Și mai expuși ca dânsul.

CASCA: Nu știu ce vrei să zici, dar știu că Cezar a căzut jos, — și mai știu că dacă n-a fost aplaudat și fluierat pe rând, de

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

27

hiss him, according as he pleased and displeased them, as they use to do the players in the theatre, I am no true man.

BRUTUS: What said he, when he came unto himself?

CASCA: Marry, before he fell down, when he perceiv`d the common herd was glad he refused the crown, he plucked me ope his doublet and offered them his throat to cut. An I had been a man of any occupation, if I would not have taken him at a word, I would I might go to hell among the rogues. And so he fell. When he came to himself again, he said, if he had done or said any thing amiss, he desired their worships to think it was his infirmity. Three or four wenches, where I tood, cried 'Alas! good soul', and forgave him with all their hearts: but there's no heed to be taken of them; if Caesar had stabbed their mothers, they would have done no less.

BRUTUS: And after that, he came, thus sad, away?

CASCA: Ay.

CASSIUS: Did Cicero say any thing?

prostimea ce era acolo, ca un actor de teatru, voi să trec drept un mincinos.

BRUTUS: Ce a mai spus pe urmă, când și-a venit în fire?

CASCA: Zeul, înainte de a cădea, când a văzut că obștea se bucură că a refuzat coroana, și-a desfăcut tunica și le-a oferit gâtul ca să-l taie: – de-aș fi fost, eu, un meseriaș, să fiu afurisit dacă nu profitam de vorba lui: – apoi a căzut. Când și-a venit în fire, a zis că dacă a făptuit, sau dacă a grăit ceva rău, îi roagă să-l puie pe socoteala indispoziției sale. Trei sau patru fete de lângă mine au răspuns: «Vai de el sărmanul!» și l-au iertat cu toată inima: dar nu trebuie să ne luăm după dânsule, căci Cezar înjunghia pe mama lor, tot așa făceau ele.

BRUTUS: Și a plecat de acolo bolnav și întristat?

CASCA: Așa.

CASSIUS: Dar Cicero?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

28

CASCA: Ay, he spoke Greek.

CASSIUS: To what effect?

CASCA: Nay, an I tell you that, Ill ne'er look you i' the face again: but those that understood him smiled at one another and shook their heads; but, for mine own part, it was Greek to me. I could tell you more news too: Marullus and Flavius, for pulling scarfs off Caesar's images, are put to silence. Fare you well. There was more foolery yet, if I could remember it.

CASSIUS: Will you sup with me to-night, Casca?

CASCA: No, I am promised forth.

CASSIUS: Will you dine with me to-morrow?

CASCA: Ay, if I be alive, and your mind hold and your dinner worth the eating.

CASSIUS: Good; I will expect you.

CASCA: Do so. Farewell, both.

CASCA: Ah! El vorbea grecește.

CASSIUS: Dar ce spunea?

CASCA: Dacă v-aș spune și asta nu m-aș mai uita în ochii voștri, câte zile voi avea, – dar acei ce l-au înțeles, surâdeau și dădeau din cap; dar, în ceea ce mă privește pe mine parcă vorbea grecește. Mai pot să vă spun și altceva nou, Marcellus și Flavius care au dezbrăcat icoanele lui Cezar, au fost puși la locul lor. Adio.

Au fost și alte caraghioslăcuri multe, dacă mi-aș aduce aminte de toate.

CASSIUS: Vrei să cinezi cu mine?

CASCA: Nu pot că am promis.

CASSIUS: Dar mâine vii la masă?

CASCA: Vin, dacă sunt în viață, și ești dispus ca astăzi, Și mai cu seamă dacă e prânzul tău gustos.

CASSIUS: Bun, te aștept atunci.

CASCA: Rămas bun amândurora.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

29

Exit

BRUTUS: What a blunt fellow is this grown to be!
He was quick mettle when he went to school.

CASSIUS: So is he now in execution
Of any bold or noble enterprise,
However he puts on this tardy form.
This rudeness is a sauce to his good wit,
Which gives men stomach to digest his words
With better appetite.

BRUTUS: And so it is. For this time I will leave you:
To-morrow, if you please to speak with me,
I will come home to you; or, if you will,
Come home to me, and I will wait for you.

CASSIUS: I will do so: till then, think of the world.

Exit BRUTUS

Well, Brutus, thou art noble; yet, I see,

Iese.

BRUTUS: Ce fire necioplită! Cu toate astea însă
Era un tânăr sprinten pe când umbla la școală.

CASSIUS: Așa e și acum, când e să îndeplinească
Vreun plan măreț și nobil, cu toate că îmbracă
Acea înfățișare de îndărătnicie.

Și tonul său cel aspru e sosul care face
Pe lume să înghită cu atâta înlesnire
Cuvintele-i ciudate.

BRUTUS: Așa e, ai dreptate.

Pleca-voiu dar acuma: de ai plăcere mâine
Să mai vorbești de acesta, pot să mă duc la tine,
Sau vino, tu, acasă la mine, te aștept.

Iese Brutus.

CASSIUS: Așa. Iar până atunci gândește-te la lume.
Dar ești cinstit, oh! Brutus, și văd că cinstea ta
Ușor se încovoiaie ca orice scump metal...

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

30

Thy honourable metal may be wrought
From that it is dispos'd: therefore me 'tis meet
That noble minds keep ever with their likes;
For who so firm that cannot be seduc'd?
Caesar doth bear me hard; but he loves Brutus:
If I were Brutus now and he were Cassius,
He should not humour me. I will this night,
In several hands, in at his windows throw,
As if they came from several citizens,
Writings all tending to the great opinion
That Rome holds of his name; wherein obscurely
Caesar's ambition shall be glanced at:
And after this let Caesar seat him sure;
For we will shake him, or worse days endure.
Exit

De aceea se cuvine ca mintea-ți cea măreață
Să se întovărășească cu alta, de o seamă
Și potrivită în toate; căci care e acela ce cu cuvinte grele nu
poate fi sedus?
E rău cu mine, Cezar, pe Brutus îl iubește:
De-aș fi în locul lui însă și el în locul meu
Nu mi-aș schimba îndemnul. Voi arunca diseară
În casa fiecărui prieten, pe fereastră,
Răvașe, copiate cu scrieri diferite,
Spre a părea pornite de la mai mulți, odată,
În care voi expune opinia ce au
De dânsul toți în Roma, voi pomeni în trecut
De Cezar și de toată ambiția lui: –
Și apoi să se așeze cu siguranță dânsul,
Căci rău o să ne meargă de nu-l vom zgandui.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

31

SCENE III.

The Same. A Street.

Thunder and lightning. Enter, from opposite sides, CASCA, with his sword drawn, and CICERO

CICERO: Good even, Casca: brought you Caesar home?
Why are you breathless? and why stare you so?

CASCA: Are not you mov'd, when all the sway of earth
Shakes like a thing unfirm? O Cicero!

I have seen tempests, when the scolding winds
Have riv'd the knotty oaks; and I have seen
The ambitious ocean swell and rage and foam,

To be exalted with the threat'ning clouds:

But never till to-night, never till now,
Did I go through a tempest dropping fire.
Either there is a civil strife in heaven,

SCENA III.

Roma. – O stradă.

Tună și fulgeră, – intră din părți opuse, Casca cu sabia scoasă
și Cicero.

CICERO: Ei, bună seara, Casca; l-ai petrecut pe Cezar?
Ce înseamnă oare privirea-ți îngrozită?

CASCA: Nu ești mișcat, tu oare, când e făptura întreagă
A lumii clătinată? Oh! Cicero, în viață

Am mai văzut furtuni, când vijelia oarbă

A rupt stejarul falnic, și am privit adesea

Pe Oceanul mândru și amenințător

Azvârlindu-se pe ceruri, în valuri spumegoase,

Dar până acum însă nu mi se întâmplase

Să văd o vijelie de foc picând din ceruri:

Sau este sus acolo cumplită dezbinare,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

32

Or else the world, too saucy with the gods,
Incenses them to send destruction.

CICERO: Why, saw you any thing more wonderful?

CASCA: A common slave – you know him well by sight –
Held up his left hand, which did flame and burn
Like twenty torches join'd, and yet his hand,
Not sensible of fire, remain'd unscorch'd.

Besides – I have not since put up my sword –
Against the Capitol I met a lion,
Who glar'd upon me, and went surly by,
Without annoying me: and there were drawn
Upon a heap a hundred ghastly women,
Transformed with their fear; who swore they saw
Men all in fire walk up and down the streets.
And yesterday the bird of night did sit,
Even at noon-day upon the market-place,
Hooting and shrieking. When these prodigies

Sau că această lume a mâniat pe zei
Cu răutatea, și astfel ei vor să o nimicească.

CICERO: Dar altceva văzut-ai de ești așa uimit?

CASCA: Un rob de rând pe care oricine îl cunoștea,
Și-a ridicat deodată în aer mâna stângă
Cu flăcări acoperită, și-a început să ardă
Ca douăzeci de facle legate împreună, –
Cu toate astea mâna era nesimțitoare.

De flăcări neatinsă. Afară de acesta,
(Nici n-am băgat în teacă de atunci spada mea)
La Capitol, în față ieșitu-mi-a un leu,
Ce s-a uitat la mine posomorât, trecând
Fără de a mă atinge: erau înghesuite
Grămadă mai departe, o sută de femei,
Pe care le schimbasese cumplit teroarea; ele
Jurau că văzuseră bărbați învăpăiați
Plimbându-se pe uliți, că ieri în amiaza mare

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

33

Do so conjointly meet, let not men say
'These are their reasons; they are natural;'
For, I believe, they are portentous things
Unto the climate that they point upon.

CICERO: Indeed, it is a strange-disposed time:
But men may construe things after their fashion,
Clean from the purpose of the things themselves.
Come Caesar to the Capitol to-morrow?

CASCA: He doth; for he did bid Antonius
Send word to you he would be there to-morrow.

CICERO: Good night then, Casca: this disturbed sky
Is not to walk in.

CASCA: Farewell, Cicero.

O pasăre de noapte s-a auzit în piață,
Ursuză cobitoare. Când fenomene de astea
Vin una după alta, să nu încerce omul
Să le explice firea zicând că-s naturale;
Căci am încredințarea că țara, ce le vede,
Prin ele e prevestită de întâmplări mărețe.

CICERO: E într-adevăr o vreme curioasă, nefirească,
Dar omul tălmăcește adesea evenimentul
După părerea lui numai, nepotrivită în totul
Cu dreaptă însemnătate. Știi oare, dacă, mâine,
O să se ducă Cezar la Capitol, or nu?

CASCA: Se duce, și trimise răspuns, el lui Antoniu
Să te vestească dânsul că mâine o să meargă.

CICERONE: Deci noapte bună, Casca, căci vremea nu-i
plăcută

Azi pentru o plimbare.

CASCA: Adio, Cicero.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

34

Exit CICERO

Enter CASSIUS

CASSIUS: Who's there?

CASCA: A Roman.

CASSIUS: Casca, by your voice.

CASCA: Your ear is good. Cassius, what night is this!

CASSIUS: A very pleasing night to honest men.

CASCA: Who ever knew the heavens menace so?

CASSIUS: Those that have known the earth so full of faults.

For my part, I have walk'd about the streets,

Submitting me unto the perilous night,

And, thus unbraced, Casca, as you see,

Have bar'd my bosom to the thunder-stone;

Iese Cicerone.

Intră Cassius.

CASSIUS: Acolo, cine umblă?

CASCA: E un roman.

CASSIUS: E glasul

Lui Casca mi se pare.

CASCA: Urechea nu te înșală

Ce noapte e aceasta, oh! Cassius?

CASSIUS: O noapte

Ce tocmai e plăcută bărbaților cinstiți.

Cine văzut-a cerul așa încrunțat ca astăzi?

CASCA: Toți ce cunosc pământul acesta, plin de rele.

CASSIUS: În ceea ce mă atinge, eu m-am plimbat pe afară,

Expus la vijelie precum mă și vezi Casca,

Și cu îmbrăcămintea subțire ce o port;

Cu pieptul gol umblat-am în ploaie și în trăsnet:

Și când albastrul fulger spinteca cu focu-i

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

35

And, when the cross blue lightning seem'd to open
The breast of heaven, I did present myself
Even in the aim and very flash of it.

CASCA: But wherefore did you so much tempt the heavens?
It is the part of men to fear and tremble,
When the most mighty gods by tokens send
Such dreadful heralds to astonish us.

CASSIUS: You are dull, Casca, and those sparks of life
That should be in a Roman you do want,
Or else you use not. You look pale and gaze
And put on fear, and cast yourself in wonder,
To see the strange impatience of the heavens;
But if you would consider the true cause
Why all these fires, why all these gliding ghosts,
Why birds and beasts from quality and kind;
Why old men fool and children calculate;

A cerurilor boltă, cu dinadinsul parcă
În cale-i mă băgasem.

CASCA: Dar pentru ce? – ia spune-mi; –
Sau ai voit, tu, poate pe zei să necăjești?
Căci are omul parte să tremure cu frică,
Când zeii cei puternici, prin semne, le trimit
Aceste îngrozitoare și grele prevestiri.

CASSIUS: Ești prea greoi, azi, Casca, și acea scânteie vie,
Ce ar trebui să aibă romanul, îți lipsește
Sau o păstrezi ascunsă. Ești palid și privești
Cuprins de spaimă, parcă surprins de o vijelie.
Dar, dacă ai pătrunde adevărata taină,
De ce aceste focuri și umbre rătăcite,
Acele animale ce firea lor și-o schimbă;
De ce pierd judecata bătrânii, iar copiii
Proorocesc, și toate de la menirea lor

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Why all these things change from their ordinance
Their natures and pre-formed faculties,
To monstrous quality, why, you shall find
That heaven hath infus'd them with these spirits,
To make them instruments of fear and warning
Unto some monstrous state.

Now could I, Casca, name to thee a man
Most like this dreadful night,
That thunders, lightens, opens graves, and roars
As doth the lion in the Capitol,
A man no mightier than thyself or me
In personal action, yet prodigious grown
And fearful, as these strange eruptions are.

CASCA: 'Tis Caesar that you mean; is it not, Cassius?

CASSIUS: Let it be who it is: for Romans now
Have thews and limbs like to their ancestors;
But, woe the while! our fathers' minds are dead,

36

Schimbate sunt, iar forma lor este înnoită,
Sub chipuri nevăzute, – ai înțelege îndată
Că sunt însuflețite de cer cu duhul ăsta,
Să fie instrumente de spaimă și vestire
Când starea cea de lucruri devine monstruoasă.
Eu, aş putea, oh! Casca, să-ți spui acum un nume
De om ce seamănare cu noaptea asta are;
Ce fulgeră și tună, săpând morminte, urlă
Ca leul ce azi noapte la Capitol trecea;
Ce nu e mai puternic ca tine sau ca mine
De l-ai lua în parte; dar care a crescut
Îngrozitor de mare și e mai fioros
Decât dezlănțuirea aceea de elemente.

CASCA: Vrei să vorbești de Cezar: – nu e așa, oh! Cassiu?

CASSIUS: Cine o fi, să fie! – căci astăzi au romanii
Putere tot atâta ca și strămoșii lor;
Dar, vai de noi! E moartă mândria strămoșească,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

37

And we are govern'd with our mothers' spirits;
Our yoke and sufferance show us womanish.

CASCA: Indeed, they say the senators tomorrow
Mean to establish Caesar as a king;
And he shall wear his crown by sea and land,
In every place, save here in Italy.

CASSIUS: I know where I will wear this dagger then;
Cassius from bondage will deliver Cassius:
Therein, ye gods, you make the weak most strong;
Therein, ye gods, you tyrants do defeat:
Nor stony tower, nor walls of beaten brass,
Nor airless dungeon, nor strong links of iron,
Can be retentive to the strength of spirit;
But life, being weary of these worldly bars,
Never lacks power to dismiss itself.
If I know this, know all the world besides,
That part of tyranny that I do bear

Suntem conduși cu toții de ale babelor cuvinte!

CASCA: În adevăr se zice că mâine senatorii
Vor așeza pe Cezar ca rege peste noi;
Că va purta coroana pe mări și țări, oriunde,
Afară din pământul Italiei și Romei.

CASSIUS: Atunci și eu știu unde păstrez acest pumnal;
Căci Cassiu de sclavie va izbăvi pe Cassiu.
Oh! Zei, voi, știți să faceți pe cei mai slabi, viteji;
Și pe tiran știut-ați să-l biruiți tot voi!
Nici turnul cel de piatră, nici zidul de aramă,
Nici temnița închisă, nici lanțul cel de fier
Nu pot să stea împotriva voinței neclintite;
Căci viața obosită de piedicile lumii,
Întotdeauna poate să-și ia avântul liber:
Și dacă știu aceasta, întreaga lume știe,
Că orișicând am voie să scutur tirania,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

I can shake off at pleasure.

Thunder still

CASCA: So can I:

So every bondman in his own hand bears

The power to cancel his captivity.

CASSIUS: And why should Caesar be a tyrant then?

Poor man! I know he would not be a wolf,

But that he sees the Romans are but sheep:

He were no lion, were not Romans hinds.

Those that with haste will make a mighty fire

Begin it with weak straws: what trash is Rome,

What rubbish and what offal, when it serves

For the base matter to illuminate

So vile a thing as Caesar! But, O grief!

Where hast thou led me? I, perhaps, speak this

Before a willing bondman; then I know

My answer must be made: but I am arm'd,

38

Ce o port și eu în parte pe umeri cu ceilalți.

CASCA: Și eu o port asemeni, precum orice orb poartă
În mâna sa puțința robie să și-o curme.

CASSIUS: De ce să fie Cezar atunci un tiran?
Sărmanul om, sunt sigur, nu ar vrea să fie lup,
De nu ar ști că romanii sunt oi în fața sa:
Nu ar fi un leu nici dânsul de nu ar fi cerbi romanii.
Acel ce vrea în pripă să aprindă un foc mare,
Cu paie va începe: întreaga Romă-i fleac,
Gunoii și murdărie, menire neavând,
În lumea asta, alta, decât să strălucească
Cel lucru vil ce-i Cezar! Dar, tu, mâhnire-adâncă!
Prea m-ai împins departe: și poate că am spus
Cuvintele acestea chiar unui rob fericit,
Și-atunci va atrage răspundere asupra mea:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

39

And dangers are to me indifferent.

CASCA: You speak to Casca, and to such a man
That is no fleering tell-tale. Hold, my hand:
Be factious for redress of all these griefs,
And I will set this foot of mine as far
As who goes furthest.

CASSIUS: There's a bargain made.
Now know you, Casca, I have mov'd already
Some certain of the noblest-minded Romans
To undergo with me an enterprise
Of honourable-dangerous consequence;
And I do know, by this, they stay for me
In Pompey's porch: for now, this fearful night,
There is no stir, or walking in the streets;
And the complexion of the element
In favour's like the work we have in hand,
Most bloody, fiery, and most terrible.

Sunt întărit, eu, totuși și nu mă tem de moarte.

CASCA: Vorbești cu Casca, scumpule, poți fi încredințat
Că cu un om ca dânsul nu e niciun pericol.
Ia dar această mână, fi harnic și îndreaptă
Aceste rele toate, – voi merge mai departe
Decât chiar cei mai aprigi.

CASSIUS: Ne-am înțeles atunci.
Deci poți să scrii aceasta: am pus deja în mișcare
Pe câțiva din romanii cei mai de frunte în cinste.
Cu mine să întreprindă o faptă cu urmări
Primejdioase, însă în glorie măreață
Și știu ce mă așteaptă, chiar în momentul ăsta,
Mulți la Pompei în tindă, căci în această noapte
Nu e nicio mișcare în străzi când cerul are
Înfățișarea întocmai cu treaba ce o facem,
Grozavă, sângeroasă.

Intră Cinna

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

40

CASCA: Stand close awhile, for here comes one in haste.

CASSIUS: 'Tis Cinna; I do know him by his gait:
He is a friend.

Enter CINNA

Cinna, where haste you so?

CINNA: To find out you. Who's that? Metellus Cimber?

CASSIUS: No, it is Casca; one incorporate
To our attempts. Am I not stay'd for, Cinna?

CINNA: I am glad on 't. What a fearful night is this!
There's two or three of us have seen strange sights.

CASSIUS: Am I not stay'd for? tell me.

CINNA: Yes, you are.

O Cassius! if you could

But win the noble Brutus to our party--

CASSIUS: Be you content: good Cinna, take this paper,
And look you lay it in the praetor's chair,

CASCA: Stai liniștit o vreme,
Căci văd că vine încoace un om în mare grabă.

CASSIUS: E Cinna, se cunoaște din mersu-i de departe;
E un prieten. Unde mergi așa iute, Cinna?

CINNA: Te căutam pe tine. Cine-i? Metellus Cimber?

CASSIUS: Acesta este Casca, el se asociază
Cu planurile noastre. Sunt așteptat acolo?

CINNA: Mă bucur de aceasta. Ce noapte înfricoșată!
Și sunt doi, trei, se zice, care au văzut minuni.

CASSIUS: Te rog îmi spune, Cinna, nu mă aștepți oare?

CINNA: Ba da, cu nerăbdare, – oh! Cassiu, de ai putea
Să ne aduci pe Brutus!

CASSIUS: Destul, – fii liniștit.

Iubite Cinna, ține această hârtioară,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Where Brutus may but find it; and throw this
In at his window; set this up with wax
Upon old Brutus' statue: all this done,
Repair to Pompey's porch, where you shall find us.
Is Decius Brutus and Trebonius there?

CINNA: All but Metellus Cimber; and he's gone
To seek you at your house. Well, I will hie,
And so bestow these papers as you bade me.

CASSIUS: That done, repair to Pompey's theatre.
Exit CINNA

Come, Casca, you and I will yet ere day
See Brutus at his house: three parts of him
Is ours already, and the man entire
Upon the next encounter yields him ours.

CASCA: O! he sits high in all the people's hearts:

41

Cu mâna ta, o pune pe scaunul de pretor,
Să o vadă numai Brutus; – pe asta o aruncă
În casă, pe fereastră; – pe aceasta o lipește
Pe statuia lui Brutus bătrânul; terminând
Vin la Pompei în tindă, acolo ne găsești.
Trebonius și Deciu sunt amândoi acolo?

CINNA: Sunt toți, lipsește numai acum Mettelus Cimber;
El a plecat acasă la tine să te cheme.
Pleca-voi dar, aceste hârtii le voi depune
Precum mi-ai dat poruncă.

CASSIUS: Ne-am înțeles, pe urmă
Ai să te duci în grabă la Teatrul lui Pompei.
Hai, Casca, împreună, până nu se face ziuă,
O să-l vedem pe Brutus acasă: căci trei părți
Din el sunt ale noastre, și îl vom avea întreg
La prima întâlnire, cu mare înlesnire.

CASCA: Un loc înalt ocupă în inima mulțimii,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

And that which would appear offence in us,
His countenance, like richest alchemy,
Will change to virtue and to worthiness.

CASSIUS: Him and his worth and our great need of him
You have right well conceited. Let us go,
For it is after midnight; and ere day
We will awake him and be sure of him.

Exeunt

42

Acea ce o crimă s-ar socoti în noi,
Prin însușirea-i mândră, degrabă se prefăce
În cinste și în virtute.

CASSIUS: L-ai judecat prea bine
Pe dânsul, și valoarea o cumpănești întocmai,
Văzând ce trebuință avem de el acum.
Să mergem, miezul nopții trecut-a, și ar fi bine
Până nu se face ziuă, să-l întâlnim în tihnă,
Spre a ne înțelege cu dânsul în persoană.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

43

ACT II

SCENE I.

Rome. BRUTUS's orchard.

Enter BRUTUS

BRUTUS: What, Lucius, ho!
I cannot, by the progress of the stars,
Give guess how near to day. Lucius, I say!
I would it were my fault to sleep so soundly.
When, Lucius, when! awake, I say! what, Lucius!

Enter LUCIUS

LUCIUS: Call'd you, my lord?

BRUTUS: Get me a taper in my study, Lucius:
When it is lighted, come and call me here.

ACTUL II

SCENA I.

Roma, – grădina lui Brutus.

Intră Brutus

BRUTUS: Vino Lucius încoace, vino iute căci nu pot
Să înțeleg, din mersul planetelor, cât este
De-acum până la ziuă. Hei! Lucius, ascultă!
De aş fi putut ca tine să dorm în noaptea asta!
Ci vino odată încoace! Deşteaptă-te îţi spun!
N-auzi tu? Vino, vino!

Intră Lucius

LUCIUS: Chematu-m-ai, stăpâne?

BRUTUS: Găseşte o lumină în camera de lucru
Şi când va fi aprinsă să vii iar să mă chemi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

LUCIUS: I will, my lord.

Exit

BRUTUS: It must be by his death: and for my part,
I know no personal cause to spurn at him,
But for the general. He would be crown'd:
How that might change his nature, there's the question:
It is the bright day that brings forth the adder;
And that craves wary walking. Crown him? – that! –
And then, I grant, we put a sting in him,
That at his will he may do danger with.
The abuse of greatness is, when it disjoins
Remorse from power: and, to speak truth of Caesar,
I have not known when his affections sway'd
More than his reason. But 'tis a common proof,
That lowliness is young ambition's ladder,
Whereto the climber-upward turns his face;
But when he once attains the upmost round.

44

LUCIUS: Mă duc în grabă, domnule.

BRUTUS: Prin moartea lui, și numai
Prin moartea lui se poate! Nu am, cât despre mine
Niciun cuvânt în lume de a lovi într-însul,
Afară de acela al binelui obștesc.
Dorește el acuma să fie încoronat: –
Deci naște chestiunea: cam întru cât acesta
Îi poate schimba firea. Lumina zilei numai
Îndeamnă pe viperă din gaură-i să iasă;
Deci caută să iei seama mergând cum pui piciorul.
Să se încoroneze! Dar tocmai asta este
Să pui în el un ghimpe, cu care va putea
Să facă multe rele. Abuzul de mărire
Ia naștere din faptul de-a despărți puterea
De simțul omeniei; dar drept vorbind de Cezar,
N-am observant vreodată să-i fie stăpânită

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

He then unto the ladder turns his back,
Looks in the clouds, scorning the base degrees
By which he did ascend. So Caesar may:
Then, lest he may, prevent. And, since the quarrel
Will bear no colour for the thing he is,
Fashion it thus; that what he is, augmented,
Would run to these and these extremities:
And therefore think him as a serpent's egg
Which, hatch'd, would, as his kind, grow mischievous,
And kill him in the shell.

Re-enter LUCIUS

45

De patimi judecata; e însă dovedit
Că umilința este chiar scara ce servește
Ambiției veșnice ca mijloc de a ajunge
La visu-i de mărire; dar atingând la urmă
Cea mai înaltă treaptă, ea spatele întoarce
Spre treapta înjosită prin care a ajuns
Și în sus spre nori privește. — Va face Cezar astfel:
Deci să-l oprești tu caută. Așa stă lucrul astăzi
Nemulțumirea noastră fiind nu pe deplin
Justificată astăzi prin actele-i prezente,
Să căutăm prilejul noi prepuielnic dar,
Chiar în purtarea-i mâine, când va fi mai puternic:
Și să-l tratăm de aceea ca pe un ou de șarpe
Răufăcător, atunci când l-a clocit natura.
Deci caută ca de acum să-l sugrumăm mai bine.
Reintră Lucius.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

46

LUCIUS: The taper burneth in your closet, sir.
Searching the window for a flint, I found
This paper, thus seal'd up; and, I am sure,
It did not lie there when I went to bed.

Gives him the letter

BRUTUS: Get you to bed again; it is not day.
Is not to-morrow, boy, the ides of March?

LUCIUS: I know not, sir.

BRUTUS: Look in the calendar, and bring me word.

LUCIUS: I will, sir.

Exit

BRUTUS: The exhalations whizzing in the air
Give so much light that I may read by them.

Opens the letter and reads

'Brutus, thou sleep'st: awake, and see thyself.
Shall Rome, & c. Speak, strike, redress!
Brutus, thou sleep'st: awake!'

LUCIUS: În camera ta, domnule, aprins-am lumânarea,
Pe când căutam în casă o cremene, găsit-am
Aproape de fereastră scrisoarea asta închisă.
Cu toate că sunt sigur că nu eram acolo
Înainte, când plecasem acasă să mă culc.

BRUTUS: Te întoarce iar în patu-ți, nu-i încă dimineață.
A Idelor de Marte nu-i mâine prima zi?

LUCIUS: Nu știu...

BRUTUS: Ia calendarul, și vino apoi să-mi spui.

LUCIUS: Voi face cum îmi cereți.

Iese.

BRUTUS: Atâta strălucire au meteorii aceia
Ce flacăra prin aer, că la lumina lor,
Pot să citesc scrisoarea.

Deschide scrisoarea și citește.

«Ai adormit, oh! Brutus; te scoală, – te privește.

«Ai vrea ca Roma oare?...Zi, fă și îndreaptă!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

47

Such instigations have been often dropp'd
Where I have took them up.
'Shall Rome, & c.' Thus must I piece it out:
Shall Rome stand under one man's awe? What, Rome?
My ancestors did from the streets of Rome
The Tarquin drive, when he was call'd a king.
'Speak, strike, redress!' Am I entreated
To speak and strike? O Rome! I make thee promise:
If the redress will follow, thou receivest
Thy full petition at the hand of Brutus!

Re-enter LUCIUS

LUCIUS: Sir, March is wasted fourteen days.

Knocking within

BRUTUS: 'Tis good. Go to the gate; somebody knocks.

Exit LUCIUS

Since Cassius first did whet me against Caesar,
I have not slept.

«Ai adormit, oh! Brutus; deșteaptă-te» – adesea
În timpul cel din urmă, văzui cam aceste fraze
«Ai vrea ca Roma oare»... O voi completa astfel:
Să fie îngenunchiată de unul Roma noastră?
Străbunii mei, odată, au alungat, din Roma
Acesta, pe Tarquiniu când ajunsese rege:
«Vorbește, fă, lovește»... Nu să vorbesc, îmi cere
Și să lovesc mă îndeamnă? Oh! Romă, îți promit,
De este cu puțință o îndreptare; Brutus
Va da tot ajutorul ce poate să-l aducă.

Reintră Lucius.

LUCIUS: Azi cincisprezece zile din Marte au trecut.

Se aude bătând la poartă.

BRUTUS: Bun; – mergi și vezi la poartă că bate cineva.

Iese Lucius.

N-am mai dormit în pace de când a început
Să mă asmute Cassiu contra lui Cezar;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Between the acting of a dreadful thing
And the first motion, all the interim is
Like a phantasma, or a hideous dream:
The genius and the mortal instruments
Are then in council; and the state of man,
Like to a little kingdom, suffers then
The nature of an insurrection.

Re-enter LUCIUS

LUCIUS: Sir, 'tis your brother Cassius at the door,
Who doth desire to see you.

BRUTUS: Is he alone?

LUCIUS: No, sir, there are more with him.

BRUTUS: Do you know them?

LUCIUS: No, sir; their hats are pluck'd about their ears,
And half their faces buried in their cloaks,
That by no means I may discover them
By any mark of favour.

48

Căci timpul ce desparte a faptei săvârșire,
De gândul, ce în taină a zămislit-o, este
Ca o fantasmă neagră sau ca un vis hidos.
Când gândul cumpănește mijloacele, e omul
Ca și un stat ce fierbe cu dezbinări interne.
Reintră Lucius.

LUCIUS: Stăpâne, stă la ușă cumnatul vostru Cassiu
Și vrea să vă vorbească.

BRUTUS: Văzut-ai dacă-i singur.

LUCIUS: Nu, domnule, sunt cu dânsul mai mulți.

BRUTUS: L-ai cunoscut?

LUCIUS: Nu, căci până la ureche și-au tras ei pălăria
Și sunt ascunși obrajii în mantaua lor adânc,
Că nu-i pot recunoaște prin niciun semn.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

49

BRUTUS: Let 'em enter.

Exit LUCIUS

They are the faction. O conspiracy!
Sham'st thou to show thy dangerous brow by night,
When evils are most free? O! then by day
Where wilt thou find a cavern dark enough
To mask thy monstrous visage? Seek none, conspiracy;
Hide it in smiles and affability:
For if thou path, thy native semblance on,
Not Erebus itself were dim enough
To hide thee from prevention.

*Enter the conspirators, CASSIUS, CASCA, DECIUS, CINNA,
METELLUS CIMBER, and TREBONIUS*

CASSIUS: I think we are too bold upon your rest:
Good morrow, Brutus; do we trouble you?

BRUTUS: I have been up this hour, awake all night.

BRUTUS: Să intre.

Iese Lucius.

Toți sunt în facțiune, Oh! Lașă răzvrătire,
Chiar, noaptea ți-e rușine să te arăți, da, noaptea
Prielnică la crime! Atunci, spune-mi unde
Găsi-vei în timpul zilei o vizuină în care
Să ascund cumplita-ți frunte? Nici nu mai căuta;
În zâmbete ascunde-o și în măgulire iarăși.
Căci de-ai pași în lume cu fața ta firească
Nici adâncimea neagră Erebului n-ar ști
Să te învăluiască destul să poți să scapi.

Intră Cassius, Casca, Decius, Cinna, Mettelus, Cimber și Trebonius

CASSIUS: E îndrăzneală îmi pare din parte-ne ca astfel
Să-ți tulburăm odihna. Oh! Brutus, bună ziua.
Te supărăm noi oare?

BRUTUS: De o oră sunt sculat.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Know I these men that come along with you?

CASSIUS: Yes, every man of them, and no man here
But honours you; and every one doth wish
You had but that opinion of yourself
Which every noble Roman bears of you.
This is Trebonius.

BRUTUS: He is welcome hither.

CASSIUS: This, Decius Brutus.

BRUTUS: He is welcome too.

CASSIUS: This, Casca; this, Cinna;
And this, Metellus Cimber.

BRUTUS: They are all welcome.

What watchful cares do interpose themselves
Betwixt your eyes and night?

CASSIUS: Shall I entreat a word?

50

Și toată noaptea asta nici nu m-am odihnit.

Cunosc ore pe aceia ce au venit cu tine?

CASSIUS: Da îi cunoști, firește, pe toți și nici nu este

Vreunul printre dânșii să nu te onoreze,

Și-ar vrea, zău, fiecare să ai de tine însuși

Acea opinie înaltă, ce o are

De tine, fiecare din nobilii romani.

Acesta e Treboniu.

BRUTUS: Îi urez venire bună.

CASSIUS: Acesta Decius, Brutus.

BRUTUS: Și dânșului asemeni.

CASSIUS: Și Casca, și acela e Cinna, iar acolo
Vezi pe Metellus Cimber.

BRUTUS: Bine ați venit cu toții.

Ce griji neobosite sunt astea ce se luptă

Cu a somnului odihnă.

CASSIUS: Te rog să mă ascuți.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

BRUTUS and CASSIUS whisper

DECIUS BRUTUS: Here lies the east: doth not the day break here?

CASCA: No.

CINNA: O! pardon, sir, it doth; and yon gray lines That fret the clouds are messengers of day.

CASCA: You shall confess that you are both deceived. Here, as I point my sword, the sun arises, Which is a great way growing on the south, Weighing the youthful season of the year. Some two months hence up higher toward the north He first presents his fire; and the high east Stands, as the Capitol, directly here.

BRUTUS: Give me your hands all over, one by one.

CASSIUS: And let us swear our resolution.

BRUTUS: No, not an oath: if not the face of men, The sufferance of our souls, the time's abuse, —

51

Brutus și Cassius șoptesc împreună

DECIUS: Acela-i răsăritul și începe chiar să pară A zorilor lumină.

CASCA: Nu poate fi; te înșeli.

CINNA: Ba, domnule, mă iartă; cea palidă lucire, Ce marginea atinge a norilor, e ziua.

CASCA: Vă veți convinge lesne că vă înșelați cu totul, Căci soarele răsare, acolo unde arăt, Mult mai spre miezul zilei, căci anu-i încă tânăr. În două luni de acum mai sus spre miază noapte Va naște prima-i rază și atunci răsăritul Va fi spre Capitoliu.

BRUTUS: Veniți doar toți încoace să ne luăm de mână.

CASSIUS: Luând cu jurămintă bărbată hotărâre.

BRUTUS: Ah! Nu cu jurămintă! Nu e îndestulătoare Acea nemulțumire ce este zugrăvită

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

52

If these be motives weak, break off betimes,
And every man hence to his idle bed;
So let high-sighted tyranny range on,
Till each man drop by lottery. But if these,
As I am sure they do, bear fire enough
To kindle cowards and to steel with valour
The melting spirits of women, then, countrymen,
What need we any spur but our own cause,
To prick us to redress? what other bond
Than secret Romans, that have spoke the word,
And will not palter? and what other oath
Than honesty to honesty engag'd,
That this shall be, or we will fall for it?
Swear priests and cowards and men cautelous,
Old feeble carrions and such suffering souls
That welcome wrongs; unto bad causes swear
Such creatures as men doubt; but do not stain

Pe chipul fiecăruia? Nu e îndestulătoare
A sufletelor noastre amară suferință
Și abuzurile toate ce zilnic se comit?
De nu vor fi acestea motive, să plecăm;
Să plece fiecare la somn, lăsând în tihnă
Ca tirania zilnic să prindă noi puteri,
Și întâmplării grija de a ne păzi viața.
Dar dacă dimpotrivă motivele acestea
Sunt îndestulătoare precum nu mă îndoiesc
Chiar să înflăcăreze pe cei mai lași bărbați,
Și să îmbărbăteze chiar sufletele timide
Ca cele de femeie! Atunci, concetățeni,
Ce trebuință este de pinteni să ne împingă
Când cerem îndreptare? Ce alte legăminte
Decât romani ce în taină vorbit-au împreună
Ca să nu șovăiască? Ce alte jurăminte
Decât a lor onoare, onoarei zălogită

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

The even virtue of our enterprise,
Nor th' insuppressive mettle of our spirits,
To think that or our cause or our performance
Did need an oath; when every drop of blood
That every Roman bears, and nobly bears,
Is guilty of a several infamy,
If he do break the smallest particle
Of any promise that hath pass'd from him.

CASSIUS: But what of Cicero? shall we sound him?
I think he will stand very strong with us.

CASCA: Let us not leave him out.

53

Că lucrul se va face, de nu, murim cu toții!
Pot preoții să jure cu cei lași și șireți,
Bătrânii slabi la minte și duhurile strâmbe
Ce îmbrățișează răul și în el găsesc plăcerea:
Acel ce întreprinde o cauză nedemnă
E bănuț, de aceea cu jurământ se leagă.
Dar să nu se păteze dreptatea cumpănită
A hotărârii noastre, și avântul necurmat
Al spiritelor noastre, cu gândul că-i nevoie
De alte jurăminte ca să păstrăm credință.
Căci orice picătură de sânge viu și mândru
Ce în vinele acelea romane falnic curge
S-ar preschimba în apă bastardă de-ar da greș
Cuvântului de cinste ce și l-a dat romanul.

CASSIUS: Ce zici de Cicero? E bine să-l sondăm?
Îmi pare că va merge alături cu noi.

CASCA: Să nu-l lăsăm în lături.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

54

CINNA: No, by no means.

METELLUS CIMBER: O! let us have him, for his silver hairs
Will purchase us a good opinion
And buy men's voices to commend our deeds:
It shall be said, his judgment rul'd our hands;
Our youths and wildness shall no whit appear,
But all be buried in his gravity.

BRUTUS: O! name him not: let us not break with him;
For he will never follow any thing
That other men begin.

CASSIUS: Then leave him out.

CASCA: Indeed he is not fit.

DECIUS BRUTUS: Shall no man else be touch'd but only
Caesar?

CASSIUS: Decius, well urg'd: I think it is not meet,
Mark Antony, so well belov'd of Caesar,
Should out live Caesar: we shall find of him

CINNA: E bine înțeles.

METELLUS: Da, să-l avem pe dânsul căci perii lui cărunți
Vor face un renume de cinste, câștigând
Cu a oamenilor glasuri favorite, ei vor zice
Că ale noastre mâini sunt duse de judecata lui;
Nu vor vedea cruzimea și tinerețea noastră
Ascunsă după scutul experienței sale.

BRUTUS: Nu mai vorbiți de dânsul; e bine să nu-i spunem:
Căci niciodată în lume nu s-ar asocia
La întreprinderi drepte de altul începute.

CASSIUS: Deci să-l lăsăm în pace.

CASCA: Da, nu e dintr-ai noștri.

DECIUS: Pe nimeni nu atingem afară doar pe Cezar?

CASSIUS: Vorbit-ai bine, Deciu: – Eu, cred că nu e bine
Ca Antoniu, cel de Cezar atât de răsfățat,
Să-i supraviețuiască; – Într-însul am găsit

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

55

A shrewd contriver; and, you know, his means,
If he improve them, may well stretch so far
As to annoy us all: which to prevent,
Let Antony and Caesar fall together.

BRUTUS: Our course will seem too bloody, Caius Cassius,
To cut the head off and then hack the limbs,
Like wrath in death and envy afterwards;
For Antony is but a limb of Caesar:
Let us be sacrificers, but not butchers, Caius.
We all stand up against the spirit of Caesar;
And in the spirit of men there is no blood:
O! then that we could come by Caesar's spirit,
And not dismember Caesar! But, alas!
Caesar must bleed for it! And, gentle friends,
Let's kill him boldly, but not wrathfully;
Let's carve him as a dish fit for the gods,

Un iscusit potrivinic. Voi, știți de ce mijloace
Puternice dispune, – de ar profita de ele
Se poate că ar ajunge să se întindă astfel
Încât să ne jighească; deci, ca să-l prevenim,
Antoniu, cu Cezar ar trebui să cadă.

BRUTUS: Purtarea noastră, Cassiu, părea-va sângeroasă,
Când capul retezându-l am hăcui și trupul;
Simțind chiar după moarte, invidie și ură,
Nu e decât un membru Antoniu al lui Cezar: –
Noi sacrificatorii nu vom fi iar căsăpiți;
În spirit nu e sânge; ah! de-am putea ajuta
La spiritul lui Cezar, fără a-i atinge corpul.
Dar, vai! e trebuință ca sângele lui Cezar
Să curgă ca să învingem; deci, scumpii mei prieteni,
Lovi-vom cu tărie nu însă cu mânie;
Să-l dăm ca o mâncare gătită pentru zei,
Nu sfâșiat ca pradă de aruncat la câini.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

56

Not hew him as a carcass fit for hounds:
And let our hearts, as subtle masters do,
Stir up their servants to an act of rage,
And after seem to chide 'em. This shall make
Our purpose necessary and not envious:
Which so appearing to the common eyes,
We shall be call'd purgers, not murderers.
And, for Mark Antony, think not of him;
For he can do no more than Caesar's arm
When Caesar's head is off.

CASSIUS: Yet I fear him;

For in the ingrafted love he bears to Caesar —

BRUTUS: Alas! good Cassius, do not think of him:

If he love Caesar, all that he can do

Is to himself, take thought and die for Caesar:

And that were much he should; for he is given

To sports, to wildness and much company.

Iar inimile noastre ca un stăpân viclean
Ce robul și-l asmută la fapte de cruzime
Și apoi îl muștră iarăși; printr-asta arătând
C-am fost împinși de greua vremii trebuință
Ci nicidecum de ură, și în ochii lor trecând
Ca purificatorii, iar nu ca ucigași.
La Marc Antoniu dar nici să vă mai gândiți,
Nu va putea să facă cât brațele lui Cezar,
Când vom tăia noi capul lui Cezar.

CASSIUS: Tot mă tem:

Căci dragostea adâncă ce are pentru Cezar...

BRUTUS: Nu te gândi la dânsul, prietene Cassiu.

Pe Cezar de-l iubește, tot ce-ar putea să facă

Ar fi să se îngrijească murind el pentru Cezar;

Și-ar fi mult pentru dânsul, căci e datat la jocuri,

Petrecheri, și risipe și vesele întruniri.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

57

TREBONIUS: There is no fear in him; let him not die;
For he will live, and laugh at this hereafter.

Clock strikes

BRUTUS: Peace! count the clock.

CASSIUS: The clock hath stricken three.

TREBONIUS: 'Tis time to part.

CASSIUS: But it is doubtful yet,
Whether Caesar will come forth to-day, or no;
For he is superstitious grown of late,
Quite from the main opinion he held once
Of fantasy, of dreams and ceremonies.
It may be, these apparent prodigies,
The unaccustom'd terror of this night,
And the persuasion of his augurers,
May hold him from the Capitol to-day.

DECIUS: Never fear that: if he be so resolv'd,
I can o'ersway him; for he loves to hear

TREBONIUS: De dânsul nu ne temem, nu trebuie să moară;
Și mai târziu va râde ca noi de aste lucruri.

Sună ceasornicul.

BRUTUS: Taci, – vezi ce oră sună.

CASSIUS: Sunat-a ora trei.

TREBONIUS: E vreme să ne ducem.

CASSIUS: Dar nu e încă sigur.
De va ieși azi Cezar, sau nu; căci de o vreme
A devenit, afară din cale, încrezător
În prevestiri și semne; și azi îl înspăimântă
Vedenii, visuri, chipuri, de care râdea înainte;
Se poate că aceste minuni înfricoșate
Și neobișnuita nopții grozăvie
Precum și augurii stăruitor oprit-au
Pe Iuliu Cezar astăzi la Capitol de ar merge.

DECIUS: Să nu te temi de asta, chiar dacă s-ar decide
Eu, l-aș putea întoarce; îi place să audă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

58

That unicorns may be betray'd with trees,
And bears with glasses, elephants with holes,
Lions with toils and men with flatterers;
But when I tell him he hates flatterers,
He says he does, being then most flattered.
Let me work;
For I can give his humour the true bent,
And I will bring him to the Capitol.

CASSIUS: Nay, we will all of us be there to fetch him.

BRUTUS: By the eighth hour: is that the uttermost?

CINNA: Be that the uttermost, and fail not then.

METELLUS : Caius Ligarius doth bear Caesar hard,
Who rated him for speaking well of Pompey:
I wonder none of you have thought of him.

BRUTUS: Now, good Metellus, go along by him:
He loves me well, and I have given him reasons;
Send him but hither, and I'll fashion him.

Că poți pe zmeii aprigi cu arborii să-i prinzi,
Pe ursul cu oglindă, pe elefant în șanțuri
Pe leul cu o mreajă, pe om cu lingușirea,
Dar când îi spui că dânsul urăște măgulirea
Răspunde că așa e, – fiind atunci tocmai
Mai lingușit, – mă lasă, căci știu să-l învârtesc,
La Capitol cu mine am să-l aduc, fiți siguri.

CASSIUS: Vom merge dar cu toții să-l însoțim acolo.

BRUTUS: Cel mai târziu să fie la ora cea de-a opta.

CINNA: Cel mai târziu atunci; căutați să nu lipsiți.

METTELUS: Ligarius îmi pare că e supărat pe Cezar.

Căci l-a muștrat odată când lăuda în public,
El, pe Pompei; de dânsul mă mir că n-ați vorbit.

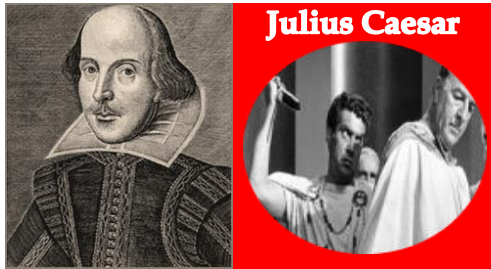
BRUTUS: Deci, scumpul meu Metellus, treci pe la casa lui,
El ține mult la mine și are pentru ce:
Trimite-l numai încoace și știu cum să-i vorbesc.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

59

CASSIUS: The morning comes upon 's: we'll leave you, Brutus.

And, friends, disperse yourselves; but all remember
What you have said, and show yourselves true Romans.

BRUTUS: Good gentlemen, look fresh and merrily;
Let not our looks put on our purposes,
But bear it as our Roman actors do,
With untired spirits and formal constancy:
And so good morrow to you every one.

Exeunt all but BRUTUS

Boy! Lucius! Fast asleep? It is no matter;
Enjoy the honey-heavy dew of slumber:
Thou hast no figures nor no fantasies,
Which busy care draws in the brains of men;
Therefore thou sleep'st so sound.

Enter PORTIA

PORTIA: Brutus, my lord!

CASSIUS: Ne-apucă dimineața, deci Brutus te lăsăm.
Vă împrăștiati, prieteni, dar nimeni să nu uite
Ce ați vorbit cu toții, probați romani că sunteți.

BRUTUS: Privirea să vă fie tihnită și voioasă,
Ca înfățișarea noastră să nu trădeze scopul;
Purtarea să vă fie cea de actor roman,
Cu aparență calmă și duhul neschimbat;
Rămas bun dragi, prieteni, să ne vedem cu bine.
Ies toți afară de Brutus.

Ai adormit, băiete? dar lasă nu e nimic,
Te răcorește somnul ca roua parfumată;
Nu te muncesc vedenii și visuri schimbătoare,
Ce-a oamenilor duhuri neconținut frământă: —
De aceea dormi în pace.

Intră Portia.

PORTIA: Stăpâne, Brutus, eu sunt!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

60

BRUTUS: Portia, what mean you? Wherefore rise you now?
It is not for your health thus to commit
Your weak condition to the raw cold morning.

PORTIA: Nor for yours neither. You've ungently, Brutus,
Stole from my bed; and yesternight at supper
You suddenly arose, and walk'd about
Musing and sighing, with your arms across
And when I ask'd you what the matter was,
You stared upon me with ungentle looks.
I urg'd you further; then you scratch'd your head,
And too impatiently stamp'd with your foot;
Yet I insisted, yet you answer'd not,
But, with an angry wafture of your hand,
Gave sign for me to leave you: So I did,
Fearing to strengthen that impatience
Which seem'd too much enkindled, and withal
Hoping it was but an effect of humour,

BRUTUS: Dar, Portia, ce este? De ce te-ai sculat oare?
Nu-ți poate fi prielnic, să-nfrunți, slabă cum ești,
Temperatura aspră a recii dimineți.

PORTIA: Asemenea nici ție. Plecat-ai azi în taină
Din patul meu, oh! Brutus. Și aseară de la cină
Te-ai sculat în pripă, plimbându-te prin casă
Mâhnit, trist și pe gânduri cu brațele pe piept.
Făcându-ți întrebarea ce supărare ai,
Te-ai uitat la mine cu ochii încruntați:
Când stărui pe urmă te-ai scărpinat în cap,
Și ai lovit pământul cu multă nerăbdare:
Am insistat și totuși nu mi-ai răspuns nimic;
Și ridicându-ți mâna cu un semn de supărare
M-ai alungat din casă și am plecat mâhnită;
Căci mă temeam să crească acea impaciență
Ce-ți cuprinsese firea, și tot speram în mine
Că-i un necaz cum are orice bărbat din lume.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Which sometime hath his hour with every man.
It will not let you eat, nor talk, nor sleep,
And could it work so much upon your shape
As it hath much prevail'd on your condition,
I should not know you, Brutus. Dear my lord,
Make me acquainted with your cause of grief.

BRUTUS: I am not well in health, and that is all.

PORTIA: Brutus is wise, and, were he not in health,
He would embrace the means to come by it.

BRUTUS: Why, so I do. Good Portia, go to bed.

PORTIA: Is Brutus sick? and is it physical
To walk unbraced and suck up the humours
Of the dank morning? What! is Brutus sick,
And will he steal out of his wholesome bed,
To dare the vile contagion of the night,
And tempt the rheumy and unpurged air
To add unto his sickness? No, my Brutus;

61

Dar văd că nu te lasă să dormi, nici să mănânci,
Nici să vorbești și dacă putea să-ți schimbe chipul
Cum ți-a schimbat purtarea nu te mai cunoaștem,
Iubite domnule, spune-mi ce-ți este supărarea.

BRUTUS: E numai sănătatea și altceva nimic.

PORTIA: Dar e cu minte Brutus, de n-ar fi sănătos
Ar și găsi prea lesne mijloace de îndreptare.

BRUTUS: Așa, și fac, iubito, te duc la patul tău.

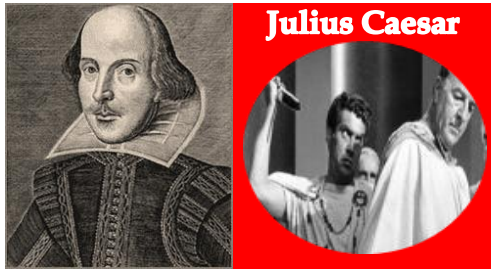
PORTIA: Și dacă-i bolnav Brutus e cu cădere oare
Să stea fără veștimente afară în umezeală
A zorilor brumă? Cum! Brutus e bolnav,
Și pe furiș se scoală din patu-i încălzit
Ca să înfrunte-a noapții molipsitoare duhuri?
Sfidând guturăiosul și necuratul aer.
Să-ți înrăiască boala? Aceasta nu o pot crede:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

62

You have some sick offence within your mind,
Which, by the right and virtue of my place,
I ought to know of; and, upon my knees,
I charm you, by my once-commended beauty,
By all your vows of love and that great vow
Which did incorporate and make us one,
That you unfold to me, yourself, your half,
Why you are heavy, and what men to-night
Have had to resort to you; for here have been
Some six or seven, who did hide their faces
Even from darkness.

BRUTUS: Kneel not, gentle Portia.

PORTIA: I should not need, if you were gentle Brutus.
Within the bond of marriage, tell me, Brutus,
Is it excepted I should know no secrets
That appertain to you? Am I yourself
But, as it were, in sort or limitation,

Nu, ți-e muncită mintea de gânduri ucigașe,
Ce cred că se cuvine să le cunosc și eu
Prin dreptul meu de soție; te rog, îngenunchiată,
Pe frumusețea mea, ce o iubeai odată,
Pe jurământul vecinic, ce ne-a legat viața,
Destăinuiește-mi, mie, ce sunt o jumătate
Din tine, greutatea ce te apasă; spune-mi
Ce oameni sunt aceia: căci am văzut pe aici
Vreo șapte, ce figura și-o ascundeau, cu toate
Că este întuneric.

BRUTUS: Nu îngenunchia, iubito.

PORTIA: Nici nu aveam trebuință, de-ai fi tu blând și dulce.
În sfânta legătură a căsniciei, Brutus,
E oare cu puțință să nu împărtășesc
Secretele-ți? Dar nu sunt și eu din tine-o parte?
O parte cât de mică? Să împărtășesc cu tine

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

63

To keep with you at meals, comfort your bed,
And talk to you sometimes? Dwell I but in the suburbs
Of your good pleasure?

BRUTUS: You are my true and honourable wife,
As dear to me as are the ruddy drops
That visit my sad heart.

PORTIA: If this were true, then should I know this secret.
I grant I am a woman, but withal
A woman that Lord Brutus took to wife:
I grant I am a woman; but withal
A woman well-reputed, Cato's daughter.
Think you I am no stronger than my sex,
Being so father'd and so husbanded?
Tell me your counsels, I will not disclose 'em:
I have made strong proof of my constancy,

Și patul tău și masa, și să nu pot vorbi?
Atât de depărtată mă ține bunu-ți plac?
Ah! Portia atunci nu este a lui Brutus
Soție, ci amantă.

BRUTUS: Ba ești a mea soție
Cinstită, credincioasă și mult mai dragă mie
Ca sângele acela ce în inima mea tristă
Și obosită, curge.

PORTIA: D-ar fi așa, mi-ai spune
Secretul. Sunt femeie, – așa e, – dar femeia
Pe care a luat-o ca soție domnul meu.
Femeie sunt, – așa e – sunt însă o femeie
Cu un frumos renume, sunt fiica lui Caton
Nu crezi că sunt mai tare deci decât sexul meu
Cu un astfel de părinte și un astfel de bărbat?
Îmi spune-a tale taine, nu le voi da pe față,
Am dat nestrămutate dovezi de bărbăție

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Giving myself a voluntary wound
Here, in the thigh: can I bear that with patience.
And not my husband's secrets?

BRUTUS: O ye gods!

Render me worthy of this noble wife!

Knocking within

Hark, hark! one knocks. Portia, go in awhile;

And by and by thy bosom shall partake

The secrets of my heart.

All my engagements I will construe to thee,

All the character of my sad brows.

Leave me with haste.

Exit PORTIA

Lucius, who's that knocks?

Re-enter LUCIUS with LIGARIUS

LUCIUS: He is a sick man that would speak with you.

BRUTUS: Caius Ligarius, that Metellus spoke of.

64

Când m-am rănit în pulpă aici cu mâna mea:

Eu, fără șovăire am îndurat durerea

Și-a soțului meu taine nu le voi îndura?

BRUTUS: Oh! Zei mă faceți vrednic de o astfel de soție!

Se aude bătând cineva la ușă.

Ascultă, – Cine bate? oh! Portia, du-te;

Și în curând în sânu-ți vărsa-voi fără preget

A duhului meu taine; – ți-oi lămuri deplin

A mele întreprinderi și cauza întreagă

A supărării mele: – mă lasă dar în grabă

Iese Portia.

Intră Lucius și Ligarius

BRUTUS: Vezi cine bate, Luciu, la ușa noastră? Du-te.

LUCIUS: E un bolnav, stăpâne, ce vrea să vă vorbească.

BRUTUS: Ligarius, de care mi-a pomenit Metellus

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

65

Boy, stand aside. Caius Ligarius! how?

LIGARIUS: Vouchsafe good morrow from a feeble tongue.

BRUTUS: O, what a time have you chose out, brave Caius,
To wear a kerchief. Would you were not sick.

LIGARIUS: I am not sick, if Brutus have in hand
Any exploit worthy the name of honour.

BRUTUS: Such an exploit have I in hand, Ligarius,
Had you a healthful ear to hear of it.

LIGARIUS: By all the gods that Romans bow before,
I here discard my sickness! Soul of Rome!

Brave son, deriv'd from honourable loins!

Thou, like an exorcist, hast conjur'd up

My mortified spirit. Now bid me run,

And I will strive with things impossible;

Yea, get the better of them. What's to do?

BRUTUS: A piece of work that will make sick men whole.

LIGARIUS: But are not some whole that we must make sick?

Copile, du-te în casă. Ligarie, ce este?

LIGARIUS: Primește o salutare din gura mea slăbită.

BRUTUS: Nu-i prielnic momentul, prea onorate Caius,
Să ieși cu capu-n fașe, că nu oi fi doar bolnav!

LIGARIUS: Nu sunt bolnav când Brutus pe cale e să înjghebe
Un lucru ce e vrednic de-al onoarei nume.

BRUTUS: Ligarie, proiecte, am pentru tine tocmai,
De poți cu sănătoasa ureche să mă ascuți.

LIGARIUS: Dar jur, pe zei, la care se închină tot romanul!

Sunt sănătos acum! Oh! tu, al Romei suflet

Viteaz copil al Romei de spiță strălucită!

Tu, chiar ca vrăjitorul ai deșteptat deodată

Un suflet ce amorțise. Să alerg îmi poruncește,

Și făptui-voi lucruri ce întrec a mea putere,

Fără să sufăr piedici. Ce este de făcut?

BRUTUS: Un fapt care pe bolnav îl va însănătoși.

LIGARIUS: Dar nu se află oare vreunii sănătoși,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

BRUTUS: That must we also. What it is, my Caius,
I shall unfold to thee, as we are going
To whom it must be done.

LIGARIUS: Set on your foot,
And with a heart new-fired I follow you,
To do I know not what; but it sufficeth
That Brutus leads me on.

BRUTUS: Follow me, then.
Exeunt

66

Pe care ar fi bine ca să-l îmbolnăvim?

BRUTUS: Și aceasta o voi face. Îți voi desfășura
Afacerea întreagă mergând pe drum cu tine,
Spre cel de care-i vorba.

LIGARIUS: Te scoală dar să mergem;
Și te urmez cu un suflet din nou învăpăiat,
Să fac ceea ce nu știu: dar îmi este destul
Că sunt condus de Brutus.

BRUTUS: Urmează-ne atunci.
Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

67

SCENE II.

CAESAR's house.

Thunder and lightning. Enter CAESAR, in his night-gown

CAESAR: Nor heaven nor earth have been at peace to-night:
Thrice hath Calpurnia in her sleep cried out,
'Help, ho! they murder Caesar!' Who's within?

Enter a Servant

Servant: My lord?

CAESAR: Go bid the priests do present sacrifice
And bring me their opinions of success.

Servant: I will, my lord.

Exit

Enter CALPHURNIA

CALPHURNIA: What mean you, Caesar? Think you to walk

SCENA II.

O cameră în palatul lui Cezar.

Tună și fulgeră. – Intră Cezar în haină de noapte

CEZAR: Nici cerul nici pământul n-au pace în astă noapte.
În somnul ei de trei ori Calphurnia strigat-a:
«Pe Cezar îl omoară, săriți în ajutor!»

Intră un servitor

SERVITORUL: M-ai chemat, stăpâne?

CEZAR: Du-te și poruncește augurilor pe loc
Să facă sacrificii vestindu-mă îndată
Ce semne-s de izbândă.

SERVITORUL: Stăpâne, merg în grabă.

Intră Calphurnia.

CALPHURNIA: Ah! Cezar, ce cugeți? Ai vrea să ieși din casă?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

68

forth?

You shall not stir out of your house to-day.

CAESAR: Caesar shall forth: the things that threaten'd me
Ne'er look'd but on my back; when they shall see
The face of Caesar, they are vanished.

CALPHURNIA: Caesar, I never stood on ceremonies,
Yet now they fright me. There is one within,
Besides the things that we have heard and seen,
Recounts most horrid sights seen by the watch.
A lioness hath whelped in the streets;
And graves have yawn'd, and yielded up their dead;
Fierce fiery warriors fought upon the clouds,
In ranks and squadrons and right form of war,
Which drizzled blood upon the Capitol;
The noise of battle hurtled in the air,
Horses did neigh, and dying men did groan,
And ghosts did shriek and squeal about the streets.

Dar astăzi nu-ți dau voie nici să te miști afară.

CEZAR: Dar trebuie să ies astăzi; pericolele toate
Ce-amenințau pe Cezar nu pot ca să-l înfrunte;
Când l-or vedea în față îndată vor dispărea.

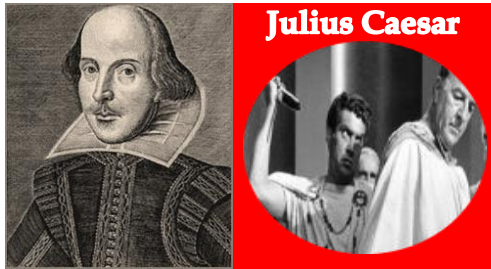
CALPHURNIA: Credință niciodată în visuri n-am avut,
Dar sunt înspăimântată acum, scumpe Cezar.
E unul înăuntru ce povestea, că straja
Văzuse în astă noapte minuni mult mai ciudate
Afară de acelea ce am văzut aici.
Pe stradă o leoaică sălbatică făcând;
Și morți ieșind din groapă; ostași înflăcărați
Bătându-se în aer în rânduri regulate
Și sângele vărsându-l din răni pe Capitol:
Iar răsuna văzduhul cu zgomot de bătaie,
Cai fioroși nechează, și gem răniți soldații
Stafiile pe străzi urlau și se jeleau

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

69

O Caesar! these things are beyond all use,
And I do fear them.

CAESAR: What can be avoided
Whose end is purposed by the mighty gods?
Yet Caesar shall go forth: for these predictions
Are to the world in general as to Caesar.

CALPHURNIA: When beggars die, there are no comets seen;
The heavens themselves blaze forth the death of princes.

CAESAR: Cowards die many times before their deaths;
The valiant never taste of death but once.
Of all the wonders that I yet have heard,
It seems to me most strange that men should fear;
Seeing that death, a necessary end,
Will come when it will come.

Re-enter Servant

What say the augurers?

Sunt neobișnuite aceste lucruri, Cezar,
Și sunt înspăimântată.

CEZAR: Dar cine va fugi.

De soarta cea de zei în cer orânduită?

Dar o să iasă Cezar; aceste prevestiri

Privesc pe toți obștește, ci nu pe Cezar numai.

CALPHURNIA: Dar nu se văd comete când moare un
cerșetor,

Iar moartea unui rege de cer e trâmbițată.

CEZAR: Un om nemernic moare înainte de a muri

De zece ori; viteazul o dată moare numai,

Minunea cea mai mare e pentru mine omul

Ce poate ști ce-i frica, văzând că moartea este

Sfârșirea cea fatală, ce vine necurmată

Când trebuie să vie.

Reintră un servitor.

Ce au răspuns augurii?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

70

Servant: They would not have you to stir forth to-day.
Plucking the entrails of an offering forth,
They could not find a heart within the beast.

CAESAR: The gods do this in shame of cowardice:
Caesar should be a beast without a heart,
If he should stay at home to-day for fear.
No, Caesar shall not; danger knows full well
That Caesar is more dangerous than he:
We are two lions litter'd in one day,
And I the elder and more terrible:
And Caesar shall go forth.

CALPHURNIA: Alas! my lord,
Your wisdom is consum'd in confidence.
Do not go forth to-day: call it my fear
That keeps you in the house, and not your own.
We'll send Mark Antony to the senate-house:
And he shall say you are not well to-day:

SERVITORUL: Zic că nu este bine să mergeți azi afară,
Căci mațele victimei smulgându-le afară
Inima n-au găsit-o în pieptu-i căutând.

CEZAR: Pe cei fricoși vor zeei să-i facă de rușine.
De inima ființă lipsită ar fi Cezar
De-ar rămânea acasă de frică toată ziua.
Nu, Cezar nu rămâne: primejdia cunoaște
Că Cezar decât dânsa e mai primejdios.
Doi pui de leu noi suntem chiar într-o zi născuți,
Dar eu cel mai în vârstă ieșit-am mai voinic;
Deci Cezar o să iasă.

CALPHURNIA: Vai! Domnule, ascultă-mă:
Încredere prea mare-ți întunecă vederea.
Te rog să nu ieși astăzi: zi că e frica mea,
Ci nu a ta, ce în casă te face să rămâi
Trimite-vom mai bine pe Marc Antoniu astăzi
El la Senat, va spune că nu ești sănătos;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Let me, upon my knee, prevail in this.

CAESAR: Mark Antony shall say I am not well;

And, for thy humour, I will stay at home.

Enter DECIUS

Here's Decius Brutus, he shall tell them so.

DECIUS BRUTUS: Caesar, all hail! Good morrow, worthy

Caesar: I come to fetch you to the senate-house.

CAESAR: And you are come in very happy time,

To bear my greeting to the senators,

And tell them that I will not come to-day:

Cannot, is false, and that I dare not, falser:

I will not come to-day: tell them so, Decius.

CALPHURNIA: Say he is sick.

CAESAR: Shall Caesar send a lie?

Have I in conquest stretch'd mine arm so far,

To be afeard to tell graybeards the truth?

71

Te rog dar în genunchi, înduplecă-te mie.

CEZAR: Ei, fie dar, să spună Antonius aceasta;

Și ca să-ți fac plăcerea voi sta acasă.

Intră Decius.

Poftim și Deciu Brutus: el poate să le spună.

DECIUS: Te îmbrățișez, oh! Cezar mărețe, bună ziua:

Eu, la Senat, venit-am să mergem împreună.

CEZAR: Și ai venit la vreme, stimatul meu prieten;

Pe senatori salută-i din partea mea, și anunță

Că nu voi merge astăzi. Să nu spui că nu pot

Căci n-ar fi adevărul; și mai puțin ar fi

Adevărat de-ai spune că nu îndrăznesc să merg;

Deci adevărul este, curat, că nu voi merge.

CALPHURNIA: Zi că-i bolnav.

CEZAR: Cum? – Cezar va spune o minciună?

El, ce așa departe războaiele întinse,

Se va feri de a spune bătrânilor acest lucru,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

72

Decius, go tell them Caesar will not come.

DECIUS BRUTUS: Most mighty Caesar, let me know some cause,

Lest I be laugh'd at when I tell them so.

CAESAR: The cause is in my will: I will not come;

That is enough to satisfy the senate.

But for your private satisfaction,

Because I love you, I will let you know:

Calphurnia here, my wife, stays me at home:

She dreamt to-night she saw my statua,

Which, like a fountain with an hundred spouts,

Did run pure blood: and many lusty Romans

Came smiling, and did bathe their hands in it:

And these does she apply for warnings and portents,

And evils imminent; and on her knee

Hath begg'd that I will stay at home to-day.

DECIUS BRUTUS: This dream is all amiss interpreted;

Deci, du-te și le spune că Cezar nu va merge.

DECIUS: Ah! Cezar prea puținței, dă-mi deslușiri de ce;
De frică să nu râdă în față când le-oi spune.

CEZAR: Cuvântul mi-e voința. Nu vreau să merg. Senatul
Va trebui să fie satisfăcut cu atâta.

Dar pentru tine în parte, fiindcă te iubesc,

Fac o excepție spunându-ți adevărul:

Calphurnia mă ține în casă pentru astăzi;

Visat-am astă noapte că a văzut curgând,

Din statuia mea, sânge, ca și dintr-un izvor

Cu șipote o sută; și mulți romani voinici,

În sângele meu, mâna cu zâmbet se spălau.

Consideră aceasta ca prevestiri, indicii

De rele iminente; și astfel îngenunchiată

Ea s-a rugat de mine să nu mă mișc din casă.

DECIUS: Greșită interpretare a visului e asta!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

It was a vision fair and fortunate:
Your statue spouting blood in many pipes,
In which so many smiling Romans bathed,
Signifies that from you great Rome shall suck
Reviving blood, and that great men shall press
For tinctures, stains, relics and cognizance.
This by Calphurnia's dream is signified.

CAESAR: And this way have you well expounded it.

DECIUS BRUTUS: I have, when you have heard what I can say:

And know it now: the senate have concluded
To give this day a crown to mighty Caesar.
If you shall send them word you will not come,
Their minds may change. Besides, it were a mock
Apt to be render'd, for some one to say
'Break up the senate till another time,

73

A fost o viziune frumoasă, norocoasă:
Căci statuia aceea vărsând pe jgheaburi multe
Un sânge în care mâna romanii și-o udă,
E semnul că prin tine iubita noastră Romă
Avea-va mai viu sânge și oamenii de frunte
Vor alerga grămadă să ia dintr-acele sânge
O pată sau o moaște, o scumpă amintire.
Așa înțeleg eu visul Calphurniei, mă crede.

CEZAR: Și tălmăcirea-ți este desigur foarte bună.

DECIUS: Și îți va părea mai bună când îți voi spune totul,
Deci află că Senatul de-acum e hotărât
Să dea azi o coroană puternicului Cezar.
De le-ai trimite vorbă că nu vîi, s-ar putea
Să-și schimbe ei părerea. Apoi ar fi ridicol,
Neauzit, să vină un om și să le spuie:
Senatul se amână pe altă zi, când doamnei
Lui Cezar vor apare mai norocoase visuri.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

74

When Caesar's wife shall meet with better dreams.
If Caesar hide himself, shall they not whisper
'Lo, Caesar is afraid'
Pardon me, Caesar; for my dear dear love
To our proceeding bids me tell you this;
And reason to my love is liable.

CAESAR: How foolish do your fears seem now, Calphurnia!
I am ashamed I did yield to them.
Give me my robe, for I will go.
*Enter PUBLIUS, BRUTUS, LIGARIUS, METELLUS, CASCA,
TREBONIUS, and CINNA*

And look where Publius is come to fetch me.

PUBLIUS: Good morrow, Caesar.

CAESAR: Welcome, Publius.

What! Brutus, are you stirr'd so early too?
Good morrow, Casca. Caius Ligarius,
Caesar was ne'er so much your enemy

De s-ar ascunde Cezar nu vor șopti ei oare,
«Lui Cezar îi e frică!?» Oh! Cezare, mă iartă,
Dar marea mea iubire mă face să vorbesc.
Și rațiunea îmi este amorului supusă.

CEZAR: Nu-ți par deci prea nebune acum fricile tale,
Iubito, mi-e rușine că le-am dat ascultare
Îmi dați încoace toga, căci am să plec îndată.
*Intră Publius, Brutus, Ligarius, Metellus, Casca, Trebonius și
Cinna.*

Venit-a să mă ia chiar, Publius. Să mergem.

PUBLIUS: Mă închin la tine, Cezar.

CEZAR: Fii bine venit.

Cum, Brutus, ești tu gata așa de dimineață?
Și Casca, bună ziua. Ligarius să crezi
Că niciodată Cezar n-a fost așa dușman

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

75

As that same ague which hath made you lean.
What is 't o'clock?

BRUTUS: Caesar, 'tis stricken eight.

CAESAR: I thank you for your pains and courtesy.

Enter ANTONY

See! Antony, that revels long o' nights,
Is notwithstanding up. Good morrow, Antony.

ANTONY: So to most noble Caesar.

CAESAR: Bid them prepare within:

I am to blame to be thus waited for.

Now, Cinna: now, Metellus: what, Trebonius!

I have an hour's talk in store for you;

Remember that you call on me to-day:

Be near me, that I may remember you.

TREBONIUS: Caesar, I will:

Cu tine ca cea febră ce așa mult te-a slăbit.

Ce ceas să fie oare?

BRUTUS: Sună acum opt ore.

CEZAR: Eu, pentru politețea și osteneala voastră

Vă mulțumesc, prieteni.

Intră Antoniu.

Antonius, ce noaptea

În veselii petrece, și dânsul s-a sculat

Chiar mai devreme astăzi. Antoniu, bună ziua.

ANTONIU: Mă închin plecat eu însumi în față-ți, mare Cezar.

CEZAR: Te rog du-le înăuntru să fie iute gata.

Trebonius și Cinna, Metellus și cu tine

Am să vorbesc mai multe cu voi timp de o oră.

Aduceți-vă aminte azi să veniți la mine:

Stați lângă mine dar ca să nu uit nici eu.

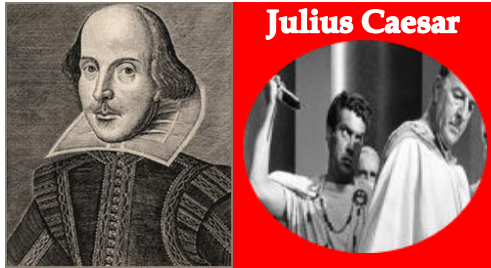
TREBONIUS: Nu voi uita oh! Cezar. (*aparte*) Voi fi așa

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

76

Aside

and so near will I be,
That your best friends shall wish I had been further.

CAESAR: Good friends, go in, and taste some wine with me;
And we, like friends, will straightway go together.

BRUTUS: [Aside] That every like is not the same, O Caesar!
The heart of Brutus yearns to think upon!

Exeunt

aproape

Că cei mai buni prieteni ai tăi ar fi dorit
Să fi fost mai departe.

CEZAR: Intrați, amicii mei,
Ca să gustați cu mine un păhărel de vin.

Și apoi toți ca prieteni vom merge împreună.

BRUTUS: Păcat că e alt lucru să pari doar și să fii.
Inima-mi plânge, Cezar, când mă gândesc la tine

Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

77

SCENE III.

A Street near the Capitol.

Enter ARTEMIDORUS, reading a paper

ARTEMIDORUS: 'Caesar, beware of Brutus; take heed of Cassius; come not near Casca; have an eye to Cinna, trust not Trebonius: mark well Metellus Cimber: Decius Brutus loves thee not: thou hast wronged Caius Ligarius. There is but one mind in all these men, and it is bent against Caesar. If thou be'st not immortal, look about you: security gives way to conspiracy. The mighty gods defend thee! Thy lover,

'ARTEMIDORUS.'

Here will I stand till Caesar pass along,
And as a suitor will I give him this.
My heart laments that virtue cannot live
Out of the teeth of emulation.

SCENA III.

O stradă lângă Capitol.

Artemidorus citind o hârtie

ARTEMIDORUS: «Cezar, ferește-te de Brutus; păzește-te de Cassius; nu te apropia de Casca; ține ochiul pe Cinna; nu te încrede în Trebonius; uită-te bine la Metellus Cimber; Decius Brutus nu te iubește; pe Ligarius l-ai mâniat. Nu e decât un gând la toți bărbații aceștia, și e îndreptat contra lui Cezar. Dacă nu ești nemuritor, uită-te bine împrejurul tău: căci siguranța prea mare înlesnește conspirația. Zeii cei puternici să te apere! Binevoitorul tău.»

Artemidorus

Voi aștepta aici până ce va trece Cezar,
Ca să i-o dau în mână ca un împricinat.
Inima mea deplânge că nu-i permis virtuții

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

If thou read this, O Caesar! thou mayst live;
If not, the Fates with traitors do contrive.
Exit

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

78

Să scape de vicleana invidie a urii.
De vei citi aceasta poate vei trăi, Cezar;
Dar în zadar, căci soarta unită-i cu trădarea.
Iese.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

79

SCENE IV.

Another Part of the same Street, before the House of
BRUTUS.

Enter PORTIA and LUCIUS

PORTIA: I prithee, boy, run to the senate-house;
Stay not to answer me, but get thee gone:
Why dost thou stay?

LUCIUS: To know my errand, madam.

PORTIA: I would have had thee there, and here again,
Ere I can tell thee what thou shouldst do there.
O constancy! be strong upon my side;
Set a huge mountain 'tween my heart and tongue;
I have a man's mind, but a woman's might.
How hard it is for women to keep counsel!
Art thou here yet?

SCENA IV.

O altă parte a aceleiași străzi lângă casa lui Brutus.

Intră Portia și Lucius

PORTIA: Aleargă băiețelule degrabă la Senat.
Să nu răspunzi nimica și pleacă cât de iute.
Ce mai aștepți acolo?

LUCIUS: Să știu ce am să fac.

PORTIA: Ar fi destulă vreme să mergi și să te întorci
Înainte de a-ți spune ce aș dori să faci.
Oh! Zei îmi dați tărie și așezați un munte
De piatră între limba și inima-mi acum.
Am forță de femeie și suflet de bărbat.
E greu pentru o femeie să țină un secret!
Ce, încă ești aici?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

80

LUCIUS: Madam, what shall I do?
Run to the Capitol, and nothing else?
And so return to you, and nothing else?

PORTIA: Yes, bring me word, boy, if thy lord look well,
For he went sickly forth; and take good note
What Caesar doth, what suitors press to him.
Hark, boy! what noise is that?

LUCIUS: I hear none, madam.

PORTIA: Prithee, listen well:

I heard a bustling rumour, like a fray,
And the wind brings it from the Capitol.

LUCIUS: Sooth, madam, I hear nothing.

Enter the Soothsayer

PORTIA: Come hither, fellow: which way hast thou been?

Soothsayer: At mine own house, good lady.

PORTIA: What is't o'clock?

LUCIUS: Ce vrei să fac stăpână?
Să alerg spre Capitoliu, și altceva nimic?
Și să mă întorc la tine, și altceva nimic?

PORTIA: Să aduci răspuns, băiete, că domnul tău e bine;
Când o pleca de acasă nu prea mi-a cam plăcut:
Observă totodată mișcările lui Cezar,
Și solicitatorii ce lângă dânsul vin.

Ce zgomot e acela, băiete, – nu auzi?

LUCIUS: Nu aud nimic, doamnă.

PORTIA: Te rog, ascultă bine;

Am auzit un sunet confuz ca de o ceartă,
Și vântul îl aduce cam dinspre Capitol.

LUCIUS: Te liniștește, doamnă, căci nu aud nimic.

Intră un ghicitor.

PORTIA: Ia vino încoa, amice; – pe unde ai umblat?

GHICITORUL: Am fost acasă, doamnă.

PORTIA: Ce oră e acum?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Soothsayer: About the ninth hour, lady.

PORTIA: Is Caesar yet gone to the Capitol?

Soothsayer: Madam, not yet: I go to take my stand,
To see him pass on to the Capitol.

PORTIA: Thou hast some suit to Caesar, hast thou not?

Soothsayer: That I have, lady: if it will please Caesar
To be so good to Caesar as to hear me,
I shall beseech him to befriend himself.

PORTIA: Why, knows't thou any harm's intended towards
him?

Soothsayer: None that I know will be, much that I fear may
chance.

Good morrow to you. Here the street is narrow:
The throng that follows Caesar at the heels,
Of senators, of praetors, common suitors,
Will crowd a feeble man almost to death:

81

GHICITORUL: Vreo nouă ore, doamnă.

PORTIA: Crezi tu, că, până acum,
O fi pornit cortegiul lui Cezar la Senat?

GHICITORUL: Nu încă până acum; mă duc să-mi iau un loc,
Să pot vedea cortegiul trecând la Capitol.

PORTIA: Mergi poate ca lui Cezar să-i ceri ceva. — Așa e?

GHICITORUL: Da, doamnă, dacă Cezar, va fi destul de bune
Odată pentru Cezar, să asculte graiul meu.
Mă duc să rog pe Cezar, pe Cezar să iubească.

PORTIA: Știi că se plăsmuiește vreun rău contra lui?

GHICITORUL: Nu știu nimic sigur, dar multe se întâmplă.

Adio, doamnă. Strada e strâmtă pe alocuri,
Și ceata ce aleargă pe urmele lui Cezar
De senatori și pretori și solicitori,
Înghesuiți aici pot să mă înăbușească.
Merg dar să caut aiurea un loc mai potrivit

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

I'll get me to a place more void, and there
Speak to great Caesar as he comes along.

Exit

PORTIA: I must go in. Ay me! how weak a thing
The heart of woman is! O Brutus!
The heavens speed thee in thine enterprise.
Sure, the boy heard me: Brutus hath a suit
That Caesar will not grant. O! I grow faint.
Run, Lucius, and commend me to my lord;
Say I am merry: come to me again,
And bring me word what he doth say to thee.

Exeunt severally

82

De unde, când va trece, lui Cezar să vorbesc.

Iese.

PORTIA: Mă duc acum în casă. Vai! Vai! ce lucru slab
E inima femeii! Oh! Brutus, dragul meu!
Să te ajute cerul în ce ai întreprins!
M-a auzit băiatul. (*Lui Lucius*) O cerere lui Cezar
El a făcut, și acesta nu vrea să-l mulțumească.
Leșinul mă cuprinde! Aleargă la stăpânul tău,
Din partea mea salută-l: și că sunt fericită
Și apoi te întoarce iarăși spunându-mi ce a zis.

Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

83

ACT III

SCENE I.

Rome. Before the Capitol; the Senate sitting above.

A crowd of People; among them ARTEMIDORUS and the Soothsayer. Flourish. Enter CAESAR, BRUTUS, CASSIUS, CASCA, DECIUS BRUTUS, METELLUS CIMBER, TREBONIUS, CINNA, ANTONY, LEPIDUS, POPILIUS, PUBLIUS, and Others

CAESAR: [To the Soothsayer] The Ides of March are come.

Soothsayer: Ay, Caesar; but not gone.

ARTEMIDORUS: Hail, Caesar! Read this schedule.

DECIUS BRUTUS: Trebonius doth desire you to o'er-read,
At your best leisure, this his humble suit.

ACTUL III

SCENA I.

Roma – O ședință a Senatului la Capitol.

În strada care duce la Capitol e multă lume strânsă. – Printre ei se află Artemidorus și ghicitorul. Trompetele sună – Intră Cezar, Brutus, Cassius, Casca, Decius, Mettelus, Trebonius, Cinna, Antonius, Lepidus, Popilius, Publius și alții.

CEZAR: Ne-au sosit în fine și Idele lui Marte.

GHICITORUL: Așa-i, dar nu sunt încă trecute.

ARTEMIDORUS: Salutare,
Oh! Cezar. Citește petiția asta.

DECIUS: Trebonius te roagă să mai citești o dată
Umila-i rugăciune când vei avea răgaz.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

84

ARTEMIDORUS: O Caesar! read mine first; for mine's a suit
That touches Caesar nearer: read it, great Caesar.

CAESAR: What touches us ourself shall be last served.

ARTEMIDORUS: Delay not, Caesar; read it instantly.

CAESAR: What! is the fellow mad?

PUBLIUS: Sirrah, give place.

CASSIUS: What! urge you your petitions in the street?
Come to the Capitol.

*CAESAR goes up to the Senate-House, the rest following. All the
Senators rise.*

POPILIUS: I wish your enterprise to-day may thrive.

CASSIUS: What enterprise, Popilius?

POPILIUS: Fare you well.

Advances to CAESAR

ARTEMIDORUS: Întâi citește-o pe a mea, căci e o rugăciune.

Ce te privește, Cezar, mai de aproape, astfel

Te rog, citește-o iute, Cezar puternicule.

CEZAR: Afacerile cele ce mă privesc pe mine

Le voi lăsa în urmă.

ARTEMIDORUS: Nu întârzia, oh! Cezar.

Citește-o cât de grabă.

CEZAR: E un nebun se vede.

PUBLIUS: Taci, omule, ne lasă să înaintăm în pace.

CASSIUS: De ce vii să dai jalba pe stradă? E mai bine.

La Capitol, acolo vorbești cu el mai lesne.

Cezar intră în Capitol, urmat de toți ceilalți. – Senatorii se scoală.

POPILIUS: Urez izbândă întreagă, azi, făpturii voastre.

CASSIUS: Și care făptuire?

POPILIUS: Cu sănătate.

Se apropie de Cezar.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

85

BRUTUS: What said Popilius Lena?

CASSIUS: He wish'd to-day our enterprise might thrive.
I fear our purpose is discovered.

BRUTUS: Look, how he makes to Caesar; mark him.

CASSIUS: Casca, be sudden, for we fear prevention.
Brutus, what shall be done? If this be known,
Cassius or Caesar never shall turn back,
For I will slay myself.

BRUTUS: Cassius, be constant:

Popilius Lena speaks not of our purposes;
For, look, he smiles, and Caesar doth not change.

CASSIUS: Trebonius knows his time; for, look you, Brutus.
He draws Mark Antony out of the way.

*Exeunt ANTONY and TREBONIUS. CAESAR and the Senators
take their seats.*

DECIUS BRUTUS: Where is Metellus Cimber? Let him go,
And presently prefer his suit to Caesar.

BRUTUS: Ce tot spunea Popiliu?

CASSIUS: Ura izbânda întreagă, azi, fapturii noastre.
În scopul nu mi-e teamă că suntem bănuți.

BRUTUS: Observă-l cum de Cezar se apropie deodată.

CASSIUS: Grăbește-te, oh! Casca, mi-e teamă de trădare.
Ah! Brutus ce să facem de s-ar descoperi?
Sau Cassius său Cezar acasă nu vor merge,
Căci m-aș ucide singur.

BRUTUS: Nu te îngriji, oh! Cassiu,

Cred că Popiliu Lena nu i-a vorbit de noi;
Căci uite-l cum zâmbește; – iar neschimbat e Cezar.

CASSIUS: Treboniu se prepară, observă bine, Brutus,
Cum trage la o parte, pe Antonius cu dânsul.

Ies Antonius și Trebonius, Cezar și senatorii se așează la locurile lor.

DECIUS: Metellus Cimber unde-i? Imediat să meargă
Lui Cezar să prezinte petiția aceea.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

86

BRUTUS: He is address'd: press near and second him.

CINNA: Casca, you are the first that rears your hand.

CAESAR: Are we all ready? What is now amiss
That Caesar and his senate must redress?

METELLUS CIMBER: Most high, most mighty, and most
puissant Caesar,

Metellus Cimber throws before thy seat

An humble heart, —

Kneeling

CAESAR: I must prevent thee, Cimber.

These couchings and these lowly courtesies

Might fire the blood of ordinary men,

And turn pre-ordinance and first decree

Into the law of children. Be not fond,

To think that Caesar bears such rebel blood

That will be thaw'd from the true quality

With that which melteth fools; I mean, sweet words,

BRUTUS: E gata. — Stați aproape, să-i fiți de ajutor.

CINNA: Tu, Casca, trebuie întâi să ridici brațul.

CEZAR: Atunci suntem gata?

METELLUS CIMBER: Ce rele sunt, prieteni,

De îndreptat de Cezar și de senatul său.

Puternice, slăvite, și prea mărite Cezar

Smerit Metellus Cimber în fața ta se închină.

CEZAR: Dator să-ți spun, sunt Cimber, întâia mea părere

Atâta prosternare și joasă umilire

Pot să întoarcă capul la oamenii de rând,

Făcând acele lucruri, ce sunt orânduite

Prin legi nestrămutate, să fie des smintite

Ca jocuri de nevârstnici. Să nu te încrezi prostește

Că inima lui Cezar darnică atâta-i

Încât a sa virtute să se topească doar

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Low-crooked courtesies and base spaniel fawning.
Thy brother by decree is banished:
If thou dost bend and pray and fawn for him,
I spurn thee like a cur out of my way.
Know, Caesar doth not wrong, nor without cause
Will he be satisfied.

METELLUS CIMBER: Is there no voice more worthy than
my own

To sound more sweetly in great Caesar's ear
For the repealing of my banish'd brother?

BRUTUS: I kiss thy hand, but not in flattery, Caesar;
Desiring thee that Publius Cimber may
Have an immediate freedom of repeal.

CAESAR: What, Brutus!

87

De înrâuriri de acelea ce pot să înduioșeze
Pe cei cu mintea slabă; voi adică să zic
Prin vorbe dulci, prin joase încovoiri și proaste
Alintături de câine. Pe fratele tău, știi bine
Printr-un decret anume l-am trimis la surghiun;
De vrei doar pentru dânsul să rogi, să lingușești
Târându-te înainte-mi, te-alung ca pe un câine.
Să afli dar că Cezar nu poate să greșescă;
Și fără de dreptate el nu se-ademeneste.

METELLUS: N-o fi pe aici vreo voce mai autorizată,
Ce va suna mai dulce lui Cezar ca a mea,
Să-l roage să revoce decretul de exil?

BRUTUS: Îți sărut mâna, Cezar, dar nu cu lingușire,
Cerându-ți, ca, îndată să poată Publiu Cimber
La Roma să revină ca mai înainte, liber.

CEZAR: Și Brutus?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

88

CASSIUS: Pardon, Caesar; Caesar, pardon:
As low as to thy foot doth Cassius fall,
To beg enfranchisement for Publius Cimber.

CAESAR:

I could be well mov'd, if I were as you:
If I could pray to move, prayers would move me:
But I am constant as the northern star,
Of whose true-fix'd and resting quality
There is no fellow in the firmament.
The skies are painted with unnumber'd sparks,
They are all fire and every one doth shine,
But there's but one in all doth hold his place:
So in the world; 'tis furnish'd well with men,
And men are flesh and blood, and apprehensive;
Yet in the number I do know but one
That unassailable holds on his rank,
Unshak'd of motion: and that I am he,

CASSIUS: Cezar, iartă-l. Oh! Cezar, iertare!
Și Cassius se aruncă cu ruga la picioarele-ți
Să fie Publiu Cimber iar rechemat la Roma.

CEZAR: De-aș fi ca voi, eu, însumi, puteam să fiu mișcat;
Și poate rugăciunea era să mă mlădie,
De-aș fi încercat pe alții cu rugăciuni să-i mișc.
Sunt neclintit ca steaua de miazănoapte în cer,
Ce în statornicia-i și în așezarea-i fixă,
În nesfârșita boltă cerească n-are seamăn
Scânteii nenumărate în ceruri sunt aprinse,
De foc sunt toate, toate lucesc deopotrivă;
Dar este numai una ce locul și-l păstrează:
Așa e și în lume, ea e plină de bărbați,
Dar sunt făcuți de carne și sunt fricoși de fire;
Cunosc pe unul numai din toată astă gloată,
Ce neclintit păstrează a sale hotărâri
Neînduplecat de nimeni, acel bărbat sunt eu,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

89

Let me a little show it, even in this;
That I was constant Cimber should be banish'd,
And constant do remain to keep him so.

CINNA: O Caesar, —

CAESAR: Hence! Wilt thou lift up Olympus?

DECIUS BRUTUS: Great Caesar, —

CAESAR: Doth not Brutus bootless kneel?

CASCA: Speak, hands for me!

CASCA first, then the other Conspirators and BRUTUS stab

CAESAR

CAESAR: Et tu, Brute! Then fall, Caesar!

Dies

CINNA: Liberty! Freedom! Tyranny is dead!

Run hence, proclaim, cry it about the streets.

CASSIUS: Some to the common pulpits, and cry out

'Liberty, freedom, and enfranchisement!'

Lăsați-mă în aceasta să vă probez că așa e.

M-am hotărât ca Cimber să fie exilat,

Sunt hotărât ca dânsul acolo să rămână.

CINNA: Oh! Cezar...

CEZAR: Mă lasă, — ai vrea să miști Olimpul?

DECIUS: Oh! Cezar...

CEZAR: Degeaba! — Nu m-a rugat și Brutus?

CASCA: Vorbiți, mâine, pentru mine.

Casca îl înjunghie pe Cezar în gât. Cezar îl apucă de braț. Apoi este înjunghiat de mai mulți din conspiratori, și în fine de Marcus Brutus.

CEZAR: Și tu, Brutus? — Deci cadă și Cezar și mărirea!

Moare, senatorii se retrag în confesiune.

CINNA: Neatârnați și liberi! E moartă tirania!

Plecați, strigați pe uliți, și proclamați aceasta!

CASSIUS: Și alergați prin piețe și să strigați cu toții,

Că e de libertate robia biruită!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

90

BRUTUS: People and senators, be not affrighted;
Fly not; stand stiff: ambition's debt is paid.

CASCA: Go to the pulpit, Brutus.

DECIUS BRUTUS: And Cassius too.

BRUTUS: Where's Publius?

CINNA: Here, quite confounded with this mutiny.

METELLUS CIMBER: Stand fast together, lest some friend
of Caesar's
Should chance—

BRUTUS: Talk not of standing. Publius, good cheer;
There is no harm intended to your person,
Nor to no Roman else: so tell them, Publius.

CASSIUS: And leave us, Publius; lest that the people,
Rushing on us, should do your age some mischief.

BRUTUS: Do so: and let no man abide this deed,
But we the doers.

BRUTUS: Popor, și voi senatori să nu aveți nicio teamă
Stați liniștiți la lucru și n-o luați la fugă
Plătită-i datoria ambiției de acum.

CASCA: La Forum, du-te, Brutus.

DECIUS: Și Cassius asemeni.

BRUTUS: Dar Publius unde e?

CINNA: E zăpăcit acolo.

METELLUS: Stați în apropiere, ca nu cumva prietenii
Dintr-ai lui Cezar...

BRUTUS: De asta să n-aveți nicio grijă.
Dar, Publius, fii vesel, nu-ți facem niciun rău.
Nici nimeni din Roma; încredințează-i singur.

CASSIUS: Și Publius, pornește, ca nu cumva poporul
În astă învălmășeală, să-ți facă rău nevolnic.

BRUTUS: Așa e, mult mai bine ca pentru fapta de astăzi.
Să nu răspundă nimeni decât făptuitorii.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

91

Re-enter TREBONIUS

CASSIUS: Where's Antony?

TREBONIUS: Fled to his house amaz'd:

Men, wives and children stare, cry out and run

As it were doomsday.

BRUTUS: Fates, we will know your pleasures:

That we shall die, we know; 'tis but the time

And drawing days out, that men stand upon.

CASSIUS: Why, he that cuts off twenty years of life

Cuts off so many years of fearing death.

BRUTUS: Grant that, and then is death a benefit:

So are we Caesar's friends, that have abridg'd

His time of fearing death. Stoop, Romans, stoop,

And let us bathe our hands in Caesar's blood

Up to the elbows, and besmear our swords:

Then walk we forth, even to the market-place,

And waving our red weapons o'er our heads,

Reintră Trebonius

CASSIUS: Antoniu unde este?

TREBONIUS: Fugea ca un zăpăcit.

Spre casă: iar pe uliți moșnegi, femeii, copii

Privesc, strigă și aleargă ca de sfârșitul lumii.

BRUTUS: Ursită, îți vom cunoaște cândva buna plăcere!

Știu că ne așteaptă moartea, și nu e decât vremea

Sau numărul de zile nesigur pentru om.

CASSIUS: Acel ce viața își scade cu douăzeci de ani,

Își scade cu atâta și frica cea de moarte.

BRUTUS: Așa crezând, deci moarte-i o facere de bine

Îi suntem dar prietenii lui Cezar, noi, cei care

I-am prescurtat răstimpul al fricii lui de moarte.

Romani, veniți cu toții, și vă aplecați grumajii,

Să punem până la coate ale noastre mâini viteje

În sângele lui Cezar și spade să ne ungem;

Apoi să mergem astfel uniți în piața mare

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

92

Let's all cry 'Peace, freedom and liberty!'

CASSIUS: Stoop, then, and wash. How many ages hence
Shall this our lofty scene be acted o'er,
In states unborn and accents yet unknown!

BRUTUS: How many times shall Caesar bleed in sport,
That now on Pompey's basis lies along
No worthier than the dust!

CASSIUS: So oft as that shall be,
So often shall the knot of us be call'd
The men that gave their country liberty.

DECIUS BRUTUS: What! shall we forth?

CASSIUS: Ay, every man away:
Brutus shall lead; and we will grace his heels

Și ridicând cu fală deasupra noastră spade
Aceasta sângheroasă, toți să strigăm: «de acum
E pace, libertate, neatârnavare-n Roma!»

CASSIUS: Veniți dar de vă ungeți. Iar viitoare veacuri
Vor pomeni această măreață a noastră scenă
În state ce ființă n-au încă pe pământ
Și-n limbi necunoscute!

BRUTUS: Se va vedea adesea
Sângherătoarea scenă în care Cezar ăsta
Zăcea-va la piciorul statuii lui Pompei.
Cu pulberea de-a valma!

CASSIUS: Și atunci se va zice.
Că noi suntem bărbații ce patria romană
Am scos-o din robie.

DECIUS: Să ne pornim acum?

CASSIUS: Plecați de aici cu toții: să vă conducă Brutus;
Iar noi, cei mai de frunte din cetățenii Romei,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

93

With the most boldest and best hearts of Rome.

Enter a Servant

BRUTUS: Soft! who comes here? A friend of Antony's.

Servant: Thus, Brutus, did my master bid me kneel:

Thus did Mark Antony bid me fall down;

And, being prostrate, thus he bade me say:

Brutus is noble, wise, valiant, and honest;

Caesar was mighty, bold, royal, and loving:

Say I love Brutus, and I honour him;

Say I fear'd Caesar, honour'd him and lov'd him.

If Brutus will vouchsafe that Antony

May safely come to him, and be resolv'd

How Caesar hath deserv'd to lie in death,

Mark Antony shall not love Caesar dead

So well as Brutus living; but will follow

The fortunes and affairs of noble Brutus

Thorough the hazards of this untrod state

Îl vom cinsti urmându-l

Intră un servitor

BRUTUS: Stați, – cine e acesta? Un om a lui Antoniu?

SERVITORUL: Să îngenunchez înainte-ți mi-a poruncit stăpânul,

Căzându-ți la picioare mi-a poruncit Antoniu

Cu închinăciuni aceste cuvinte să-ți rostesc:

«Că Brutus este nobil, viteaz, cinstit, cu minte,

Cezar era puternic, măreț, și iubitor;

Zi că iubesc pe Brutus și mult îl onorez;

Că mă temeam de Cezar, pe care-l și iubeam;

Deci de primește Brutus pe Antonius, să vie

Nesupărat la dânsul, și să mărturisească

Că merită să zacă ucis acolo Cezar,

Pe mortul Cezar dânsul nu-l va iubi mai mult

Decât pe viul Brutus; și va urma destinul

Lui Brutus cu credință, prin căile crucișe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

94

With all true faith. So says my master Antony.

BRUTUS: Thy master is a wise and valiant Roman;
I never thought him worse.
Tell him, so please him come unto this place,
He shall be satisfied; and, by my honour,
Depart untouch'd.

Servant: I'll fetch him presently.

Exit

BRUTUS: I know that we shall have him well to friend.

CASSIUS: I wish we may: but yet have I a mind
That fears him much; and my misgiving still
Falls shrewdly to the purpose.

BRUTUS: But here comes Antony.

Re-enter ANTONY

Welcome, Mark Antony.

A cârmuirii sale nestrăbătute încă.»

Aceasta-i cuvântarea stăpânului meu Antoniu.

BRUTUS: E un roman stăpânul tău, cu minte și viteaz;

Și însumi totdeauna așa l-am judecat.

Îi spune să poftească să vină până aici,

Primi-va mulțumire; și jur pe cinstea mea,

Că va pleca tot astfel.

SERVITORUL: Îndată îl voi aduce.

Iese servitorul.

BRUTUS: Știu că va fi un sincer prieten pentru noi.

CASSIUS: Eu, aș dori tot astfel, dar gândul meu se teme

De dânsul, și se întâmplă că ale mele prevestiri

Prea rar să mă înșele.

Reintră Antonius.

BRUTUS: Dar iacă-l că sosește. Te salutăm, Antoniu.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

95

ANTONY: O mighty Caesar! dost thou lie so low?
Are all thy conquests, glories, triumphs, spoils,
Shrunk to this little measure? Fare thee well.
I know not, gentlemen, what you intend,
Who else must be let blood, who else is rank:
If I myself, there is no hour so fit
As Caesar's death hour, nor no instrument
Of half that worth as those your swords, made rich
With the most noble blood of all this world.
I do beseech ye, if you bear me hard,
Now, whilst your purpled hands do reek and smoke,
Fulfil your pleasure. Live a thousand years,
I shall not find myself so apt to die:
No place will please me so, no mean of death,
As here by Caesar, and by you cut off,
The choice and master spirits of this age.

ANTONIUS: Ah! Prea mărește Cezar! Așa de jos căzut-ai?
Cuceririle și slava, trofee și triumfuri
S-au restrâns în locul acesta atât de strâmt?
Adio! Nu știu încă, amici, care vă e gândul;
Și dacă o să moară și alți bărbați puternici;
De e să mor, eu, însă, nu poate fi momentul
Mai bun decât acesta când a murit și Cezar:
Nu poate fi o armă mai nimerită, demnă,
Decât a voastră spadă, împodobită încă
Cu cel mai nobil sânge din lumea asta mare.
Vă fac dar rugăciunea, de aveți ceva cu mine
Vă îndepliniți plăcerea, cu mâinile, ce încă
Sunt pline de acel sânge; și veacuri de-aș trăi,
Sfârșit al vieții mele mai dulce n-aș găsi;
N-aș vrea să mor în alt loc, ci lângă el aici,
Ucis cu aceleași arme cu care ați lovit
Pe cel mai mare spirit din acest veac!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

96

BRUTUS: O Antony! beg not your death of us.
Though now we must appear bloody and cruel,
As, by our hands and this our present act,
You see we do, yet see you but our hands
And this the bleeding business they have done:
Our hearts you see not; they are pitiful;
And pity to the general wrong of Rome--
As fire drives out fire, so pity pity--
Hath done this deed on Caesar. For your part,
To you our swords have leaden points, Mark Antony;
Our arms, in strength of malice, and our hearts
Of brothers' temper, do receive you in
With all kind love, good thoughts, and reverence.

CASSIUS: Your voice shall be as strong as any man's
In the disposing of new dignities.

BRUTUS: Only be patient till we have appeas'd

BRUTUS: Ah! moartea ta n-o cere, Antoniu, de la noi!
Îți vom părea firește prea cruzi și sângeroși
Cu mâinile acestea, după așa o faptă
Ca cea desăvârșită: tu, mâinile vezi
Și fapta sângeroasă ce am comis-o: nu vezi
Și ale noastre inimi, sunt milostive ele:
Și mila pentru răul ce bântuie Roma,
(Căci mila stinge mila cum focul stinge focul)
Ne-a pornit contra lui Cezar. Pentru tine,
Antonius, e vârful de plumb la spada noastră:
Ale noastre brațe întindem să te îmbrățișeze,
Cu-atât mai iubitoare cu cât au fost mai crude:
Și te primim frățeste cu inima întreagă,
Cu dragoste în suflet, cinstiți și bucuroși.

CASSIUS: Va fi mai tare glasu-ți decât a oricărui,
Când va fi împărțeală de demnități și funcții.

BRUTUS: Să ai răbdare numai să liniștim mulțimea,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

97

The multitude, beside themselves with fear,
And then we will deliver you the cause,
Why I, that did love Caesar when I struck him,
Have thus proceeded.

ANTONY: I doubt not of your wisdom.
Let each man render me his bloody hand:
First, Marcus Brutus, will I shake with you;
Next, Caius Cassius, do I take your hand;
Now, Decius Brutus, yours: now yours, Metellus;
Yours, Cinna; and, my valiant Casca, yours;
Though last, not least in love, yours, good Trebonius.
Gentlemen all,--alas! what shall I say?
My credit now stands on such slippery ground,
That one of two bad ways you must conceit me,
Either a coward or a flatterer.
That I did love thee, Caesar, O! 'tis true:
If then thy spirit look upon us now,

Ce e ca zăpăcită de frică și de grijă,
Și îți voi da lămurire de ce, eu, care încă
L-am iubit pe Cezar, am hotărât deodată,
Să-l chiar lovesc cu mâna-mi.

ANTONIUS: N-am nicio îndoială că sunteți toți cu minte:
Întindeți-mi mâna mânjită cu acel sânge:
Pe-a ta, oh! Marcus Brutus, doresc să o strâng întâi;
Oh! Cassius, pe urmă vreau ție s-o întind:
Acuma, Decius Brutus; – și dă-mi pe-a ta Metellus;
Și Cinna; – și, tu, Casca, dă-mi mâna ta vitează;
Trebonie, vii la urmă, în dragoste nu însă.
În astă împrejurare, ce-aș spune, domnii mei?
Eu, pe un teren mă aflu atât de alunecos,
Încât fatal aș trece în ochii voștri,
Drept un nemernic poate sau lingușitor.
Te-am iubit, oh! Cezar, c-o sinceră iubire:
Și dacă al tău spirit ne-ar privi acuma.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

98

Shall it not grieve thee dearer than thy death,
To see thy Anthony making his peace,
Shaking the bloody fingers of thy foes,
Most noble! in the presence of thy corpse?
Had I as many eyes as thou hast wounds,
Weeping as fast as they stream forth thy blood,
It would become me better than to close
In terms of friendship with thine enemies.
Pardon me, Julius! Here wast thou bay'd, brave hart;
Here didst thou fall; and here thy hunters stand,
Sign'd in thy spoil, and crimson'd in thy lethe.
O world! thou wast the forest to this hart;
And this, indeed, O world! the heart of thee.
How like a deer, stricken by many princes,
Dost thou here lie!

N-ai suferi, tu, oare durere mai amară,
Mai crudă decât moartea pe Antonius văzându-l
Vorbind cu amicitie și mâna întinzându-și
Dușmanilor mei, de față fiind cadavrul tău?
Și dacă ar fi puțință să am atâția ochi
Pe câte răni ai însuți, și de-ar putea vărsa,
Ei, lacrimi atâtea ele varsă sânge,
Mi-ar fi mai cu puțință decât să stau la vorbă
Prietenește astfel cu vecinicii tăi dușmani.
Oh! Julius, mă iartă! Aici fuși încolțit,
Oh! cerbul meu cel falnic, și aici ai căzut!
Aici sunt vânătorii tăi, încărcăți cu pradă
Căderii tale, roșii de recele tău sânge!
Nemăsurată lume, pădurea, tu, ai fost,
A cerbului acesta! El, inima a fost
A lumii nesfârșite. Cum semeni, tu, cu cerbul
Lovit de mâini de principii, așa cum zaci acolo.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

99

CASSIUS: Mark Antony, –

ANTONY: Pardon me, Caius Cassius:

The enemies of Caesar shall say this;

Then, in a friend, it is cold modesty.

CASSIUS: I blame you not for praising Caesar so;

But what compact mean you to have with us?

Will you be prick'd in number of our friends;

Or shall we on, and not depend on you?

ANTONY: Therefore I took your hands, but was, indeed,

Sway'd from the point, by looking down on Caesar.

Friends am I with you all and love you all,

Upon this hope, that you shall give me reasons

Why and wherein Caesar was dangerous.

BRUTUS: Or else were this a savage spectacle:

Our reasons are so full of good regard

That were you, Antony, the son of Caesar,

CASSIUS: Antonius!...

ANTONIU: Mă iartă oh! Caius Cassius;

Chiar dușmanii lui Cezar ca mine ar vorbi:

De la amicu-i era lauda prea mică.

CASSIUS: Nu te mustrez lui Cezar căci laudă aduci;

Doresc să știu tocmeala ce vrei să faci cu noi?

Printre amicii noștri vrei să te enumerăm;

Sau mergem înainte, noi, și fără de tine?

ANTONIUS: De aceea v-am strâns mâna, dar drept să spun
acum

Când m-am uitat la Cezar, eram nehotărât;

Cu toți voi fi prieten, iubindu-vă pe toți,

Punând condiția să-mi explicați cuvântul

De ce găsiți că Cezar era periculos.

BRUTUS: Și ai dreptate, astfel priveliștea aceasta,

Din cale afară pare barbară și nedreaptă:

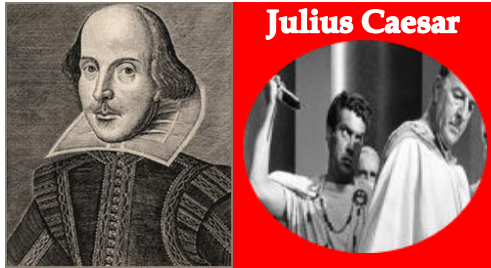
Așa justificată e fapta noastră însă,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

You should be satisfied.

ANTONY: That's all I seek:

And am moreover suitor that I may
Produce his body to the market-place;
And in the pulpit, as becomes a friend,
Speak in the order of his funeral.

BRUTUS: You shall, Mark Antony.

CASSIUS: Brutus, a word with you.

Aside to BRUTUS

You know not what you do: do not consent
That Antony speak in his funeral:
Know you how much the people may be mov'd
By that which he will utter?

BRUTUS: By your pardon;

I will myself into the pulpit first,

100

Că chiar de erai fiul lui Cezar, oh! Antoniu,
Te convingeai.

ANTONIUS: Atâta e tot ce pot să cer.

Dorința mea e însă să am voie să transport
Cadavrul lui în piață, să-l vadă tot poporul
Sculându-mă, acolo, cum trebuie să facă,
Prietenul lui Cezar, voi ține cuvântarea
Ce este cuvenită memoriei lui Cezar.

BRUTUS: O vei face, Antoniu.

CASSIUS: Să-ți spun o vorbă, Brutus

Nu știi ce faci, amice, nu-i bine să-i permitem
La înmormântare astăzi să țină un discurs:
Căci nu putem prevedea cât de mișcat va fi
Cu vorbele-i poporul.

BRUTUS: Dă-mi voie; – m-oi sui

Întâiul, eu, la tribună, și acolo voi expune

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

And show the reason of our Caesar's death:
What Antony shall speak, I will protest
He speaks by leave and by permission,
And that we are contented Caesar shall
Have all true rites and lawful ceremonies.
It shall advantage more than do us wrong.
CASSIUS: I know not what may fall; I like it not.
BRUTUS: Mark Antony, here, take you Caesar's body.
You shall not in your funeral speech blame us,
But speak all good you can devise of Caesar,
And say you do't by our permission;
Else shall you not have any hand at all
About his funeral: and you shall speak
In the same pulpit whereto I am going,
After my speech is ended.
ANTONY: Be it so.
I do desire no more.

101

Cu de-amănuntul gloatei întreaga întâmplare:
Voi arăta, că tot ce va vorbi Antoniu,
Sunt chiar cu învoiala și după placul nostru,
Rostite: că firește dorim și noi lui Cezar
Să facem toată cinstea lui Cezar cuvenită.
Vom profita, mă crede, de această împrejurare.
CASSIUS: Nu-mi place, căci de acolo nu știu ce va ieși.
BRUTUS: Antonius, primește aceste rămășițe.
Asupra-ne în discursu-ți să nu aduci nicio pâră,
Dar poți să spui de Cezar tot binele ce vrei,
Zicând că faci aceasta cu învoiala noastră.
Nu-ți vom permite altfel să ai vreun amestec
În ritul cel funebru; și vei vorbi în aceeași
Tribună ca și mine, și după ce întâiul
Îmi voi sfârși discursul.
ANTONIUS: Așa să fie dară.
Mai mult nu pot pretinde.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

102

BRUTUS: Prepare the body then, and follow us.
Exeunt all but ANTONY

ANTONY: O! pardon me, thou bleeding piece of earth,
That I am meek and gentle with these butchers!
Thou art the ruins of the noblest man
That ever lived in the tide of times.
Woe to the hand that shed this costly blood!
Over thy wounds now do I prophesy,
Which, like dumb mouths, do ope their ruby lips,
To beg the voice and utterance of my tongue,
A curse shall light upon the limbs of men;
Domestic fury and fierce civil strife
Shall cumber all the parts of Italy;
Blood and destruction shall be so in use
And dreadful objects so familiar
That mothers shall but smile when they behold

BRUTUS: Prepară corpul dară
Cu grija cuvenită, și vin în urma noastră.
Ies toți, afară de Antonius.

ANTONIUS: Oh! iartă-mă, fărâma, de țărână sângerândă,
Că sunt milos și dulce cu acești căsăpiți năprasnici!
Aici e ruina a celui mai de seamă
Bărbat, produs în lume de-a veacurilor valuri!
Iar mâna blestemată ce prețiosul sânge
A răspândit, să fie în veci afurită:
Proorocesc pe aceste răni, ce ca guri tăcute,
A lor roșcate buze, în protestare cască,
Cerșind o vorbă bună din gura-mi elocventă
Că un blestem cădea-va pe a oamenilor stirpe:
Ca urile interne și crâncene războaie,
Italia întreagă vor sfâșia de acum:
Cu dărâmări și sânge atât ne vom deprinde,
Și cele azi cumplite firești ne vor părea,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

103

Their infants quarter'd with the hands of war;
All pity chok'd with custom of fell deeds:
And Caesar's spirit, ranging for revenge,
With Ate by his side come hot from hell,
Shall in these confines with a monarch's voice
Cry 'Havoc,' and let slip the dogs of war;
That this foul deed shall smell above the earth
With carrion men, groaning for burial.

Enter a Servant

You serve Octavius Caesar, do you not?

Servant: I do, Mark Antony.

ANTONY: Caesar did write for him to come to Rome.

Servant: He did receive his letters, and is coming;
And bid me say to you by word of mouth--

Iar mamele privi-vor cu zâmbetul pe buze
Pe pruncii lor cu fierul spintecați de vii.
Deprinderea cruzimii va face să dispară
Chiar conștiința milei din inima secată.
Iar spiritul lui Cezar însetat de răzbunare,
Alături cu Ate, veniți din iad în pripă,
Pe lot hotarul țării, cu un glas imperios
Vor comanda măcelul, dezlănțuind războiul
Și foametea pe holde, iar fapta mișească
Va împruți pământul cu putreda duhoare
A sute de cadavre cerând îngropăciune.

Intră un servitor.

Servești pe Octaviu Cezar?

SERVITORUL: Pe dânsul, oh! Antonius.

ANTONIUS: Parcă-i scrisese Cezar, să vie în grabă la Roma.

SERVITORUL: Primit-a chiar scrisoarea și a plecat și a plecat
să vie

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

O Caesar!--
Seeing the body

ANTONY: Thy heart is big, get thee apart and weep.
Passion, I see, is catching; for mine eyes,
Seeing those beads of sorrow stand in thine,
Began to water. Is thy master coming?

Servant: He lies to-night within seven leagues of Rome.
ANTONY: Post back with speed, and tell him what hath
chanc'd:

Here is a mourning Rome, a dangerous Rome,
No Rome of safety for Octavius yet;
Hie hence, and tell him so. Yet, stay awhile;
Thou shalt not back till I have borne this corpse
Into the market-place: there shall I try
In my oration, how the people take

104

Trimisu-m-a din gură să-ți spun...
Văzând corpul lui Cezar

Ce văd? Pe Cezar!

ANTONIUS: Ești înecat de lacrimi, retrage-te și plângi
Molipsitoare este durerea precum văd,
Căci ochii mei, din ochii-ți, văzând că stă să pice
Mărgelile îndurerate, se umezesc și dâșii.

Curând sosește oare stăpânul tău la Roma?

SERVITORUL: Va fi la șapte leghe din Roma în noaptea asta.

ANTONIUS: Te întoarce dar în grabă spre dânsul,
povestește-i

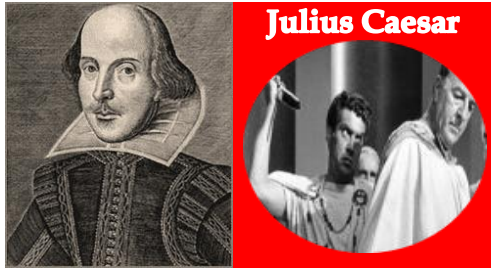
Ce s-a întâmplat aici că Roma noastră este
O Romă mohorâtă și plină de primejdii,
O Romă în care încă Octaviu nu e sigur
Aleargă dar la dânsul și spune-i toate astea:
Ba stai puțin aici, înainte de a pleca,
Să ducem corpul ăsta în piață; voi să văd,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

The cruel issue of these bloody men;
According to the which, thou shalt discourse
To young Octavius of the state of things.
Lend me your hand.
Exeunt with CAESAR's body

105

Din cuvântarea-mi însumi, cum judecă poporul
Îngrozitoarea faptă de acești mișeli comisă:
Să poți și tu la rându-ți, să deslușești mai bine
Nevârstnicului Cezar cum se întoarce lucrul.
Deci vino și-mi ajută
Ies cu corpul lui Cezar

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

106

SCENE III.

The Forum.

Enter BRUTUS and CASSIUS, and a throng of Citizens

Citizens: We will be satisfied; let us be satisfied.

BRUTUS: Then follow me, and give me audience, friends.

Cassius, go you into the other street,

And part the numbers.

Those that will hear me speak, let 'em stay here;

Those that will follow Cassius, go with him;

And public reasons shall be rendered

Of Caesar's death.

First Citizen: I will hear Brutus speak.

Second Citizen: I will hear Cassius; and compare their reasons,

When severally we hear them rendered.

SCENA III.

Roma – Forum

Intră Brutus și Cassius cu o ceată de cetățeni

CETĂȚENII: Noi vrem o lămurire și dați-ne-o îndată

BRUTUS: Urmați-mă atunci, și mă ascultați, prieteni,

Mergi, Cassius, în strada de alături cu câțiva

Cei ce vor să mă asculte vor rămâne aici;

Cei ce vor să-l urmeze să meargă după Cassius;

Veți auzi în public cuvinte – asupra morții

Lui Cezar precum cereți.

PRIMUL CETĂȚEAN: Voi să-l aud pe Brutus.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Mă duc să ascult pe Cassiu, vom compara pe urmă,

Pe ambii ascultându-i, ce spune fiecare.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

107

Exit CASSIUS, with some of the Citizens. BRUTUS goes into the pulpit

Third Citizen: The noble Brutus is ascended: silence!

BRUTUS: Be patient till the last. Romans, countrymen, and lovers! hear me for my cause; and be silent, that you may hear: believe me for mine honour, and have respect to mine honour, that you may believe: censure me in your wisdom, and awaken your senses, that you may the better judge. If there be any in this assembly, any dear friend of Caesar's, to him I say, that Brutus' love to Caesar was no less than his. If then that friend demand why Brutus rose against Caesar, this is my answer: Not that I loved Caesar less, but that I loved Rome more. Had you rather Caesar were living and die all slaves, than that Caesar were dead, to live all free men? As Caesar loved me, I weep for him; as he was fortunate, I rejoice at it; as he was valiant, I honour him: but, as he was ambitious, I slew

Iese Cassius cu câțiva din cetățeni – Brutus intră în rostrum

AL TREILEA CETĂȚEAN: Tăceți, cinstitul Brutus se urcă la tribună.

BRUTUS: Vă rog să aveți răbdare să-mi spun întreg cuvântul: Romanii compatrioți și prieteni binevoitori! Ascultați explicațiile mele, și faceți tăcere ca să puteți asculta: Aveți încredere în vorbele mele căci sunt cinstit, și încredeți-vă în cinstea mea ca să puteți crede: judecați-mă în înțelepciunea voastră, și deșteptați-vă priceperea ca să puteți judeca mai bine. Dacă este vreunul în această adunare care l-a iubit sincer pe Cezar, lui mă adresez și îi zic: că dragostea lui Brutus către Cezar nu era mai mică decât a lui. Dacă dar acesta va întreba: De ce atunci Brutus s-a sculat contra lui Cezar? iată răspunsul meu: Nu pentru că am iubit pe Cezar mai puțin decât dânsul, dar pentru că pe Roma am iubit-o mai mult. Ați fi preferat oare ca să trăiască Cezar și să muriți cu toții în sclavie, decât să fie

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

108

him. There is tears for his love; joy for his fortune; honour for his valour; and death for his ambition. Who is here so base that would be a bondman? If any, speak; for him have I offended. Who is here so rude that would not be a Roman? If any, speak; for him have I offended. Who is here so vile that will not love his country? If any, speak; for him have I offended. I pause for a reply.

All: None, Brutus, none.

BRUTUS: Then none have I offended. I have done no more to Caesar than you shall do to Brutus. The question of his death is enrolled in the Capitol; his glory not extenuated, wherein he was worthy, nor his offences enforced, for which he suffered

mort Cezar, precum este, și să trăiți liberi? Pentru că m-a iubit Cezar, îl plâng; pentru că a fost norocos, mă bucur; pentru că a fost vitez îl onorez; pentru că era ambițios, l-am ucis. Am lacrimi pentru iubirea lui, bucurie pentru fortuna, onoare pentru vitejia și moarte pentru ambiția lui. Care din voi aici e destul de înjosit ca să voiască să fie rob? Dacă e vreunul, să vorbească, căci pe acela l-am ofensat. Care din voi aici e destul de necioplit ca să nu voiască să fie roman? Dacă e vreunul, să vorbească, căci pe acela l-am ofensat. Care din voi aici e destul de nemernic ca să nu-și iubească țara? Dacă e vreunul, să vorbească, căci pe acela l-am ofensat. Aștept răspunsul vostru.

CETĂȚENII: Nu e niciunul, Brutus, nu e niciunul

Vorbesc mai mulți odată.

BRUTUS: Atunci n-am ofensat pe niciunul. N-am făcut mai mult lui Cezar, decât ați putea face lui Brutus. Cauza morții sale este înscrisă în Capitol, gloria lui nu este împuștinată în ceea ce privește faptele lui cele demne: nici nu vor fi exagerate crimele

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

109

death.

Enter ANTONY and others, with CAESAR's body

Here comes his body, mourned by Mark Antony: who, though he had no hand in his death, shall receive the benefit of his dying, a place in the commonwealth; as which of you shall not? With this I depart,--that, as I slew my best lover for the good of Rome, I have the same dagger for myself, when it shall please my country to need my death.

All: Live, Brutus! live, live!

First Citizen: Bring him with triumph home unto his house.

Second Citizen: Give him a statue with his ancestors.

Third Citizen: Let him be Caesar.

Fourth Citizen: Caesar's better parts
Shall be crown'd in Brutus.

First Citizen: We'll bring him to his house with shouts and

pentru care a suferit moartea.

Intră Antonius cu alți cu corpul lui Cezar

Iată corpul lui, lângă care plânge Antoniu, care, cu toate că n-a avut niciun amestec în moartea lui, va profita printr-acea moarte căpătând un post al republicii, precum va profita și fiecare din voi. Acum plec, sfârșind cu aceste cuvinte: Că precum am ucis pe cel mai bun amic al meu spre binele Romei, tot astfel păstrez acest pumnal pentru mine, când țara mea va găsi că trebuie să mor.

CETĂȚENII: Să trăiască Brutus! Să trăiască, să trăiască!

PRIMUL CETĂȚEAN: Să-l ducem în triumf la casa lui.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Să i se facă o statuie, precum s-a făcut străbunilor săi.

AL TREILEA CETĂȚEAN: El să fie Cezar!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ce-a fost mai bun în Cezar
Încoronăm în Brutus.

PRIMUL CETĂȚEAN: Acasă îl vom duce

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

110

clamours.

BRUTUS: My countrymen, —

Second Citizen: Peace, silence! Brutus speaks.

First Citizen: Peace, ho!

BRUTUS: Good countrymen, let me depart alone,

And, for my sake, stay here with Antony:

Do grace to Caesar's corpse, and grace his speech

Tending to Caesar's glories; which Mark Antony,

By our permission, is allow'd to make.

I do entreat you, not a man depart,

Save I alone, till Antony have spoke.

Exit

First Citizen: Stay, ho! and let us hear Mark Antony.

Third Citizen: Let him go up into the public chair;

We'll hear him. Noble Antony, go up.

Pe umerii noștri cu aclamațiune.

BRUTUS: Concetățeni...

AL DOILEA CETĂȚEAN: Tăcere! Vrea Brutus să vorbească.

PRIMUL CETĂȚEAN: Tăcere!

BRUTUS: Buni prieteni, lăsați-mă să plec,

De țineți dar la mine, rămâneți cu Antoniu:

Cu el aduceți cinste cadavrului lui Cezar,

Și ascultați cu cinste, cuvintele, prin care,

Va proslăvi pe Cezar, cu învoiala noastră.

Vă rog iubiți prieteni, să nu plecați niciunul,

Afară doar de mine, până nu va termina,

Iese.

PRIMUL CETĂȚEAN: Rămâneți toți aici, să ascultăm pe Antoniu.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Lăsați-l să se urce îndată la tribună;

Să-l ascultăm ce spune, Antonius te urcă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

111

ANTONY: For Brutus' sake, I am beholding to you.

Goes into the pulpit

Fourth Citizen: What does he say of Brutus?

Third Citizen: He says, for Brutus' sake,

He finds himself beholding to us all.

Fourth Citizen: 'Twere best he speak no harm of Brutus here.

First Citizen: This Caesar was a tyrant.

Third Citizen: Nay, that's certain:

We are bless'd that Rome is rid of him.

Second Citizen: Peace! let us hear what Antony can say.

ANTONY: You gentle Romans, —

Citizens: Peace, ho! let us hear him.

ANTONY: Friends, Romans, countrymen, lend me your ears;

I come to bury Caesar, not to praise him.

The evil that men do lives after them;

ANTONIUS: Vă mulțumesc, căci faceți aceasta pentru Brutus.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ce spune el de Brutus?

AL TREILEA CETĂȚEAN: C-o faceți pentru Brutus.

De aceea pentru Brutus să mulțumească caută.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: De Brutus ar fi bine să nu vorbească rău.

PRIMUL CETĂȚEAN: Apoi Cezar acela era tiran.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Desigur,

E fericită Roma că a scăpat de dânsul.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Tăcere — pe Antoniu să-l ascultăm ce spune.

ANTONIUS: Cinstiți romani...

CETĂȚENII: Tăcere! să-l auzim acuma.

ANTONIUS: Compatrioți, prieteni romani, dați ascultare:

Vin să-l îngrop pe Cezar iar nicidecum să-l laud.

Cel rău ce face omul rămâne după moarte;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

112

The good is oft interred with their bones;
So let it be with Caesar. The noble Brutus
Hath told you Caesar was ambitious;
If it were so, it was a grievous fault,
And grievously hath Caesar answer'd it.
Here, under leave of Brutus and the rest—
For Brutus is an honourable man;
So are they all, all honourable men—
Come I to speak in Caesar's funeral.
He was my friend, faithful and just to me:
But Brutus says he was ambitious;
And Brutus is an honourable man.
He hath brought many captives home to Rome
Whose ransoms did the general coffers fill:
Did this in Caesar seem ambitious?
When that the poor have cried, Caesar hath wept:
Ambition should be made of sterner stuff:

Iar binele adesea cu corpul lui se-ngroapă.
Cu Cezar astfel fie. V-a spus cinstitul Brutus
C-a fost mărețul Cezar un om ambițios:
De-a fost așa, greșeala e gravă, neiertată,
Și Cezar a plătit-o chiar fără de iertare.
Cu voia dar lui Brutus și a celorlalți, rostesc,
(Căci Brutus e desigur om foarte onorabil,
Precum sunt onorabili bărbații și toți ceilalți);
Discursul meu funebru memoriei lui Cezar.
El un prieten sincer și credincios mi-a fost.
Dar Brutus ne tot spune c-a fost ambițios
Și Brutus e desigur om foarte onorabil.
El a adus la Roma popoare în robie,
Cu-al căror preț sunt pline și azi lăzile noastre:
Făcut-a el acesta de ambiție numai?
Când au gemut săracii vărsat-a lacrimi Cezar;
Ambiția este mai neîndurătoare.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

113

Yet Brutus says he was ambitious;
And Brutus is an honourable man.
You all did see that on the Lupercal
I thrice presented him a kingly crown,
Which he did thrice refuse: was this ambition?
Yet Brutus says he was ambitious;
And, sure, he is an honourable man.
I speak not to disprove what Brutus spoke,
But here I am to speak what I do know.
You all did love him once, not without cause:
What cause withholds you then, to mourn for him?
O judgment! thou art fled to brutish beasts,
And men have lost their reason. Bear with me;
My heart is in the coffin there with Caesar,
And I must pause till it come back to me.

First Citizen: Methinks there is much reason in his sayings.

Iar Brutus ni-l arată ca un om ambițios
Și negreșit că Brutus e foarte onorabil.
Văzut-ați toți cu ochii când, eu, la Lupercale
I-am oferit de trei ori coroana cea regală,
Și a refuzat de trei ori. Ambiție-i asta?
Și Brutus tot ne spune că-i om ambițios:
Și negreșit că este om foarte onorabil.
Cuvintele lui Brutus nu e ca să le critic,
Vorbesc de lucruri numai ce le cunosc, eu, însumi.
Toți, l-ați iubit odată, și nu fără cuvânt;
Ce vă oprește dară de a plânge pentru dânsul?
Azi, e încredințată justiția cea sfântă
Chiar fiarelor sălbatică, și își pierde bărbații mintea
Cea sănătoasă-n Roma! – Vă rog, să aveți răbdare;
Inima mi-e în giulgiul lui Cezar, nu pot spune
Mai mult, până nu se întoarce în pieptu-mi obosit.
CETĂȚENII: Parcă ar avea dreptate în multe ce le spune.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

114

Second Citizen: If thou consider rightly of the matter,
Caesar has had great wrong.

Third Citizen: Has he, masters?
I fear there will a worse come in his place.

Fourth Citizen: Mark'd ye his words? He would not take the
crown;
Therefore 'tis certain he was not ambitious.

First Citizen: If it be found so, some will dear abide it.

Second Citizen: Poor soul! his eyes are red as fire with
weeping.

Third Citizen: There's not a nobler man in Rome than
Antony.

Fourth Citizen: Now mark him, he begins again to speak.

ANTONY: But yesterday the word of Caesar might

AL DOILEA CETĂȚEAN: De judeci bine, parcă a fost
nedreptățit.

În multe lucruri, Cezar.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Ce ziceți domnii mei?

Mă tem să vină altul mai rău în locul lui.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ai observat ce spuse? A refuzat
coroana.

E sigur dar că dânsul n-a fost ambițios.

PRIMUL CETĂȚEAN: De-o fi așa, sunt unii ce vor plăti-o
scump.

AL DOILEA CETĂȚEAN: A plans atât sărmanul că ochii i s-
au umflat.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Nu-i om mai bun în Roma decât
Antonius.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Băgați de seamă, iară începe să
vorbească.

ANTONIUS: Vai! ieri de-abia, cuvântul lui Cezar porunceă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Have stood against the world; now lies he there,
And none so poor to do him reverence.
O masters! if I were dispos'd to stir
Your hearts and minds to mutiny and rage,
I should do Brutus wrong, and Cassius wrong,
Who, you all know, are honourable men:
I will not do them wrong; I rather choose
To wrong the dead, to wrong myself and you,
Than I will wrong such honourable men.
But here's a parchment with the seal of Caesar;
I found it in his closet, 'tis his will:
Let but the commons hear this testament —
Which, pardon me, I do not mean to read —
And they would go and kiss dead Caesar's wounds
And dip their napkins in his sacred blood,
Yea, beg a hair of him for memory,
And, dying, mention it within their wills,

115

Întregului imperiu: acum zace acolo,
Și toți sunt azi prea mândri ca să-i arate cinste.
Oh! Domnilor, mă credeți de-aș fi dispus cumva
Să mișc ale voastre inimi și să vă asmuț cu vorba,
Aș face rău lui Brutus, lui Cassius asemeni —
Și precum știți, aceștia sunt oameni onorabili;
Nu-i voi nedreptăți dar, sunt mult mai mulțumit
Nedreptățind pe mortul, pe mine și pe voi,
Decât pe domnii ăștia atât de onorabili;
Priviți aici este un pergament, ce poartă
Sigiliul lui Cezar: — e testamentul lui; —
Într-un dulap acasă la dânsul l-am găsit;
Dar auzi poporul ce spune testamentul
Acesta, — cer iertare, eu nu vi-l voi citi, —
S-ar grămădi să vină la rănilor lui Cezar
Cel mort, să le sărute cu drag și cu respect,
Și în sângele-i să înmoaie batista lor, plângând,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Bequeathing it as a rich legacy
Unto their issue.

Fourth Citizen: We'll hear the will: read it, Mark Antony.

All: The will, the will! we will hear Caesar's will.

ANTONY: Have patience, gentle friends, I must not read it;

It is not meet you know how Caesar lov'd you.

You are not wood, you are not stones, but men;

And, being men, bearing the will of Caesar,

It will inflame you, it will make you mad:

'Tis good you know not that you are his heirs;

For, if you should, O! what would come of it!

Fourth Citizen: Read the will; we'll hear it, Antony;

You shall read us the will, Caesar's will.

116

Spre-aducere aminte ar trebui să ceară

Un fir de păr pe care, murind, să-l pomenească

În testament, ca darul cel mai neprețuit

Ce poate să-l transmit urmașilor în veci.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Să ascultăm diata! Antonius,
citește-o.

CETĂȚENI: Diata! Da diata lui Cezar să ascultăm!

ANTONIUS: Răbdare, buni prieteni, nu caută s-o citesc;

Și nici nu este bine să știți cât v-a iubit.

Voi, nu sunteți de piatră, de lemn, ci sunteți oameni;

Și oameni fiind dar de-ați auzi diată,

Îndată v-ați aprinde și v-ați înfuria:

Să nu știți că erezii lui Cezar, voi sunteți;

Căci dac-ați ști aceasta nu știu ce ar ieși!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Citește dar diata, s-o auzim,
Antoni;

Să ne citești diata; diata a lui Cezar.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

117

ANTONY: Will you be patient? Will you stay awhile?
I have o'ershot myself to tell you of it:
I fear I wrong the honourable men
Whose daggers have stabb'd Caesar; I do fear it.
Fourth Citizen: They were traitors: honourable men!

All: The will! the testament!

Second Citizen: They were villains, murderers: the will! read the will.

ANTONY: You will compel me, then, to read the will?
Then make a ring about the corpse of Caesar,
And let me show you him that made the will.
Shall I descend? and will you give me leave?

Several Citizens: Come down.

Second Citizen: Descend.

Third Citizen: You shall have leave.

ANTONIUS: Vreți să aveți răbdare? Să așteptați puțin.
Când v-am vorbit de lucrul mi-am depășit voința,
Nedreptățind pe oameni atât de onorabili
Ca cei ce cu pumalul lor au ucis pe Cezar.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Sunt trădători cu toții. Auzi tu,
onorabili!

CETĂȚENII: Diata! Testamentul!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Sunt ucigași, mișei!
Citește testamentul! Citește-ne diata!

ANTONIUS: Vreți dar să mă constrângeți să vă citesc diata?
Faceți un cerc atunci împrejurul acestui corp,
Și să vă arăt pe omul ce a făcut diata.

Să mă cobor de aici? Mă veți lăsa să trec?

CETĂȚENII: Coboară-te.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Coboară.
Se coboară de la tribună.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Vom face loc să treci.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

118

ANTONY comes down

Fourth Citizen: A ring; stand round.

First Citizen: Stand from the hearse, stand from the body.

Second Citizen: Room for Antony, most noble Antony.

ANTONY: Nay, press not so upon me; stand far off.

Several Citizens: Stand back! room! bear back!

ANTONY: If you have tears, prepare to shed them now.

You all do know this mantle: I remember

The first time ever Caesar put it on;

'Twas on a summer's evening, in his tent,

That day he overcame the Nervii.

Look! in this place ran Cassius' dagger through:

See what a rent the envious Casca made:

Through this the well-beloved Brutus stabb'd;

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Vă așezați aici în cerc.

PRIMUL CETĂȚEAN: Stați mai departe

De mort, lăsați coșciugul ca să-l vedem cu toții.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Faceți loc lui Antoniu; – cinstitului Antoniu.

ANTONIUS: Nu vă-mbulziți asupra-mi, amici, stați mai departe.

CETĂȚENII: Înapoi, înapoi cu toții! Dați înapoi puțin!

ANTONIUS: D-aveți, prieteni, lacrimi, vărsați-le acum.

Cunoașteți toți mantaua aceasta; îmi amintesc

Când, pentru prima oară a îmbrăcat-o Cezar:

În cort, spre înserate era, în timp de vară

În ziua în care chiar pe Nervieni frânsese:

Aici a pătruns pumnalul lui Cassius, vedeți;

Priviți împunsătura lui Casca cel pizmaș;

Iar Brutus, mult iubitul l-a înjunghiat aici;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

119

And as he pluck'd his cursed steel away,
Mark how the blood of Caesar follow'd it,
As rushing out of doors, to be resolv'd
If Brutus so unkindly knock'd, or no;
For Brutus, as you know, was Caesar's angel:
Judge, O you gods! how dearly Caesar lov'd him!
This was the most unkindest cut of all;
For when the noble Caesar saw him stab,
Ingratitude, more strong than traitors' arms,
Quite vanquish'd him: then burst his mighty heart;
And, in his mantle muffling up his face,
Even at the base of Pompey's statua,
Which all the while ran blood, great Caesar fell.
O! what a fall was there, my countrymen!
Then I, and you, and all of us fell down,
Whilst bloody treason flourish'd over us.
O! now you weep; and, I perceive, you feel

Și când a tras din rană afurisitul fier,
Tot sângele lui Cezar cu el a curs odată:
Ieșind parcă să vadă de a fost în adevăr
Din mâna-i lovitura aceea, să se convingă;
(Căci știți că fusese Brutus ca îngerul lui Cezar),
Oh! Zei, voi sunteți martori ce sincer l-a iubit!
Aceasta îi împunsătura cea mai neomenoasă:
Mărinimosul Cezar văzându-l stând să dea,
Nerecunoștința mai rău l-a îngrozit
Chiar decât trădătorul, și inima-i măreață
A fost înăbușită de acea măhnire crudă,
Și învelindu-și capul cu mantia, zdrobit
La pedestalul, Cezar neînvinsul, a căzut
A statuii aceste, iar piatra lui Pompei
Mânjită cu cel sânge curgea ca o fântână.
Prietenii, ce cădere năprasnică văzurăm!
Pe dată izbiți cu toții căzurăm împreună,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

120

The dint of pity: these are gracious drops.
Kind souls, what! weep you when you but behold
Our Caesar's vesture wounded? Look you here,
Here is himself, marr'd, as you see, with traitors.

First Citizen: O piteous spectacle!

Second Citizen: O noble Caesar!

Third Citizen: O woful day!

Fourth Citizen: O traitors! villains!

First Citizen: O most bloody sight!

The Second Citizen: Revenge! – About! – Seek! – Burn! –
Fire! – Kill! – Slay! – Let not a traitor live.

ANTONY: Stay, countrymen!

First Citizen: Peace there! hear the noble Antony.

Second Citizen: We'll hear him, we'll follow him, we'll die

Pe când deasupra noastră trădarea triumfa.
Acum văd că plângeți: și văd că v-a atins
Un simțământ de milă: sunt lacrimi gingașe
Oh! Suflete miloase, de ce ați plâns, văzând
Veștmântul doar lui Cezar rănit? Vedeți aici
E Cezar în ființă ucis de acești vicleni.

PRIMUL CETĂȚEAN: Privește duioasă!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Mărinimoase Cezar!

AL TREILEA CETĂȚEAN: Oh! tristă zi de jale!

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Oh! trădători vicleni!

PRIMUL CETĂȚEAN: Oh! scenă sângeroasă!

AL DOILEA CETĂȚEAN: Vrem răzbunare îndată!

Vrem răzbunare; haide! Să-i omorâm ca astfel

Din trădătorii ăștia să nu rămână unul!

ANTONIUS: Concetățeni...

PRIMUL CETĂȚEAN: Tăcere! Antonius vorbește.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Să-l ascultăm! cu dânsul să

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

121

with him.

ANTONY: Good friends, sweet friends, let me not stir you up

To such a sudden flood of mutiny.

They that have done this deed are honourable:

What private griefs they have, alas! I know not,

That made them do it; they are wise and honourable,

And will, no doubt, with reasons answer you.

I come not, friends, to steal away your hearts:

I am no orator, as Brutus is;

But, as you know me all, a plain blunt man,

That love my friend; and that they know full well

That gave me public leave to speak of him:

For I have neither wit, nor words, nor worth,

Action, nor utterance, nor the power of speech,

To stir men's blood: I only speak right on;

I tell you that which you yourselves do know,

mergem până la moarte!

ANTONIUS: Oh buni și dulci prieteni, nu voi să vă împing

Cu vorba-mi la răscoală nechibzuită în pripă.

Toți ce făcură fapta sunt foarte onorabili;

Vai! nu știu ce motive ascunse au avut

Acești bărbați cu minte și atât de onorabili;

Ei, fără îndoială vor ști ce să răspundă,

Nu voi aici, prieteni, ca să vă fur iubirea,

Și nici nu sunt ca Brutus un mare orator;

Eu, sunt, precum cunoașteți, un om neprefăcut

Ce mi-am iubit amicul; – și acei ce mi-au permis

Să mă rostesc în public, o știu foarte bine.

N-am nicio greutate, n-am spirit, n-am cuvinte,

N-am foc nici elocință, nici darul de-a mișca

Al oamenilor sânge: dar știu vorbi curat;

Pot spune multe lucruri ce singuri le cunoașteți

Atâta doar pot face, s-arăt aceste răni

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

122

Show you sweet Caesar's wounds, poor poor dumb mouths,
And bid them speak for me: but were I Brutus,
And Brutus Antony, there were an Antony
Would ruffle up your spirits and put a tongue
In every wound of Caesar that should move
The stones of Rome to rise and mutiny.

All: We'll mutiny.

First Citizen: We'll burn the house of Brutus.

Third Citizen: Away, then! come, seek the conspirators.

ANTONY: Yet hear me, countrymen; yet hear me speak.

All: Peace, ho! — Hear Antony, — most noble Antony!

ANTONY: Why, friends, you go to do you know not what.

Wherein hath Caesar thus deserv'd your loves?

Alas! you know not: I must tell you then:

You have forgot the will I told you of.

A scumpului meu Cezar, sărmame buze mute
Ce-n locu-mi să vorbească: d-aș fi, eu, Brutus însă,
Și dacă ar fi Brutus Antonius aveți
Pe cine să vă miște, — chiar unul care-ar pune
În fiecare piatră din Roma — ar răzvrăti-o.

CETĂȚENII: Ne răzvrătim!

PRIMUL CETĂȚEAN: Chiar casa lui Brutus o vom arde.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Hai să plecăm atunci să căutăm
tovarăși.

ANTONIUS: Concetățeni, o vorbă; vă rog să mă ascultați.

CETĂȚENII: Tăcere! Ascultați-l pe nobilul Antoniu.

ANTONIUS: Pornit-ați, scumpi prieteni, să faceți ce nu știți:

Dar întrucât, spuneți-mi, iubire așa mare

A meritat-o Cezar din partea voastră oare?

Vai! nici nu știți, voi singuri: — Atunci să vă spun:

Uitară-ți testamentul de care v-am vorbit.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

All: Most true. The will! let's stay and hear the will.

ANTONY: Here is the will, and under Caesar's seal.

To every Roman citizen he gives,

To every several man, seventy-five drachmas.

Second Citizen: Most noble Caesar! We'll revenge his death.

Third Citizen: O royal Caesar!

ANTONY: Hear me with patience.

All: Peace, ho!

ANTONY: Moreover, he hath left you all his walks,

His private arbours and new-planted orchards,

On this side Tiber; he hath left them you,

And to your heirs for ever, common pleasures,

To walk abroad, and recreate yourselves.

Here was a Caesar! when comes such another?

123

CETĂȚENII: Adevărat; – diata; – să auzim diata.

ANTONIUS: Aici e diata, chiar cu sigiliul lui,

Prin care dăruiește în parte fiecăruia

Din cetățenii Romei da șaptezeci și cinci

De drachme prin diată.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Mărinimoase Cezar, vom răzbuna sfârșitu-ți.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Oh! generoase Cezar!

ANTONIUS: Mă rog să m-ascuțați

Prieteni, cu răbdare.

CETĂȚENII: Tăcere! – Să auzim.

ANTONIUS: V-a mai lăsat, pe urmă, grădinile ce are,

El, dincoace de Tibru, întinsele livezi

Ce sunt din nou sădite; le dăruiește – ohavnic,

El, pentru voi și-ai voștri moștenitori, s-aveți

Poiană de petreceri, d-odihnă și plimbare.

Acesta e un Cezar: și altul nu mai vine.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

124

First Citizen: Never, never. Come, away, away!
We'll burn his body in the holy place,
And with the brands fire the traitors' houses.
Take up the body.

Second Citizen: Go fetch fire.

Third Citizen: Pluck down benches.

Fourth Citizen: Pluck down forms, windows, any thing.

Exeunt Citizens with the body

ANTONY: Now let it work: mischief, thou art afoot,
Take thou what course thou wilt!

Enter a Servant

How now, fellow!

Servant: Sir, Octavius is already come to Rome.

ANTONY: Where is he?

PRIMUL CETĂȚEAN: Așa e, nu mai vine: – Hai iute să
pornim!

Întâi vom arde corpul în locul consacrat,
Tăciunele pe urmă luându-l vom aprinde
Și casele acestor nemernici trădători.

Luați în brațe corpul.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Dați fuga după foc.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Pe jețuri puneți mâna.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ferestre, scăunele
Puteți să puneți mâna pe ce vă vine bine.

Ies cetățenii cu corpul.

ANTONIUS: Acum va merge lesne. Scânteia e aprinsă,
Încotro voiește, zboară! Pe cine cauți băiete?

Intră un servitor.

SERVITORUL: Octavius, oh! Domnule, la Roma a sosit.

ANTONIUS: Și unde e?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

125

Servant: He and Lepidus are at Caesar's house.

ANTONY: And thither will I straight to visit him:

He comes upon a wish. Fortune is merry,

And in this mood will give us any thing.

Servant: I heard him say, Brutus and Cassius

Are rid like madmen through the gates of Rome.

ANTONY: Belike they had some notice of the people,

How I had mov'd them. Bring me to Octavius.

Exeunt

SERVITORUL: Se află cu Lepidus la Cezar.

ANTONIUS: Dar fără întârziere mă duc să-l văd acolo:

Sosește tocmai bine. Fortuna ne zâmbește,

Și orice vrem la dânsa putem acum să cerem.

SERVITORUL: Am auzit că Brutus cu Cassiu împreună

Călări în goana mare pe poartă au ieșit.

ANTONIUS: Aflat-au, ei pe semne ce mult au fost mișcat

Cu vorba mea poporul. Condu-mă la Octaviu.

Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

126

SCENE III.

A Street.

Enter CINNA the Poet

CINNA THE POET: I dreamt to-night that I did feast with
Caesar,
And things unlucky charge my fantasy:
I have no will to wander forth of doors,
Yet something leads me forth.

Enter Citizens

First Citizen: What is your name?

Second Citizen: Whither are you going?

Third Citizen: Where do you dwell?

Fourth Citizen: Are you a married man or a bachelor?

Second Citizen: Answer every man directly.

First Citizen: Ay, and briefly.

SCENA III.

O stradă.

Intră Cinna poetul.

CINNA: Visai că în astă noapte cu Cezar am cinat
Și mintea mea e plină cu prevestiri funebre:
Mă jur că nu mi-e voia să ies din casă astăzi,
Dar parcă mă împinge ceva necunoscut.
Între cetățeni.

PRIMUL CETĂȚEAN: Cum te cheamă?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Încotro te duci?

AL TREILEA CETĂȚEAN: Unde stai?

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Ești însurat sau flăcău?

AL DOILEA CETĂȚEAN: Răspunde drept la fiecare.

PRIMUL CETĂȚEAN: Da, și lămurit.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Fourth Citizen: Ay, and wisely.

Third Citizen: Ay, and truly, you were best.

CINNA THE POET: What is my name? Whither am I going? Where do I dwell? Am I a married man or a bachelor? Then, to answer every man directly and briefly, wisely and truly: wisely I say, I am a bachelor.

Second Citizen: That's as much as to say, they are fools that marry: you'll bear me a bang for that, I fear. Proceed; directly.

CINNA THE POET: Directly, I am going to Caesar's funeral.

First Citizen: As a friend or an enemy?

CINNA THE POET: As a friend.

Second Citizen: That matter is answered directly.

Fourth Citizen: For your dwelling, briefly.

CINNA THE POET: Briefly, I dwell by the Capitol.

Third Citizen: Your name, sir, truly.

127

AL DOILEA CETĂȚEAN: Da, și chibzuit.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Da, și adevărat, dacă vrei să-ți meargă bine.

CINNA: Cum mă cheamă? Unde mă duc? Unde șed? Dacă sunt însurat sau flăcău? Și-apoi să răspund fiecăruia drept, și lămurit, și chibzuit, și adevărat. Vă spun chibzuit că sunt flăcău.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Adică vrei să spui că cei de se însoară sunt nechibzuiți; întâi o să primești un ghiont de la mine pentru vorba asta, mi se pare. Urmează drept.

CINNA: Mă duc drept la înmormântarea lui Cezar.

PRIMUL CETĂȚEAN: Ca amic sau ca neamic.

CINNA: Ca amic.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Aici ai răspuns drept.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Acum locuința ta. – Lămurit.

CINNA: Lămurit, șed lângă Capitol.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Numele, domnule, – adevărat.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

128

CINNA THE POET: Truly, my name is Cinna.

First Citizen: Tear him to pieces; he's a conspirator.

CINNA THE POET: I am Cinna the poet, I am Cinna the poet.

Fourth Citizen: Tear him for his bad verses, tear him for his bad verses.

CINNA THE POET: I am not Cinna the conspirator.

Second Citizen: It is no matter, his name's Cinna; pluck but his name out of his heart, and turn him going.

Third Citizen: Tear him, tear him! Come, brands ho! fire-brands! to Brutus', to Cassius'; burn all. some to Decius' house, and some to Casca's; some to Ligarius': Away! go!

Exeunt

CINNA: Sunt Cinna poetul, sunt Cinna poetul.

AL PATRULEA CETĂȚEAN: Rupeți-l în bucăți, că face versuri proaste, rupeți-l în bucăți, că face versuri proaste.

AL DOILEA CETĂȚEAN: Nu face nimic, se cheamă, Cinna, rupeți numai numele lui din inimă și lăsați-l să plece.

AL TREILEA CETĂȚEAN: Rupeți-l, rupeți-l. Aduceți încoace tăciuni, tăciuni. Hai la Brutus, la Cassius, să ardem tot! Mergeți unii la casa lui Decius, și unii la a lui Casca, și unii la a lui Ligarius: Haide, plecați!
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

129

ACT IV

SCENE I.

A Room in ANTHONY'S House.

ANTONY, OCTAVIUS, and LEPIDUS, seated at a table.

ANTONY: These many, then shall die; their names are prick'd.

OCTAVIUS: Your brother too must die; consent you, Lepidus?

LEPIDUS: I do consent.

OCTAVIUS: Prick him down, Antony.

LEPIDUS: Upon condition Publius shall not live,
Who is your sister's son, Mark Antony.

ANTONY: He shall not live; look, with a spot I damn him.
But, Lepidus, go you to Caesar's house;

ACTUL AL PATRULEA

SCENA I.

Roma – O cameră în casa lui Antonius.

Antonius, Octavius și Lepidus așezați la o masă.

ANTONIUS: Vor trebui aceștia să moară toți; am pus
La numele lor semne.

OCTAVIUS: Și frate tău asemenea
Va trebui să moară; oh! Lepide, consimți?

LEPIDUS: Consimt.

OCTAVIUS: Atunci însemnă-l pe Antonius îndată.

LEPIDUS: Pun ca condiție, Antonius, și eu,
Să nu trăiască fiul surorii tale, Publiu.

ANTONIUS: Nu va trăi: privește, c-un semn l-am osândit.
Oh! Lepide, la casa lui Cezar du-te-n grabă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Fetch the will hither, and we shall determine
How to cut off some charge in legacies.

LEPIDUS: What! shall I find you here?

OCTAVIUS: Or here or at the Capitol.

Exit LEPIDUS

ANTONY: This is a slight unmeritable man,
Meet to be sent on errands: is it fit,
The three-fold world divided, he should stand
One of the three to share it?

OCTAVIUS: So you thought him;
And took his voice who should be prick'd to die,
In our black sentence and proscription.

ANTONY: Octavius, I have seen more days than you:
And though we lay these honours on this man,
To ease ourselves of divers slanderous loads,
He shall but bear them as the ass bears gold,
To groan and sweat under the business,

130

Și adu testamentul, să chibzuim aici
Cum am putea reduce o parte din legate.

LEPIDUS: Vă mai găsesc aici?

OCTAVIUS: De nu suntem aici, la Capitol vom fi.
Iese Lepidus.

ANTONIUS: Ce om lipsit de merit și fără greutate,
Bun pentru alergătură! E oare nimerit,
Când lumea îndeobște de trei e cărmuită,
Părtaș să fie-n cinste cu noi deopotrivă?

OCTAVIUS: Acesta a fost se vede părerea ta, pe dânsul
Când întrebai pe cine să însemnezi în lista
Ce întocmisem pentru proscriși și condamnați.

ANTONIUS: Octavius, eu, zile mai multe am văzut;
Și dacă pe bărbatul acesta încărcăm
Atâta cu onoruri, e, să ne ușurăm
De fel de fel de sarcini clevetitoare, tocmai
Ca asinul ce poartă o sarcină de aur:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Either led or driven, as we point the way;
And having brought our treasure where we will,
Then take we down his load, and turn him off,
Like to the empty ass, to shake his ears,
And graze in commons.

OCTAVIUS: You may do your will;
But he's a tried and valiant soldier.

ANTONY: So is my horse, Octavius; and for that
I do appoint him store of provender.
It is a creature that I teach to fight,
To wind, to stop, to run directly on,
His corporal motion govern'd by my spirit.
And, in some taste, is Lepidus but so;
He must be taught and train'd and bid go forth;
A barren-spirited fellow; one that feeds

131

Se ostenește, geme cu atâta greutate,
Mânat de noi pe calea ce vrem să-i arătăm;
Și când în fine aduce tezaurul la locul
Ce am voit, povara atunci o descărcam,
Și îl lăsăm să plece ferice ca un asin
Ce n-are nicio treabă, urechile în tihnă
Își scutură ș-aleară să pască cu ai săi.

OCTAVIUS: Vei face cum îți place; dar e un lucru sigur
Că-i un soldat de frunte și bine încercat.

ANTONIUS: Și calul meu e astfel, Octavius; d-aceea
Primește cu măsură grăunțe zi cu zi.
E o ființă care o învăț cum să se bată,
S-alerge, să se oprească, să meargă drept înainte
Mișcarea lui trupească de duhul meu se-ndreptă
În multe lucruri este cu Lepidus chiar astfel:
Căci are trebuință la orice pas ce face
Să fie împins înainte și învățat de toți;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

On abjects, orts and imitations,
Which, out of use and staled by other men,
Begin his fashion: do not talk of him,
But as a property. And now, Octavius,
Listen great things: Brutus and Cassius
Are levying powers: we must straight make head;
Therefore let our alliance be combin'd,
Our best friends made, and our best means stretch'd out;
And let us presently go sit in council,
How covert matters may be best disclos'd,
And open perils surest answered.

OCTAVIUS: Let us do so: for we are at the stake,
And bay'd about with many enemies;
And some that smile have in their hearts, I fear,
Millions of mischiefs.

132

Un om c-o fire seacă ce altceva nu știe
Decât minciuni, prefaceri și imitații,
Ce întrebuințate de alții și învechite
Le-mprospătează dânsul. Nu mai vorbi de el
Decât ca lucrul nostru. Octavius, acum
Ascultă vorbe grave. Și Cassius și Brutus,
Ostașii lor adună; să ne gătim îndată,
Să combinăm cu cine e să ne aliem,
Și ce amici să strângem; să ne consfătuim
Măsurile ce caută să întrebuințăm.
Să hotărâm și modul prin care vom cunoaște
Secretele dușmane. Și cum să întâmpinăm
Primejdiile care ne-or fi descoperite.
OCTAVIUS: Așa să fie dară, căci suntem în pericol
Și înconjurați cu dușmani, iar mulți ce azi zâmbesc
Mă tem că au în inimi fățarnicie numai.
Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

133

Exeunt

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

134

SCENE II.

Camp near Sardis. Before BRUTUS's Tent.

*Drum. Enter BRUTUS, LUCILIUS, LUCIUS, and Soldiers;
TITINIUS and PINDARUS meet them.*

BRUTUS: Stand, ho!

LUCILIUS: Give the word, ho! and stand.

BRUTUS: What now, Lucilius! is Cassius near?

LUCILIUS: He is at hand; and Pindarus is come

To do you salutation from his master.

Pindarus gives a letter to Brutus.

BRUTUS: He greets me well. Your master, Pindarus,

In his own change, or by ill officers,

Hath given me some worthy cause to wish

Things done, undone: but, if he be at hand,

I shall be satisfied.

SCENA II

Înainte a cortului lui Brutus, din tabăra lângă Sardis.

*(Tobe) Intră Brutus, Lucilius, Lucius cu soldații, se întâlnesc cu
Titinius și Pindarus.*

BRUTUS: Hei! Stați.

LUCILIUS: Stați dați îndată lozinca, ș-apoi stați.

BRUTUS: Lucilie, venit-ai? Și Cassiu e p-aici?

LUCILIUS: E în apropiere; și Pindarus sosește,

Din partea lui stăpân-său să te salute, domnule.

Îi dă o scrisoare lui Brutus.

BRUTUS: Amabilă scrisoare! Oh! Pindarus, stăpân-tău,

Așa schimbat îmi pare cu cei ce merg cu dânsul,

Încât doresc adesea să nu fi săvârșit

Acele lucruri toate: dar, dacă e aproape

E încă o mulțumire plăcută pentru mine.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

135

PINDARUS: I do not doubt
But that my noble master will appear
Such as he is, full of regard and honour.

BRUTUS: He is not doubted. A word, Lucilius;
How he receiv'd you, let me be resolv'd.

LUCILIUS: With courtesy and with respect enough;
But not with such familiar instances,
Nor with such free and friendly conference,
As he hath us'd of old.

BRUTUS: Thou hast describ'd
A hot friend cooling: Ever note, Lucilius,
When love begins to sicken and decay,
It useth an enforced ceremony.
There are no tricks in plain and simple faith;
But hollow men, like horses hot at hand,
Make gallant show and promise of their mettle;
But when they should endure the bloody spur,

PINDARUS: N-am nicio îndoială că se va înfățișa
Stăpânul meu cel nobil, așa precum și este,
Acoperit cu cinste și vrednice simțiri.

BRUTUS: N-am nicio îndoială. Un lucru îmi spune numai
Lucilie, în ce fel ai fost primit de dânsul?

LUCILIUS: Cu multă curtenie și cinste; dar lipsea
Acea prietenească căldură și cuvântul
Cel iubitor și liber ce-avea de obicei.

BRUTUS: Tu-mi zugrăvești acuma p-un cald prieten, care
Să se răcească începe, Lucilie: observă
Când dragostea începe să scadă totdeauna
Ea întrebuințează silită curtenie.
Afecția curată minciună de astea n-are.
Bărbatul fals la suflet asemenea-i cu caii
Cei arzători sub hățuri, semeți voind să pară,
Și-ncredințări semețe dând de curajul lor,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

They fall their crests, and, like deceitful jades,
Sink in the trial. Comes his army on?

LUCILIUS: They mean this night in Sardis to be quarter'd;
The greater part, the horse in general,
Are come with Cassius.

BRUTUS: Hark! he is arriv'd.
Low march within
March gently on to meet him.
Enter CASSIUS and Soldiers.

CASSIUS: Stand, ho!

BRUTUS: Stand, ho! Speak the word along.

First Soldier: Stand!

Second Soldier: Stand!

Third Soldier: Stand!

136

Dar când simt îmboldirea de pîteni sângeroasă,
Atunci își plecă coama, și cai înșelători
Poverii nu rezistă. Dar oastea lui venit-a?

LUCILIUS: Sunt hotărâți ca noaptea în Sardis s-o petreacă;
Pe când o parte mare, de călăreți compusă
Cu Cassius sosește.
Se aude muzica unui marș.

BRUTUS: Ascultă, a sosit.
Înaintați spre dânsul cu cinste să-l primiți.
Intră Cassius și soldații.

CASSIUS: Opriți-vă îndată.

BRUTUS: Purtați porunca asta îndată p-între rînduri.

VOCE: Stați.

Înăuntru.

ALTĂ VOCE: Stați.

ALTĂ VOCE: Stați.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

137

CASSIUS: Most noble brother, you have done me wrong.

BRUTUS: Judge me, you gods! Wrong I mine enemies?

And, if not so, how should I wrong a brother?

CASSIUS: Brutus, this sober form of yours hides wrongs;
And when you do them—

BRUTUS: Cassius, be content;
Speak your griefs softly: I do know you well.

Before the eyes of both our armies here,
Which should perceive nothing but love from us,

Let us not wrangle: bid them move away;
Then in my tent, Cassius, enlarge your griefs,
And I will give you audience.

CASSIUS: Pindarus,
Bid our commanders lead their charges off
A little from this ground.

BRUTUS

Lucilius, do you the like; and let no man

CASSIUS: Sunt, prea cinstite frate, nedreptătit de tine.

BRUTUS: Fiți martori, zei puternici, că n-am nedreptătit,
Pe dușman vreodată, necum dar pe un frate!

CASSIUS: Aceste moderate cuvinte ascund, Brutus
Injurii, d-ar fi altul...

BRUTUS: Te stăpânește, Cassiu
Nemulțumirea-ți spune-o încet, căci te cunosc.

Și cred că nu e bine să ne sfădim, în fața
Armatelor aici, ce trebuie să creadă

Că dragostea ne leagă: le spune să pornească;
În cortul meu pe urmă expune-ți supărarea,
Și-ți voi da ascultare.

CASSIUS: Mergi, Pindare, te rog
Spre ofițeri, le spune pe oameni să-i ducă
Încolo, mai departe.

BRUTUS: Lucilie, tot astfel
Să faci și cu ai noștri; și să nu vie nimeni

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

138

Come to our tent till we have done our conference.
Let Lucius and Titinius guard our door.
Exeunt

Chiar, lângă cortul nostru până nu sfârșim vorbirea.
Titinius și Luciu la ușă vor păzi.
Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

139

SCENE III.

Within the Tent of Brutus.

Enter BRUTUS and CASSIUS

CASSIUS: That you have wrong'd me doth appear in this:
You have condemn'd and noted Lucius Pella
For taking bribes here of the Sardians;
Wherein my letters, praying on his side,
Because I knew the man, were slighted off.

BRUTUS: You wrong'd yourself to write in such a case.

CASSIUS: In such a time as this it is not meet
That every nice offence should bear his comment.

BRUTUS: Let me tell you, Cassius, you yourself
Are much condemn'd to have an itching palm;
To sell and mart your offices for gold

SCENA III

Interiorul cortului lui Brutus.

Lucius și Titinius stau în apropiere.

CASSIUS: Ei iată care-i proba că m-ai ndreptătit:
Ai osândit, oh! Brute, ș-apoi ai dat pe față
Pe Luciu Pella, mită zicând că a luat
El, de la cei din Sardis, și n-ai ținut în seamă
Epistola, prin care am mijlocit să fie
Iertat nenorocitul, fiindu-mi cunoscut.

BRUTUS: Te înjosești, amice, c-un protejat ca ăsta.

CASSIUS: În vremuri ca acestea nu-i spre folosul nostru
Ca fie ce greșeală să fie cântărită.

BRUTUS: Și află de la mine, oh! Cassius, că, tu,
Ești cunoscut, că-n palmă ai mâncărimi să vinzi
Serviciile tale, la oameni fără merit.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

140

To undeservers.

CASSIUS: I an itching palm!

You know that you are Brutus that speak this,
Or, by the gods, this speech were else your last.

BRUTUS: The name of Cassius honours this corruption,
And chastisement doth therefore hide his head.

CASSIUS: Chastisement!

BRUTUS: Remember March, the Ides of March remember:

Did not great Julius bleed for justice sake?
What villain touch'd his body, that did stab,
And not for justice? What! shall one of us,
That struck the foremost man of all this world
But for supporting robbers, shall we now
Contaminate our fingers with base bribes,
And sell the mighty space of our large honours
For so much trash as may be grasped thus?
I had rather be a dog, and bay the moon,

CASSIUS: Eu, mâncărimi în palmă? E bine că e Brutus
Ce spune vorba asta, căci altfel, jur, pe zei
Din ceruri, că cuvântul ți-ar fi cel de pe urmă.

BRUTUS: Dar numele lui Cassiu acoperă greșeala
Și capul și-l ascunde pedeapsa.

CASSIUS: Ce pedeapsă?

BRUTUS: Gândește-te la Marte, la Idele lui Marte.

Dar Iulius cel mare n-a fost jertfit el oare
Spre binele dreptății? Și care din mișei
Ce l-au atins cu spada nu zice c-a făcut-o
Spre binele dreptății? Iar azi venim tot noi
Ce l-am lovit pe omul cel mai fruntaș al lumii
Căci proteja pe hoți! Venim, noi, să spurcăm
A noastre mâini curate cu mita înjositoare,
Precupețind belșugul onorurilor noastre
Pe cât metal în mână putem cuprinde astfel!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Than such a Roman.

CASSIUS: Brutus, bay not me;
I'll not endure it: you forget yourself,
To hedge me in. I am a soldier, I,
Older in practise, abler than yourself
To make conditions.

BRUTUS: Go to; you are not, Cassius.

CASSIUS: I am.

BRUTUS: I say you are not.

CASSIUS: Urge me no more, I shall forget myself;
Have mind upon your health, tempt me no further.

BRUTUS: Away, slight man!

CASSIUS: Is't possible?

BRUTUS: Hear me, for I will speak.

Must I give way and room to your rash choler?

141

Mai bine-aş fi un câine urlând la raza lunii
Decât roman d-aceia!

CASSIUS: Cu mine să nu urli,
Căci, Brute, n-am răbdare. Vrând să mă controlezi
Uiți cine sunt îmi pare. Eu, sunt soldat, s-o știi
Înainte-ți în vechime, și mai capabil dară
Să hotărâsc ce-i bine.

BRUTUS: Ah! Cassius, nu ești.

CASSIUS: Ba sunt.

BRUTUS: Am zis că nu ești.

CASSIUS: Să nu mă necăjești,
Căci m-aș uita prea lesne; e bine pentru tine
Să-ți vezi de sănătate fără a mă supăra.

BRUTUS: Om de nimic, pleacă.

CASSIUS: Cum este cu puțință!

BRUTUS: Voi să vorbesc, ascultă. Ce am să fiu silit
Să mă supun într-una mâniei tale oarbe?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

142

Shall I be frightened when a madman stares?

CASSIUS: O ye gods! ye gods! Must I endure all this?

BRUTUS: All this! ay, more: fret till your proud heart break;

Go show your slaves how choleric you are,

And make your bondmen tremble. Must I budge?

Must I observe you? Must I stand and crouch

Under your testy humour? By the gods

You shall digest the venom of your spleen,

Though it do split you; for, from this day forth,

I'll use you for my mirth, yea, for my laughter,

When you are waspish.

CASSIUS: Is it come to this?

BRUTUS: You say you are a better soldier:

Let it appear so; make your vaunting true,

Și-n veci am să mă sperii de ochii-ți de nebun?

CASSIUS: Oh! Zei, oh! Zei, fiți martori! mai pot răbda aceasta?

BRUTUS: Aceasta, și încă multe. Te poți înfuria

Pân-ți-o crăpa trufașa de inimă. Te duci

La robii tăi d-arată cât ești de mânios

Vor tremura, ei, poate. Eu, să mă mișc d-aici?

Eu, să te bag în seamă? Să stau să mă târăsc

Fiindcă ești de fire supărăcios? Pe zei!

Vei înghiți otrava veninului tău negru

D-aș ști că crăpi aici! Și astăzi înainte

Când vei avea mânie de viespe ca aceasta,

Mă voi servi de tine ca de-un obiect de glumă, —

Într-adevăr m-ai face să râd...

CASSIUS: Așa ajuns-am?

BRUTUS: Ziceai că decât mine, tu, ești soldat mai bun,

Arată-te atunci; probează că așa e;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

143

And it shall please me well: for mine own part,
I shall be glad to learn of noble men.

CASSIUS: You wrong me every way; you wrong me, Brutus;
I said, an elder soldier, not a better:
Did I say 'better'?

BRUTUS: If you did, I care not.

CASSIUS: When Caesar liv'd, he durst not thus have mov'd
me.

BRUTUS: Peace, peace! you durst not so have tempted him.

CASSIUS: I durst not!

BRUTUS: No.

CASSIUS: What! durst not tempt him!

BRUTUS: For your life you durst not.

CASSIUS: Do not presume too much upon my love;
I may do that I shall be sorry for.

BRUTUS: You have done that you should be sorry for.

Și voi fi foarte vesel: căci, eu, întotdeauna
De la mai bun ca mine sunt gata să învăț.

CASSIUS: Dar ești nedrept, – zic iarăși că ești nedrept cu
mine:

Ziceam că decât tine mai vechi sunt nu mai bun:

Mai bun nu-i cu puțință.

BRUTUS: D-ai spus puțin îmi pasă.

CASSIUS: N-ar fi îndrăznit nici Cezar să mă sfideze astfel.

BRUTUS: Taci! n-aveai îndrăzneală ca să-l provoci așa.

CASSIUS: Zici, n-aveam îndrăzneală?

BRUTUS: Nu.

CASSIUS: N-aveam îndrăzneala ca să-l provoc așa?

BRUTUS: De dragoste de viață n-ai fi îndrăznit s-o faci.

CASSIUS: Bazat p-a mea iubire, mergi prea departe, Brutus,
M-împingi să fac un lucru ce-aș regreta pe urmă.

BRUTUS: Făcut-ai, tu, un lucru ce pocăință cere.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

144

There is no terror, Cassius, in your threats,
For I am arm'd so strong in honesty
That they pass by me as the idle wind,
Which I respect not. I did send to you
For certain sums of gold, which you denied me:
For I can raise no money by vile means:
By heaven, I had rather coin my heart,
And drop my blood for drachmas, than to wring
From the hard hands of peasants their vile trash
By any indirection. I did send
To you for gold to pay my legions,
Which you denied me: was that done like Cassius?
Should I have answer'd Caius Cassius so?
When Marcus Brutus grows so covetous,
To lock such rascal counters from his friends,
Be ready, gods, with all your thunderbolts;
Dash him to pieces!

D-a ta amenințare, eu, Cassiu, nu mă sperii:
Căci sunt așa de tare în cinstea-mi cunoscută,
Că trece lângă mine ca vântul cel deșert
De care nici nu-mi pasă. Da, am trimis să-ți cer
O sumă oarecare, pe care ai refuzat-o:
Căci aurul prin vile mijloace nu-mi procur,
Pe cer! aş bate aur din inima-mi mai bine,
Topind chiar al meu sânge în bani, decât să-l storc
Din mâna înăsprită a bietului țăran
P-o cale ilicită. Da, am trimis să-ți cer
Cel aur, pentru plata legiunilor acestea;—
Mi-ai refuzat. Îmi spune, — e faptul demn de Cassiu?
Lui Caius Cassius astfel aş fi răspuns în locu-ți?
Ah! de s-ar face Brutus atât de egoist
Încât să poată închide vreodată lada sa
Cu fise păcătoase, când cere un prieten,
Cu trăsnetul, fiți gata, oh! Zei să-l nimiciți!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

145

CASSIUS: I denied you not.

BRUTUS: You did.

CASSIUS: I did not: he was but a fool
That brought my answer back. Brutus hath rived my heart:
A friend should bear his friend's infirmities,
But Brutus makes mine greater than they are.

BRUTUS: I do not, till you practise them on me.

CASSIUS: You love me not.

BRUTUS: I do not like your faults.

CASSIUS: A friendly eye could never see such faults.

BRUTUS: A flatterer's would not, though they do appear
As huge as high Olympus.

CASSIUS: Come, Antony, and young Octavius, come,
Revenge yourselves alone on Cassius,
For Cassius is awearied of the world;

CASSIUS: N-am refuzat nimic.

BRUTUS: Repet c-ai refuzat.

CASSIUS: Ba nu, – fu numai vina nebunului ce duse
Răspunsul de la mine. Ai sfâșiat, oh! Brute,
Inima-mi iubitoare: ar trebui să fie
Mai răbdător amicul cu un amic greșit,
Pe când greșeala-mi crește în ochii mei, oh! Brute.

BRUTUS: Când văd că-i îndreptată în contra mea, așa e.

CASSIUS: Nu-l mai iubești pe Cassius.

BRUTUS: Urăsc a lui defecte.

CASSIUS: Nici nu băgai în seamă asemenea defecte
De ți-ar fi fost privirea mai binevoitoare.

BRUTUS: Lingușitorul poate n-ar fi băgat în seamă
Greșeala, ca Olimpul chiar dacă se vedea.

CASSIUS: Veniți, Antoniu, dară și, tinere Octaviu,
Vă răzbunați în contra lui Cassiu când voiți!
Căci Cassiu e de lumea aceasta obosit:

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Hated by one he loves; brav'd by his brother;
Cheque'd like a bondman; all his faults observ'd,
Set in a note-book, learn'd, and conn'd by rote,
To cast into my teeth. O! I could weep
My spirit from mine eyes. There is my dagger,
And here my naked breast; within, a heart
Dearer than Plutus' mine, richer than gold:
If that thou be'st a Roman, take it forth;
I, that denied thee gold, will give my heart:
Strike, as thou didst at Caesar; for, I know,
When thou didst hate him worst, thou lov'dst him better
Than ever thou lov'dst Cassius.

BRUTUS: Sheathe your dagger:
Be angry when you will, it shall have scope;
Do what you will, dishonour shall be humour.

146

Urât d-al său prieten; sfidat de al său frate;
Împiedicat ca sclavul; iar fie ce greșeală
A sa e observată, însemnată și învățată
Pe din afară bine, să poată fi azvârlită
În fața-i la nevoie. Ah! aș lăsa să pice
Din ochiu-mi chiar viața! – Ea dar pumnalul meu,
Și pieptul meu privește-l, o inimă conține
Mai scumpă decât inima lui Plutus, mai de preț
Decât cel aur, ea o dar, dacă ești roman;
Îți dau inima, eu, care îți refuzasem aur:
Lovește, cum odată Cezar ai lovit.
Căci știi, c-atunci tocmai, când ura-ți către Cezar
Era mai mare, totuși pe dânsul l-ai iubit
Mai mult decât pe Cassiu.

BRUTUS: Îți pune junghiu-n teacă
Ești liber să te superi de câte ori ai poftă;
Voi socoti insulta din parte-ți ca iuțeală;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

147

O Cassius! you are yoked with a lamb
That carries anger as the flint bears fire;
Who, much enforced, shows a hasty spark,
And straight is cold again.

CASSIUS: Hath Cassius liv'd
To be but mirth and laughter to his Brutus,
When grief, and blood ill-temper'd, vexeth him?

BRUTUS: When I spoke that, I was ill-temper'd too.

CASSIUS: Do you confess so much? Give me your hand.

BRUTUS: And my heart too.

CASSIUS: O Brutus!

BRUTUS: What's the matter?

CASSIUS: Have not you love enough to bear with me,
When that rash humour which my mother gave me
Makes me forgetful?

BRUTUS: Yes, Cassius; and from henceforth,
When you are over-earnest with your Brutus,

Tu, cu un miel d-acum ești înhămat, oh! Cassiu,
În care stă ascunsă mania, ca scânteia
Ce-n piatră e închisă, și numai siluită
Se scapără, și iarăși se stinge într-o clipită.

CASSIUS: Trăit-am pân-acuma s-ajung de râs, să fiu
Bațjocura lui Brutus când duhul i-e mâhnit,
Când sângele lui iute-i molipsește firea.

BRUTUS: Orbitu-m-a necazul când astfel ți-am vorbit.

CASSIUS: O recunoști în fine? Atunci dă-mi mâna ta.

BRUTUS: Și inima cu dânsa.

CASSIUS: Oh! Brutus...

BRUTUS: Ce spuneai?

CASSIUS: Nu ții destul la mine, să poți avea răbdare,
Când viul meu caracter, ce maica mi-a dat
Nesocotit mă face?

BRUTUS: Da, Cassius, și astăzi

Când ai să fii prea aspru cu Brutus, el, va zice

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

148

He'll think your mother chides, and leave you so.

Poet: [Within] Let me go in to see the generals;
There is some grudge between 'em, 'tis not meet
They be alone.

LUCILIUS: [Within] You shall not come to them.

Poet: [Within] Nothing but death shall stay me.
Enter Poet, followed by LUCILIUS, TITINIUS, and LUCIUS

CASSIUS: How now! What's the matter?

Poet: For shame, you generals! What do you mean?
Love, and be friends, as two such men should be;
For I have seen more years, I'm sure, than ye.

CASSIUS: Ha, ha! how vilely doth this cynic rhyme!

BRUTUS: Get you hence, sirrah; saucy fellow, hence!

Că maica ta îl muștră, și nu te va opri,
Se aude zgomot înăuntru

POETUL înăuntru: Lăsați-mă să intru să văd pe generali:
Căci între dânșii este o dezbinare, și astfel
Nu voi să fie singuri.

LUCIUS înăuntru: Nu poți să mergi la dânșii.

POETUL înăuntru: Nimic decât moartea nu poate să mă
oprească.
Intră poetul

CASSIUS: Ce s-a întâmplat acum?

POETUL: Oh! Generali viteji,
Rușine să vă fie! Ce vrea să zică asta?
Iubiți-vă, cum caută să se iubească oamenii
Ca voi; – să fiți prieteni, mă ascultați, căci știți
Că am văzut, eu, zile mai multe decât voi.

CASSIUS: Ah! cinicul acesta, ce face versuri proaste!

BRUTUS: Mișelule, te cară; pieri, om sumeț, d-aici!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

149

CASSIUS: Bear with him, Brutus; 'tis his fashion.

BRUTUS: I'll know his humour, when he knows his time:
What should the wars do with these jiggling fools?
Companion, hence!

CASSIUS: Away, away! be gone.

Exit Poet

BRUTUS: Lucilius and Titinius, bid the commanders
Prepare to lodge their companies to-night.

CASSIUS: And come yourselves, and bring Messala with
you
Immediately to us.

Exeunt LUCILIUS and TITINIUS

BRUTUS: Lucius, a bowl of wine!

Exit LUCIUS

CASSIUS: I did not think you could have been so angry.

CASSIUS: Îl iartă, scumpe Brutus, căci astfel e deprins.

BRUTUS: Când-și va alege timpul mai bine, voi încerca
Să rabd aceste toane ce amestec are oare
Rebelul, c-o paiață dănuitoare, spune-mi?
Mișelule, te cară.

CASSIUS: Da, du-te mai curând.

Iese poetul

Intră Lucilius și Titinius

BRUTUS: Luciliu și Titiniu, la căpitani să spuneți
Să îngrijească noaptea de locuința trupei.

CASSIUS: Și să veniți îndată la noi, și să-l aduceți
Cu voi, și pe Messala.

Ies Lucilius și Titinius.

BRUTUS: Oh! Lucie, dăm să beau.

CASSIUS: Nu m-așteptam din parte-ți la supărarea asta.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

150

BRUTUS: O Cassius! I am sick of many griefs.

CASSIUS: Of your philosophy you make no use,
If you give place to accidental evils.

BRUTUS: No man bears sorrow better: Portia is dead.

CASSIUS: Ha! Portia!

BRUTUS: She is dead.

CASSIUS: How 'scap'd I killing when I cross'd you so?
O insupportable and touching loss!
Upon what sickness?

BRUTUS: Impatient of my absence,
And grief that young Octavius with Mark Antony
Have made themselves so strong: – for with her death
That tidings came: – with this she fell distract,
And, her attendants absent, swallow'd fire.

CASSIUS: And died so?

BRUTUS: Even so.

BRUTUS: Oh! Cassius, cu multe mi-e amărâtă viața.

CASSIUS: Atunci la ce servește filosofia ta
De lași să te doboare mâhnirea trecătoare?

BRUTUS: Nu este om în lume mai răbdător ca mine,
Căci Portia e moartă.

CASSIUS: Ah! Portia?

BRUTUS: Da, moartă.

CASSIUS: Cum am scăpat de moarte dar când te mâniau?
Pierzanie duioasă și zdrobitoare! Spune-mi
De ce murit-a oare?

BRUTUS: De dorul meu sărmana,
Și sânge rău, văzându-i pe Octaviu și Antoniu
Ajunși așa departe: căci vestea mi-a venit
Cu moartea ei odată: smintită de durere,
De slugi neobservată, ea foc a înghițit.

CASSIUS: Și a murit?

BRUTUS: Îndată.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

CASSIUS: O ye immortal gods!

Enter LUCIUS, with wine and tapers.

BRUTUS: Speak no more of her. Give me a bowl of wine.

In this I bury all unkindness, Cassius.

Drinks.

CASSIUS: My heart is thirsty for that noble pledge.

Fill, Lucius, till the wine o'erswell the cup;

I cannot drink too much of Brutus' love.

BRUTUS: Come in, Titinius!

Exit LUCIUS

Re-enter TITINIUS, with MESSALA

Welcome, good Messala,

Now sit we close about this taper here,

151

CASSIUS: Oh! Zei nemuritori!

Intră Lucius cu vin și lumânări.

BRUTUS: Nu-mi mai vorbi de dânsa. – Dă-mi un pahar de

vin.

Oh! Cassius, în cupa aceasta voi să înece

A mele vorbe aspre.

Bea.

CASSIUS: Mi-e inima setoasă d-un semn de amicie:

Deci toarnă, Luciu, toarnă să se reverse vinul;

În dragostea lui Brutus nu pot să beau destul.

Bea.

Reintră Titinius și Messala.

BRUTUS: Titinie, vino-ncoace; bine-ai venit, Messala.

Să ne așezăm în jurul acestei lumânări,

Și afacerile noastre să cercetăm cu toții.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

152

And call in question our necessities.

CASSIUS: Portia, art thou gone?

BRUTUS: No more, I pray you.

Messala, I have here received letters,
That young Octavius and Mark Antony
Come down upon us with a mighty power,
Bending their expedition toward Philippi.

MESSALA: Myself have letters of the selfsame tenor.

BRUTUS: With what addition?

MESSALA: That by proscription and bills of outlawry,
Octavius, Antony, and Lepidus,
Have put to death an hundred senators.

BRUTUS: Therein our letters do not well agree;
Mine speak of seventy senators that died
By their proscriptions, Cicero being one.

CASSIUS: Oh! Portia, plecat-ai?

BRUTUS: Te-am rugat să taci.

Întâi primi, Messala, scrisorile acestea
Cu înștiințarea gravă c-Octaviu și Antoniu
Spre noi înaintează c-o oaste numeroasă,
Și pașii-și îndreaptă în grabă spre Philippi.

MESSALA: Asemenea știință primit-am însumi, domnule.

BRUTUS: Cu ce adăugire?

MESSALA: Prin liste de exil și de proscripție,
Octaviu și Antoniu și Lepidus, o sută
Din senatorii Romei, la moarte au trimis.

BRUTUS: Deci nu se potrivește scrisoarea mea d-aici
Cu informația ta, căci a mea vorbește
De șaptezeci, pe care cu moarte i-a izbit
Proscripția aceasta, din care Cicero.
E unul.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

153

CASSIUS: Cicero one!

MESSALA: Cicero is dead,
And by that order of proscription.
Had you your letters from your wife, my lord?

BRUTUS: No, Messala.

MESSALA: Nor nothing in your letters writ of her?

BRUTUS: Nothing, Messala.

MESSALA: That, methinks, is strange.

BRUTUS: Why ask you? Hear you aught of her in yours?

MESSALA: No, my lord.

BRUTUS: Now, as you are a Roman, tell me true.

MESSALA: Then like a Roman bear the truth I tell:
For certain she is dead, and by strange manner.

BRUTUS: Why, farewell, Portia. We must die, Messala:
With meditating that she must die once,

CASSIUS: Cicero?

MESSALA: Și dânsul a murit,
Prin ordinul acela prescriș fiind cu ceilalți
Din partea soției voastre nu ați primit, oh! Domnule,
Scrisori?

BRUTUS: Nimic, Messala.

MESSALA: Nimic nu se spune
De dânsa, în aceste scrisori ce ai primit?

BRUTUS: Nimic, Messala.

MESSALA: Lucrul îmi pare curios.

BRUTUS: De ce-ntrebi, – aflat-ai ceva de dânsa oare?

MESSALA: Nimic, stăpâne.

BRUTUS: Spune-mi, de ești roman, ce este?

MESSALA: Ca un roman atunci primește vestea mea;
Căci fără îndoială e moartă, în mod ciudat.

BRUTUS: Deci, Portia, adio, toți vom muri, Messala:
Cu gândul că odată ea trebuia să moară,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

154

I have the patience to endure it now.

MESSALA: Even so great men great losses should endure.

CASSIUS: I have as much of this in art as you,
But yet my nature could not bear it so.

BRUTUS: Well, to our work alive. What do you think
Of marching to Philippi presently?

CASSIUS: I do not think it good.

BRUTUS: Your reason?

CASSIUS: This it is:

'Tis better that the enemy seek us:

So shall he waste his means, weary his soldiers,
Doing himself offence; whilst we, lying still,
Are full of rest, defense, and nimbleness.

BRUTUS: Good reasons must, of force, give place to better.
The people 'twixt Philippi and this ground
Do stand but in a forc'd affection;

Câștig și eu tărie să sufăr în tăcere.

MESSALA: Așa marile pierderi le-ndură oameni mari.

CASSIUS: Și, eu, în teorie pot înțelege lucrul,
Dar firea mea cea slabă n-ar ști cum să reziste.

BRUTUS: Ne punem dar pe lucru mai iute. Ce ați zice
De am porni îndată cu trupa la Philippi?

CASSIUS: N-aș crede că e bine.

BRUTUS: Cuvintele-ți?

CASSIUS: Sunt astea:

Pe noi ar fi mai bine să vie să ne caute
Dușmanul; căci desigur-și va risipi puterea;
Și va osteni soldații și păgubi suferi-va;
Pe când noi stând aici suntem asigurați,
D-odihnă și iuțea în apărarea noastră.

BRUTUS: Un argument puternic va trebui firește
Să cadă înaintea cuvintelor probate
Ca mai întemeiate. Locuitorii țării

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

For they have grudged us contribution:
The enemy, marching along by them,
By them shall make a fuller number up,
Come on refresh'd, new-added, and encourag'd;
From which advantage shall we cut him off,
If at Philippi we do face him there,
These people at our back.

CASSIUS: Hear me, good brother.

BRUTUS: Under your pardon. You must note beside,
That we have tried the utmost of our friends,
Our legions are brim-full, our cause is ripe:
The enemy increaseth every day;
We, at the height, are ready to decline.
There is a tide in the affairs of men,
Which, taken at the flood, leads on to fortune;

155

D-aici până la Philippi, arată către noi
O dragoste silită; contribuind cu ciudă
La ce avem nevoie; iar inamicii noștri
Când vor străbate țara lor, câștiga-vor mulți
Din gloata pentru dâșii, înaintând spre noi
Cu forțe odihnite, crescute și întărite:
Iar d-am ieși înaintea acelu inamic
Chiar la Philippi pierdem aceste avantaje
Cu ei înapoia noastră.

CASSIUS: Ascultă, scump frate...

BRUTUS: Mă iartă, — este bine s-observi apoi aceasta:
Am pus, la încercare pe cei mai devotați;
Legiunile-s complete, și cauza e coaptă;
Pe când dușmanul crește din zi în zi, noi, suntem
La culmea înălțării, expuși chiar să descuștem:
A oamenilor treburi sunt chiar ca fluxul mării
Ce dacă se cârmește când unda se ridică

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Omitted, all the voyage of their life
Is bound in shallows and in miseries.
On such a full sea are we now afloat;
And we must take the current when it serves,
Or lose our ventures.

CASSIUS: Then, with your will, go on;
We'll along ourselves, and meet them at Philippi.

BRUTUS: The deep of night is crept upon our talk,
And nature must obey necessity;
Which we will niggard with a little rest.
There is no more to say?

CASSIUS: No more. Good night:
Early to-morrow will we rise, and hence.

BRUTUS: Lucius!
Enter LUCIUS
My gown.

156

Umflată, ne conduce drept la Fortuna, iarăși
Când i se dă o cârmă greșită, calea întreagă
A vieții e întinsă cu curse și prăpăstii.
Plutim în largul nostru pe mare astfel astăzi,
Și trebuie să prindem curentul când s-arată
Prielnic, sau să pierdem toți sorții de izbândă.

CASSIUS: Să-ți fie dar pe voie: – pornește înainte,
Vom merge la Philippi să-i întâlnim cu toții.

BRUTUS: Întunecimea nopții ne-a surprins vorbind,
Necesității caută natura să se plece;
C-o vreme de odihnă să potolim sfârșeala
Ce ne cuprinde. Este ceva de spus acum?

CASSIUS: Nimic, noapte bună. În zor de dimineață
Vom fi toți gata mâine, și preparați de drum.

BRUTUS: Tu, Lucius, dă-mi haina.
Iese Lucius
Adio, bun Messala;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

157

Exit LUCIUS

Farewell, good Messala:

Good night, Titinius. Noble, noble Cassius,

Good night, and good repose.

CASSIUS: O my dear brother!

This was an ill beginning of the night:

Never come such division 'tween our souls!

Let it not, Brutus.

BRUTUS: Every thing is well.

CASSIUS: Good night, my lord.

BRUTUS: Good night, good brother.

TITINIUS MESSALA: Good night, Lord Brutus.

BRUTUS: Farewell, every one.

Exeunt CASSIUS, TITINIUS, and MESSALA.

Re-enter LUCIUS, with the gown

Give me the gown. Where is thy instrument?

LUCIUS: Here in the tent.

Titinie, noapte bună: – cinstite Cassius,

Te odihnește bine.

CASSIUS: Oh! prea iubite frate,

Rău începusem noaptea, – dar sper că-n viitor

Nu va fi dezbinare, oh! Brute, între noi.

BRUTUS: Tot se sfârșește bine.

CASSIUS: Amice, noapte bună.

BRUTUS: Adio, scump frate.

TITINIUS ȘI MESSALA: Stăpâne, noapte bună.

BRUTUS: Prieteni toți, adio.

Ies Cassius, Titinius și Messala.

Reintră Lucius cu haina.

Dă-mi haina mea încoace. Adus-ai instrumentul?

LUCIUS: L-am pus în cort aici.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

158

BRUTUS: What! thou speak'st drowsily?
Poor knave, I blame thee not; thou art o'er-watch'd.
Call Claudius and some other of my men:
I'll have them sleep on cushions in my tent.

LUCIUS: Varro and Claudius!

Enter VARRO and CLAUDIUS

VARRO: Calls my lord?

BRUTUS: I pray you, sirs, lie in my tent and sleep:
It may be I shall raise you by and by
On business to my brother Cassius.

VARRO: So please you, we will stand and watch your
pleasure.

BRUTUS

I will not have it so: lie down, good sirs;
It may be I shall otherwise bethink me.
Look, Lucius, here's the book I sought for so;
I put it in the pocket of my gown.

BRUTUS: Ți-e vocea somnoroasă:

Nu-i vina, ta, sărmâne, dar ai vegheat prea mult.
Pe Claudius îl cheamă și pe câțiva din ceilalți
Pe perne dormi-vor aici în cort cu mine.

LUCIUS: Hei! Claudiu și Varrone.

Intră Varrone și Claudius.

VARRONE: Ne-ați chemat, stăpâne?

BRUTUS: Vă rog dormiți aici în cortul meu, prieteni;
Căci poate, mai încolo, să vă deștept să mergeți
Din partea mea la Cassiu cu treburi importante.

VARRONE: Vom aștepta aici cât timp aveți plăcere.

BRUTUS: Aceasta nu se poate, vă rog să vă culcați,

Căci e posibil încă c-o să mă răzgândesc.
Vezi, Lucius, aceasta e cartea ce căutam,
În buzunarul hainei se vede c-o pusese
Servitorii se culcă.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

159

VARRO and CLAUDIUS lie down

LUCIUS: I was sure your lordship did not give it me.

BRUTUS: Bear with me, good boy, I am much forgetful.

Canst thou hold up thy heavy eyes awhile,
And touch thy instrument a strain or two?

LUCIUS: Ay, my lord, an't please you.

BRUTUS: It does, my boy:

I trouble thee too much, but thou art willing.

LUCIUS: It is my duty, sir.

BRUTUS: I should not urge thy duty past thy might;
I know young bloods look for a time of rest.

LUCIUS: I have slept, my lord, already.

BRUTUS: It was well done, and thou shalt sleep again;

I will not hold thee long: if I do live,

I will be good to thee.

Music and a Song.

LUCIUS: Stăpâne, eram sigur că mie nu mi-o daseși.

BRUTUS: Mă iartă, băiețele, am devenit uituc.

Dar poți să ții deschise, tu, pleoapele-ți căzute,
Să-mi cânti pe instrument-ți vreo câteva măsuri?

LUCIUS: D-aveți plăcere, domnule.

BRUTUS: M-ai îndatora, copile;

Te supăr, dar cu mine voios ești totdeauna.

LUCIUS: Dar este datoria mea, bunul meu stăpân.

BRUTUS: Dar nu peste măsură aș pune la încercare
Această datorie, căci sânge tânăr are
Nevoie de odihnă.

LUCIUS: Dar am dormit, stăpâne.

BRUTUS: Mai bine pentru tine, și ai să dormi încă;

Mult timp nu te voi ține: – cât voi trăi în lume,

Voi fi bun totdeauna cu tine, băiețele.

Lucius cântă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

This is a sleepy tune: O murderous slumber!
Lay'st thou thy leaden mace upon my boy,
That plays thee music? Gentle knave, good-night;
I will not do thee so much wrong to wake thee.
If thou dost nod, thou break'st thy instrument;
I'll take it from thee; and, good boy, good-night.
Let me see, let me see; is not the leaf turn'd down
Where I left reading? Here it is, I think.

Enter the Ghost of Caesar.

How ill this taper burns! Ha! Who comes here?
I think it is the weakness of mine eyes
That shapes this monstrous apparition.
It comes upon me. Art thou any thing?
Art thou some god, some angel, or some devil,
That mak'st my blood cold and my hair to stare?
Speak to me what thou art.

160

Adormitor e cântul: – Ah! somn asupritor,
Întinsu-ți-ai, tu, scepstrul de plumb p-acest copil
Fiindcă mă dezmiardă? Somn dulce, micul meu;
Cruzimea n-oi comite să te deștept d-acum.
Fiindcă o mișcare ar rupe instrumentul,
O iau încet din mâna-ți; – deci somn ușor băiete.
Să văd, să văd acum; – au nu îndoisem foaia
Când am lăsat volumul? Aici e îmi pare
Șede jos.

Umbra lui Cezar apare.

Ce rău arde făclia! – Ah cine e acesta?
O apariție grozavă, născocită
De marea slăbiciune a ochilor bolnavi.
Spre mine înaintează: – Zi, – ești ce, tu, oare?
Un zeu ești, sau un înger iubit, sau vreun diavol?
Căci sângele-mi se închegă și păru-mi se ridică.
Ce oare ești? – Vorbește.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

GHOST: Thy evil spirit, Brutus.

BRUTUS: Why com'st thou?

GHOST: To tell thee thou shalt see me at Philippi.

BRUTUS: Well; then I shall see thee again?

GHOST: Ay, at Philippi.

BRUTUS: Why, I will see thee at Philippi, then.

Ghost vanishes.

Now I have taken heart thou vanishest:

Ill spirit, I would hold more talk with thee.

Boy, Lucius! Varro! Claudius! Sirs, awake! Claudius!

LUCIUS: The strings, my lord, are false.

BRUTUS: He thinks he still is at his instrument.

Lucius, awake!

LUCIUS: My lord!

BRUTUS: Didst thou dream, Lucius, that thou so criedst out?

161

UMBRA: Sunt geniul, oh! Brute

Cel rău al tău.

BRUTUS: Dar spune-mi, ce vii să faci aici?

UMBRA: Să-ți spun că la Philippi iar o să mă zărești.

BRUTUS: Te văd iar la Philippi?

UMBRA: Adio, la Philippi.

Umbra dispăre.

BRUTUS: Te voi zări încă o dată atunci la Philippi.

Acum că se duse și spaima mea s-a dus.

Ah! duh de răutate vorbir-aș iar cu tine.

Hei! Luciu, – și Varrone – și Claudiu, – vă sculați!

LUCIUS: A corzilor e vina de sună fals stăpâne...

BRUTUS: El crede că tot cântă. Deșteaptă-te, băiete.

LUCIUS: Ce vrei cu mine, domnule?

BRUTUS: Ce este, Luciu, spune-mi,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

162

LUCIUS: My lord, I do not know that I did cry.

BRUTUS: Yes, that thou didst: didst thou see any thing?

LUCIUS: Nothing, my lord.

BRUTUS: Sleep again, Lucius. Sirrah Claudius!

To VARRO

Fellow thou! awake!

VARRO: My lord!

CLAUDIUS: My lord!

BRUTUS: Why did you so cry out, sirs, in your sleep?

VARRO, CLAUDIUS: Did we, my lord?

BRUTUS: Ay: saw you any thing?

VARRO: No, my lord, I saw nothing.

CLAUDIUS: Nor I, my lord.

BRUTUS: Go and commend me to my brother Cassius;

Bid him set on his powers betimes before,

And we will follow.

Ceva urât visat-ai de țipi așa în somnu-ți?

LUCIUS: Nimic scumpe domn, nici știu că am țipat.

BRUTUS: Da, ai țipat, și bine: zi, ai văzut ceva?

LUCIUS: Dar n-am văzut nimic.

BRUTUS: Atunci te culcă iară.

Hei! Claudius, te scoală, — și, tu, d-acolo!

VARRONE ȘI CLAUDIUS: Domnule?

BRUTUS: De ce strigarăți astfel pe când dormeați, băieți?

VARRONE ȘI CLAUDIUS: Strigat-am, noi, stăpâne?

BRUTUS: Da, ați văzut ceva?

VARRONE: Nu, domnul meu, nimic.

CLAUDIUS: Nici eu, stăpâne scump.

BRUTUS: Din partea mea, vă duceți la fratele meu Cassiu,

Și spuneți să-și pornească oștirea mai devreme,

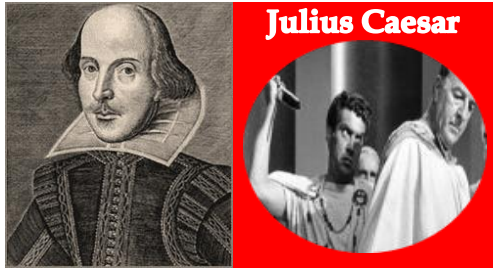
Și-n urma lui pleca-vom.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

VARRO CLAUDIUS: It shall be done, my lord.
Exeunt

163

VARRONE ȘI CLAUDIUS: Îndată mergem, domnule.
Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

164

ACT V

SCENE I.

The Plains of Philippi.

Enter OCTAVIUS, ANTONY, and their Army

OCTAVIUS: Now, Antony, our hopes are answered:
You said the enemy would not come down,
But keep the hills and upper regions;
It proves not so: their battles are at hand;
They mean to warn us at Philippi here,
Answering before we do demand of them.

ANTONY: Tut! I am in their bosoms, and I know
Wherefore they do it: they could be content
To visit other places; and come down
With fearful bravery, thinking by this face

ACTUL V

SCENA I.

Câmpia de la Philippi.

Intră Octavius și Antonius cu armata lor.

OCTAVIUS: Antonius, dorința ne e îndeplinită,
Ziceai că inamicul nu se va coborâ
Ci va rămâne-n partea cea înaltă dinspre munte;
Dar văd că nu e astfel; puterile se apropie;
Au gând să ne provoace aici la Philippi,
Chiar dându-ne răspunsul, până ce nu-i întrebăm.

ANTONIUS: Taci, le cunosc, eu, gândul, și știu destul de bine
De ce nu vor s-o facă; sunt foarte mulțumiți
Să ia o altă cale; venind asupra noastră
Cu un avânt de formă, crezând că printr-acesta

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

165

To fasten in our thoughts that they have courage;
But 'tis not so.

Enter a Messenger

Messenger: Prepare you, generals:

The enemy comes on in gallant show;
Their bloody sign of battle is hung out,
And something to be done immediately.

ANTONY: Octavius, lead your battle softly on,
Upon the left hand of the even field.

OCTAVIUS: Upon the right hand I; keep thou the left.

ANTONY: Why do you cross me in this exigent?

OCTAVIUS: I do not cross you; but I will do so.

March

*Drum. Enter BRUTUS, CASSIUS, and their Army; LUCILIUS,
TITINIUS, MESSALA, and Others*

BRUTUS: They stand, and would have parley.

Prefacere, vom crede că sunt viteji, – se-nșeală.

Intră un vestitor.

VESTITORUL: Vă preparați d-acum, viteji-mi generali

Cu-nfățișare mândră dușmanii-naintează;

Semnalul lor cel roșu de bătălie scos-au,

Și trebuie îndată luate noi măsuri.

ANTONIUS: Octaviu, înaintează încet cu oastea ta

Pe marginea din stânga a câmpului cel șes.

OCTAVIUS: Voi merge-n partea dreaptă, iar, tu, să mergi la
stânga.

ANTONIUS: De ce-n împrejurarea aceasta mă jignești?

OCTAVIUS: Nu e nicio jignire, dar voi să fac așa.

Se cântă un marș.

Se aud tobe. – Intră Brutus, – Cassius, – cu armata lor;

Lucilius, Titinius, Messala cu alții.

BRUTUS: Stă locului, pesemne vor să parlateze.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

166

CASSIUS: Stand fast, Titinius: we must out and talk.

OCTAVIUS: Mark Antony, shall we give sign of battle?

ANTONY: No, Caesar, we will answer on their charge.

Make forth; the generals would have some words.

OCTAVIUS: Stir not until the signal.

BRUTUS: Words before blows: is it so, countrymen?

OCTAVIUS: Not that we love words better, as you do.

BRUTUS: Good words are better than bad strokes, Octavius.

ANTONY: In your bad strokes, Brutus, you give good words:

Witness the hole you made in Caesar's heart,

Crying 'Long live! hail, Caesar!'

CASSIUS: Antony,

The posture of your blows are yet unknown;

CASSIUS: Titinie, oprește; — cu ei vom sta de vorbă.

OCTAVIUS: Antonie, e vreme, să dau semnalul luptei?

ANTONIUS: Nu, Cezar, vom răspunde la întrebarea lor.

Stați la o parte, capii au de vorbit ceva.

OCTAVIUS: Nu te mișca-nainte de a vedea semnalul.

BRUTUS: Cuvintele să treacă înaintea loviturii; —

Concetățeni, ce ziceți?

OCTAVIUS: Nu pentru că iubim

Mai multe cuvinte goale, ca voi, decât bătaia.

BRUTUS: Dar bunele cuvinte sunt mult mai prețioase

Decât acele rele loviri, socot, Octavie.

ANTONIUS: Cu bunele cuvinte dai crunte lovituri,

Tu, Brutus, — și dovada-i cea gaură adâncă

Ce-n inima lui Cezar făcuși, strigând: «Trăiască

Mulți ani, și închinăciune aduc acum lui Cezar!»

CASSIUS: Antoniu, nu știi încă cum dai, tu, lovituri

Cât despre vorbe însă, ale tale fură sigur

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

167

But for your words, they rob the Hybla bees,
And leave them honeyless.

ANTONY: Not stingless too.

BRUTUS: O, yes, and soundless too;
For you have stol'n their buzzing, Antony,
And very wisely threat before you sting.

ANTONY: Villains! you did not so, when your vile daggers
Hack'd one another in the sides of Caesar:
You show'd your teeth like apes, and fawn'd like hounds,
And bow'd like bondmen, kissing Caesar's feet;
Whilst damned Casca, like a cur, behind
Struck Caesar on the neck. O you flatterers!

CASSIUS: Flatterers! Now, Brutus, thank yourself:
This tongue had not offended so to-day,
If Cassius might have rul'd.

OCTAVIUS: Come, come, the cause: if arguing make us

Albinele din Hybla de toată a lor miere.

ANTONIUS: Dar nu și de ghimpi însă.

BRUTUS: Da, și de voce încă,
Căci și chiar zbârâitul lor le-ai furat, Antonie,
Ș-ameninți cu prudență înainte d-a înțepa.

ANTONIUS: Amenințat-a-ți oare, mișeilor, tot astfel
Când junghiurile voastre ciuntitu-sau în coapsa
Lui Cezar? Nu, rânjit-ați atunci ca maimuțe
Târându-vă înaintea-i ca niște câini bătuți;
Ca robi vă îngenunchiarăți, pupând piciorul lui;
Iar Casca blestematul, ascuns și pe la spate,
Lovi în gât pe Cezar. Sunteți lingușitori!

CASSIUS: Lingușitori! Ah! Brutus, a ta e toată vina!
Antonie, din gura-ți, n-ar fi ieșit cuvântul
D-ar fi putut să facă azi Cassius pe placu-i.

OCTAVIUS: Dar să venim la fapte, căci dacă numai vorba

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

sweat,
The proof of it will turn to redder drops.
Look;
I draw a sword against conspirators;
When think you that the sword goes up again?
Never, till Caesar's three and thirty wounds
Be well aveng'd; or till another Caesar
Have added slaughter to the sword of traitors.
BRUTUS: Caesar, thou canst not die by traitors' hands,
Unless thou bring'st them with thee.
OCTAVIUS: So I hope;
I was not born to die on Brutus' sword.
BRUTUS: O! if thou wert the noblest of thy strain,
Young man, thou couldst not die more honourable.

CASSIUS: A peevish schoolboy, worthless of such honour,
Join'd with a masker and a reveller!

168

Atât ne nădușește, când vom veni la probe
Va fi de trebuință o rouă mult mai roșie.
Priviți, trag spada-n contra conspiratorilor:
Când credeți c-o voi pune în teacă? Niciodată.
Până n-oi vedea acele treizeci și trei de răni
Lui Cezar, răzbunate; sau până nu va merge
În urma-i un alt Cezar, ca o victimă nouă
A fierului trădării.
BRUTUS: Nu vei putea să mori
Prin trădători, oh! Cezar, de nu-i aduci cu tine.
OCTAVIUS: Așa cred, căci în lume nu cred că m-am născut
Să mor prin mâna-ți, Brute.
BRUTUS: Oh! tinere, să știi
D-ai fi chiar cel mai nobil din neamul tău, cu greu
Găsi-s-ar pentru tine o moarte mai cinstită.
CASSIUS: De-așa onoare este desăvârșit nevrednic
Acest școlar obraznic, acum mână-n mână

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

169

ANTONY: Old Cassius still!

OCTAVIUS: Come, Antony, away!

Defiance, traitors, hurl we in your teeth:

If you dare fight to-day, come to the field;

If not, when you have stomachs.

Exeunt OCTAVIUS, ANTONY, and their Army

CASSIUS: Why, now, blow wind, swell billow and swim
bark!

The storm is up, and all is on the hazard.

BRUTUS: Ho, Lucilius! hark, a word with you.

LUCILIUS: [Standing forth] My lord?

BRUTUS and LUCILIUS talk apart

CASSIUS: Messala!

MESSALA: [Standing forth] What says my general?

CASSIUS: Messala,

Cu-n măscărici de stradă și cu un desfrânat.

ANTONIUS: Tot Cassius bătrânul.

OCTAVIUS: Antonius, să mergem. —

V-arunc în față vorba de trădători sfrunțați:

De îndrăzniți, porni-vom la câmpul de bătaie,

Și fără întârziere, de nu să așteptăm

Până vi se face poftă.

Ies Octavius, Antonius cu armata lor.

CASSIUS: D-acum, vântule suflă: umflați-vă, voi, valuri;

Plutește, barca! iacă furtuna s-întețește

Și totu-i dat în mâna norocului nesigur.

BRUTUS: Lucilie, ascultă; o vorbă voi să-ți spun.

LUCILIUS: Stăpâne, poruncește.

Brutus și Lucilius vorbesc deosebit.

CASSIUS: Ia vino-ncoa, Messala,

MESSALA: Ce spune generalul meu?

CASSIUS: Azi, Messala, este

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

This is my birthday; as this very day
Was Cassius born. Give me thy hand, Messala:
Be thou my witness that against my will,
As Pompey was, am I compell'd to set
Upon one battle all our liberties.
You know that I held Epicurus strong
And his opinion: now I change my mind,
And partly credit things that do presage.
Coming from Sardis, on our former ensign
Two mighty eagles fell, and there they perch'd,
Gorging and feeding from our soldiers' hands;
Who to Philippi here consorted us:
This morning are they fled away and gone;
And in their stead do ravens, crows and kites,
Fly o'er our heads and downward look on us,
As we were sickly prey: their shadows seem
A canopy most fatal, under which

170

Aniversarea zilei în care m-am născut;
Că azi născut-e Cassiu. Dă-mi mâna ta, Messala,
Fii martor pentru mine, că-n contra voiei mele,
Silit sunt, ca Pompei s-așez izbânda toată
A libertății noastre p-o singură bătaie.
Împărțășeam credința lui Epicur, știi bine,
În toate pân-acum, dar astăzi m-am schimbat,
Și pun credință-n fapte ce vin ca prevestire.
Pe când veneam din Sardis, s-au așezat deodată,
Pe un stindard, ce-n capul armatei fâlfâiau,
Doi vulturi plini de fală, stând cocoțați acolo,
Hrănindu-se din palma soldaților, iar astăzi
Ei dis de dimineață, plecat-au împreună;
Pe când corbi, ulii, ciori în locul lor plutesc
Acum d-asupra noastră, privind la noi de sus
Ca la o pradă coaptă, iar umbra lor arată
Ca un prolog funebru, sub care zace oastea,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

171

Our army lies, ready to give up the ghost.

MESSALA: Believe not so.

CASSIUS: I but believe it partly;
For I am fresh of spirit and resolv' d
To meet all perils very constantly.

BRUTUS: Even so, Lucilius.

CASSIUS: Now, most noble Brutus,
The gods to-day stand friendly, that we may,
Lovers in peace, lead on our days to age!
But since the affairs of men rest still uncertain,
Let's reason with the worst that may befall.
If we do lose this battle, then is this
The very last time we shall speak together:
What are you then determined to do?

BRUTUS: Even by the rule of that philosophy
By which I did blame Cato for the death
Which he did give himself, I know not how,

Și trage greu să moară.

MESSALA: Nu crede d-al de astea?

CASSIUS: Le cred în parte numai; sunt încă sănătos
În spirit, și d-aceea sunt foarte hotărât
S-întâmpin cu tărie primejdia ce vine.

BRUTUS: Lucilie, chiar așa e.

CASSIUS: Acum, cinstite Brutus,
Se poate să le placă azi zeilor să facă,
Ca noi, amicii păcii, ani mulți să mai trăim.
Fiind ascunsă însă a omului ursită
Să discutăm cu răul ce poate să ne vie.
De pierdem bătălia, atunci acesta este
Cea de pe urmă oră când vom putea vorbi;
Ce hotărâre, spune-mi luat-ai? Voi să știi.

BRUTUS: Bazat tot pe aceeași filosofie, Cassiu,
Ce m-a făcut să critic pe marele Catone
Când moarte-și dete singur, (căci nu-mi pot explica,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

172

But I do find it cowardly and vile,
For fear of what might fall, so to prevent
The time of life: arming myself with patience
To stay the providence of some high powers
That govern us below.

CASSIUS: Then, if we lose this battle,
You are contented to be led in triumph
Thorough the streets of Rome?

BRUTUS: No, Cassius, no: think not, thou noble Roman,
That ever Brutus will go bound to Rome;
He bears too great a mind: but this same day
Must end that work the Ides of March begun;
And whether we shall meet again I know not.
Therefore our everlasting farewell take:
For ever, and for ever, farewell, Cassius!
If we do meet again, why, we shall smile;
If not, why then, this parting was well made.

Dar faptul mi se pare înjositor și laș,
De frica unui lucru necunoscut, să-și curme
Bărbatul firul vieții) armat dar cu răbdare
Voi aștepta destinul, trimis de o putere
Înaltă, ce conduce pe toți deopotrivă.

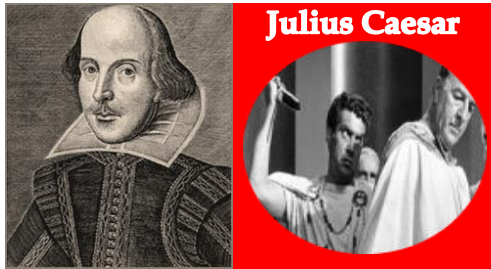
CASSIUS: Atunci, de ne e soarta să pierdem bătălia
Ești mulțumit, amice, să fii condus la Roma,
Să colinzi orașul, cu carul triumfal?

BRUTUS: Nu, Cassius, romane cinstit, te rog să nu crezi
Că va fi dus vreodată legat la Roma Brutus;
Căci inima lui este prea mândră, astăzi însă
Va trebui sfârșită cea treabă ce-am pornit,
La Idele lui Marte, de ne vom întâlni
Vreodată-n lumea asta, nu pot să știu amice:
Pentru vecie dară ne vom lua adio:
Oh! Cassius, adio, – și pentru totdeauna!
De ne întâlnim vreodată, ei bine, vom fi veseli;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

CASSIUS: For ever, and for ever, farewell, Brutus!

If we do meet again, we'll smile indeed;

If not, 'tis true this parting was well made.

BRUTUS: Why, then, lead on. O! that a man might know

The end of this day's business ere it come;

But it sufficeth that the day will end,

And then the end is known. Come, ho! away!

Exeunt

173

De nu, a fost frumoasă a noastră despărțire.

CASSIUS: Oh! Brutus, pe vecie, îți voi zice dar adio;

De ne întâlnim vreodată ce veseli o să fim!

De nu, zău, ce frumoasă e despărțirea noastră!

BRUTUS: Acum să mergem dară. – De ce nu știe omul,

Ce ne aduce seara, până nu sfârșește ziua!

Destul să știu atunci, că mai târziu mai iute,

Orișice zi finește ș-atunci îi știu sfârșitul.

Să ne mișcăm d-aici.

Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

174

SCENE II.

The same. The Field of Battle.

Alarum. Enter BRUTUS and MESSALA

BRUTUS: Ride, ride, Messala, ride, and give these bills
Unto the legions on the other side.

Loud alarum

Let them set on at once, for I perceive
But cold demeanor in Octavius' wing,
And sudden push gives them the overthrow.
Ride, ride, Messala: let them all come down.

Exeunt

SCENA II

Câmpul de bătaie.

Sună atacul. – Brutus și Messala

BRUTUS: Fugi, fugi, Messala iute, – dă ordinul acesta
Legiunilor, acelor mai depărtate, – pleacă:

Se repetă semnalul atacului.

Să vie cât de iute; căci trupa lui Octaviu,
E cam șovăitoare, precum mi s-a părut,
Și printr-o luptă vie se poate răsturna.
Încalecă, Messala, să vie toți încoace.

Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

175

SCENE III.

Another Part of the Field.

Alarums. Enter CASSIUS and TITINIUS

CASSIUS: O, look, Titinius, look, the villains fly!

Myself have to mine own turn'd enemy;

This ensign here of mine was turning back;

I slew the coward, and did take it from him.

TITINIUS: O Cassius, Brutus gave the word too early;

Who, having some advantage on Octavius,

Took it too eagerly: his soldiers fell to spoil,

Whilst we by Antony are all enclos'd.

Enter PINDARUS

PINDARUS: Fly further off, my lord, fly further off;

Mark Antony is in your tents, my lord

SCENA III.

O altă parte a câmpului de bătaie.

Sună atacul, – Cassius și Titinius.

CASSIUS: Titinie, privește, mișei s-au pus pe fugă!

Sunt dușmanul, eu, însumi al oamenilor mei:

Acest mișel pornise să fugă cu stindardul

L-am omorât îndată luându-i-l din mână.

TITINIUS: Oh! Cassius, comanda prea iute dete Brutus:

Căci asupra vremelnic pe Octaviu, s-a îmbătat

De-izbândă, iar ostașii au început îndată

Pe dușman să-l despoaie, iar noi suntem cuprinși

De armata lui Antoniu.

Intră Pindarus.

PINDARUS: Fugi mai departe, domnule, în tabăra ta intră

Antonius; departe fugi dar, cinstite Cassiu.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

176

Fly, therefore, noble Cassius, fly far off.

CASSIUS: This hill is far enough. Look, look, Titinius;
Are those my tents where I perceive the fire?

TITINIUS: They are, my lord.

CASSIUS: Titinius, if thou lov'st me,
Mount thou my horse, and hide thy spurs in him,
Till he have brought thee up to yonder troops,
And here again; that I may rest assur'd
Whether yond troops are friend or enemy.

TITINIUS: I will be here again, even with a thought.

Exit

CASSIUS: Go, Pindarus, get higher on that hill;
My sight was ever thick; regard Titinius,
And tell me what thou not'st about the field.

PINDARUS ascends the hill

CASSIUS: Destul sunt de departe pe dealul unde stăm
Titinie, privește, sunt corturile mele
Din care se înalță cea flacăra în sus?

TITINIUS: Chiar ale voastre, domnule.

CASSIUS: De ții la mine dară,
Pe calul meu te suie și-n coasta lui îndeasă
A pintenilor vârfuli, până vei ajunge aproape
De trupa cea de colo, și apoi te întoarce iarăși
La mine, în mare grabă, să fiu asigurat
De este trupa aceea amică sau dușmană.

TITINIUS: Plec, și mă voi întoarce mai iute decât gândul.
Ies.

CASSIUS: Mergi, Pindare, pe creasta acelui deal să vezi:
Îmi e turbare vederea; te uită la Titinius,
Și spune-mi de se vede ceva mai însemnat
Pindarus suie dealul

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

177

This day I breathed first: time is come round,
And where I did begin, there shall I end;
My life is run his compass. Sirrah, what news?

PINDARUS: [Above] O my lord!

CASSIUS: What news?

PINDARUS: [Above] Titinius is enclosed round about
With horsemen, that make to him on the spur;
Yet he spurs on. Now they are almost on him.
Now, Titinius! now some light. O! he lights too.
He's ta'en.

Shout

And, hark! they shout for joy.

CASSIUS: Come down; behold no more.

O, coward that I am, to live so long,
To see my best friend ta'en before my face!

PINDARUS descends

Ca azi veni în lume! În cercu-i nesfârșit
Se-ntoarce roata vremii, ș-acuma voi sfârși
Chiar unde începusem, căci viața-mi a parcurs
Întreaga cale scrisă. – Ei, domnule, ce veste?

PINDARUS: Ah! scumpul meu stăpân...

CASSIUS: Vorbește ce e nou?

PINDARUS: Văd că Titinius este înghesuit d-aproape
De călăreți, ce-alungă pe caii lor asupră-i
Cu pinteni; – pe când dânsul dând pinteni, tot aleargă,
Acuma îl ajunge, – Titinie, aleargă!
Descalecă dintr-înșii – descalecă și dânsul:
E prins acum; – ascultă! – Cu bucurie strigă.

CASSIUS: Coboară-te d-acolo, și nu te mai uita.
Iar eu sunt un nemernic să pot trăi să văd
Pe cel mai bun prieten, prins chiar în fața mea!
Intră Pindarus.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

178

Come hither, sirrah:
In Parthia did I take thee prisoner;
And then I swore thee, saving of thy life,
That whatsoever I did bid thee do,
Thou shouldst attempt it. Come now, keep thine oath;
Now be a freeman; and with this good sword,
That ran through Caesar's bowels, search this bosom.
Stand not to answer; here, take thou the hilts;
And, when my face is cover'd, as 'tis now,
Guide thou the sword.

PINDARUS stabs him

Caesar, thou art reveng'd,
Even with the sword that kill'd thee.

Dies

PINDARUS: So, I am free; yet would not so have been,
Durst I have done my will. O Cassius,
Far from this country Pindarus shall run,

T-apropie, băiete: la Parthi departe odată
Te-am făcut, ții minte, prizonier de arme,
Și te făcui atunci să juri, scăpându-ți viața,
Că orișice poruncă, aș vrea să-ți dau, îndată
O vei îndeplini-o. Deci tineți jurământul
Ca să devii om liber: cu paloșul acesta
Pe Cezar ce-l împunse să cauți pieptul meu.
Să nu încerci a răspunde; apucă-l de mână,
Pe când mi-e fața ascunsă, precum o vezi acum,
Îți îndreaptă spade. Ești răzbunat, oh! Cezar.
Chiar cu aceeași spadă prin care ai murit.

Moare

PINDARUS: D-acum dar sunt liber; n-aș fi dorit să fie
În chipul ăsta însă, d-ar fi fost după voia-mi
Oh! Cassius, din țara aceasta se va duce

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Where never Roman shall take note of him.

Exit

Re-enter TITINIUS with MESSALA

MESSALA: It is but change, Titinius; for Octavius
Is overthrown by noble Brutus' power,
As Cassius' legions are by Antony.

TITINIUS: These tidings will well comfort Cassius.

MESSALA: Where did you leave him?

TITINIUS: All disconsolate,
With Pindarus his bondman, on this hill.

MESSALA: Is not that he that lies upon the ground?

TITINIUS: He lies not like the living. O my heart!

MESSALA: Is not that he?

TITINIUS: No, this was he, Messala,
But Cassius is no more. O setting sun,

179

Cât de departe Pindaru, ca nimeni să nu știe
De rostul lui în lume.

Ies.

Reintră Titinius și Messala.

MESSALA: E o schimbare numai, Titiniu, căci Octaviu
E asuprit de forța măreață a lui Brutus,
Precum e nimicită d-Antonius, armata
Lui Cassiu.

TITINIUS: Va fi vesel când va afla aceasta.

MESSALA: Dar unde este oare?

TITINIUS: Rămase disperat,
Pe dealul cel de colo cu Pindaru robul său.

MESSALA: Nu este dânsul oare ce zace jos acolo?

TITINIUS: Nu zace ca un lucru în viață. Vai! – ce văd?

MESSALA: Zi, – el e?

TITINIUS: Nu, Messala, a fost el, – dar acum
Vai! Cassiu nu mai este. – Oh! soare ce asfințește

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

180

As in thy red rays thou dost sink to-night,
So in his red blood Cassius' day is set;
The sun of Rome is set. Our day is gone;
Clouds, dew, and dangers come; our deeds are done!
Mistrust of my success hath done this deed.

MESSALA: Mistrust of good success hath done this deed.
O hateful error, melancholy's child,
Why dost thou show to the apt thoughts of men
The things that are not? O error! soon conceiv'd,
Thou never com'st unto a happy birth,
But kill'st the mother that engender'd thee!

TITINIUS: What, Pindarus! where art thou, Pindarus?

MESSALA: Seek him, Titinius, whilst I go to meet
The noble Brutus, thrusting this report
Into his ears; I may say, thrusting it;

Precum în raze roșii Ț-afunzi în marea nopții,
În sângele-ți apune și ziua ta oh! Cassiu.
Se stinse-al Romei soare! Lumina ne s-a dus;
Veniți, ploi, ceață, moarte, – căci am sfârșit de lucru!
Nesigur de izbânda-mi, el a ajuns aici.

MESSALA: Zi că d-a lui nesigur ajuns-a, el, aici.
Greșeală! tu fatalul prunc al melancoliei!
De ce presimți, tu, oare închipuirii noastre
Ușor înșelătoare, icoane mincinoase?
Tu, ce ești zămislită cu-atâta ușurință,
La nașterea-ți ești moartea nenorocitei mame

Ce-n sân te concepuse, năpraznică greșeală!
TITINIUS: Hei! – Pindare! – dar unde ești, Pindare! –
Răspunde!

MESSALA: Titinie, tu, caută-l, pe când mă duc s-întâmpin
Pe renumitul Brutus, să vâz această știre
În trista lui ureche: pot zice să o vâz,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

For piercing steel and darts envenomed
Shall be as welcome to the ears of Brutus
As tidings of this sight.

TITINIUS: Hie you, Messala,
And I will seek for Pindarus the while.

Exit MESSALA

Why didst thou send me forth, brave Cassius?
Did I not meet thy friends? and did not they
Put on my brows this wreath of victory,
And bid me give it thee? Didst thou not hear their shouts?
Alas! thou hast misconstrued every thing!
But, hold thee, take this garland on thy brow;
Thy Brutus bid me give it thee, and I
Will do his bidding. Brutus, come apace,
And see how I regarded Caius Cassius.
By your leave, gods:--this is a Roman's part
Come, Cassius' sword, and find Titinius' heart.

181

Căci sigur sunt ca fierul și lancea înveninată,
Ar fi mult mai plăcute urechilor lui Brutus
Decât această veste.

TITINIUS: Atunci te du, Messala,
Iar, eu, în timpul acela pe Pindarus căuta voi
Iese Messala

Oh! Cassie voinice, de ce mă trimiseși?
Nu îți întâlni amicii? Pe fruntea mea nu pus-au
Cu mâna lor, cununa aceasta, în semn de slavă,
Zicând că-i pentru tine? N-ai auzit un strigăt
De bucurie? Toate pe dos le-ai priceput!
Pe fruntea ta acum primește dar cununa;
Mi-o dete pentru tine prietenul tău Brutus,
Voi face cum îmi spuse. Oh! Brutus, vino iute,
Să poți vedea cu ochiu-ți cum am privit pe Cassiu.
Acum, oh! Zei, permiteți. Orice roman ar face
Ca mine: – iar, tu, spadă vitează a lui Cassiu.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Kills himself

Alarum. Re-enter MESSALA, with BRUTUS, CATO, STRATO, VOLUMNIUS, and LUCILIUS

BRUTUS: Where, where, Messala, doth his body lie?

MESSALA: Lo, yonder, and Titinius mourning it.

BRUTUS: Titinius' face is upward.

CATO: He is slain.

BRUTUS: O Julius Caesar! thou art mighty yet!

Thy spirit walks abroad and turns our swords

In our own proper entrails.

Low alarums

CATO: Brave Titinius!

Look, whether he have not crown'd dead Cassius!

BRUTUS: Are yet two Romans living such as these?

The last of all the Romans, fare thee well!

It is impossible that ever Rome

182

Găsește iute locul inimii lui Titinius.

Moare.

Sună atacul. – Reintră Messala cu Brutus, tânărul Catone, Stratone, Voluminius și Lucilius.

BRUTUS: Messala, ne arată în ce loc l-ai găsit?

MESSALA: Vedeți acolo, plânge Titiniu lângă dânsul.

BRUTUS: Cu fața-n sus întoarsă?

CATONE: Și dânsul e ucis.

BRUTUS: Oh! Iulius Cezar încă puternic ești și mare!

Căci spiritul tău umblă, și spade ne întoarce

Chiar către pieptul nostru.

CATONE: Titinie viteze!

A-ncunurat, el, fruntea lui Cassiu după moarte.

BRUTUS: Alți doi romani caăștia găsi s-ar oare în viață?

Tu, ce ești cel din urmă roman, îți zic adio!

Nu este cu putință să poată crește Roma

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Should breed thy fellow. Friends, I owe more tears
To this dead man than you shall see me pay.
I shall find time, Cassius, I shall find time.
Come, therefore, and to Thasos send his body:
His funerals shall not be in our camp,
Lest it discomfort us. Lucilius, come;
And come, young Cato;— let us to the field.
Labeo and Flavius, set our battles on:—
'Tis three o'clock; and, Romans, yet ere night
We shall try fortune in a second fight.
Exeunt

183

P-un alt bărbat ca tine viteaz, măreț și nobil.
Ah! sunt dator, prieteni, să vărs mai multe lacrimi
Acestui mort, ce zace-nainte-ne pe țărană,
Decât aș fi în stare în viață să plătesc.
Dar vremea o să vie,— da, Cassiu, o să vie.
Veniți dar, și la Thassos trimiteți corpul lui;
E bine să nu facem înmormântarea aici,
În taberele noastre să nu ne înmoaie râvna.
Lucilie, să mergem la câmpul bătăliei;
Vin, tinere Catone. Să plece Labeone
Și Flavius, s-așeze a noastre legiuni:
Trei ore sunt, înainte d-a se însera, romani,
Vom încerca norocul c-o altă bătălie.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

184

SCENE IV.

Another Part of the Field.

Alarum. Enter fighting, Soldiers of both armies; then BRUTUS, CATO, LUCILIUS, and Others

BRUTUS: Yet, countrymen, O! yet hold up your heads!

CATO: What bastard doth not? Who will go with me?

I will proclaim my name about the field:

I am the son of Marcus Cato, ho!

A foe to tyrants, and my country's friend;

I am the son of Marcus Cato, ho!

BRUTUS: And I am Brutus, Marcus Brutus, I;

Brutus, my country's friend; know me for Brutus!

Exit

SCENA IV.

O altă parte a câmpului de bătălie.

Se sună atacuri. Intră soldați ai ambelor armate, luptându-se, pe urmă Brutus, Catone, Lucilius și alții.

BRUTUS: Veți ține încă capul sus, scumpii mei tovarăși!

CATONE: Bastard e cine n-o face! cu mine cine vine?

Pe-ntregul câmp de luptă striga-voi cine sunt

Priviți-mă, sunt fiul al marelui Catone!

Al tiraniei dușman și iubitor de țară!

Sunt fiul lui Catone, al marelui Catone!

Se aruncă în învoălmășeală.

BRUTUS: Și eu sunt Marcus Brutus, uitați-vă la Brutus!

Sunt Brutus, iubitorul de țară, toți s-o știe!

Iese aruncându-se în mijlocul inamicului,

Catone este învins și cade.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

185

LUCILIUS: O young and noble Cato, art thou down?
Why, now thou diest as bravely as Titinius;
And mayst be honour'd, being Cato's son.

First Soldier: Yield, or thou diest.

LUCILIUS: Only I yield to die:
There is so much that thou wilt kill me straight;
Offering money

Kill Brutus, and be honour'd in his death.

First Soldier: We must not. A noble prisoner!

Second Soldier: Room, ho! Tell Antony, Brutus is ta'en.

First Soldier: I'll tell the news. Here comes the general.

Enter ANTONY

Brutus is ta'en, my lord.

ANTONY: Where is he?

LUCILIUS: Safe, Antony; Brutus is safe enough:

LUCILIUS: Ah! Tinere și nobil Catone, ai căzut?
Și tu, mort voinicește precum muri Titiniu;
Și ești demn să fii fiul al marelui Catone.

PRIMUL SOLDAT: Predă-te, sau îndată îți voi lua viața.

LUCILIUS: Predau viața numai: – repune-mă îndată.
Îi dă bani.

Ucide-l și pe Brutus să fii cinstit prin moartea-i

PRIMUL SOLDAT: Aceasta nu se poate, – un prizonier de seamă!

AL DOILEA SOLDAT: Loc! Lui Antoniu spune-i că Brutus este prins.

PRIMUL SOLDAT: Îl voi vesti, căci, iacă ne vine generalul.
Intră Antonius

L-au prins pe Brutus, domnule; pe Brutus l-au luat.

ANTONIUS: Și unde e?

LUCILIUS: Sub pază, Antonius, fii sigur,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

I dare assure thee that no enemy
Shall ever take alive the noble Brutus:
The gods defend him from so great a shame!
When you do find him, or alive or dead,
He will be found like Brutus, like himself.

ANTONY: This is not Brutus, friend; but, I assure you,
A prize no less in worth: keep this man safe;
Give him all kindness: I had rather have
Such men my friends than enemies. Go on,
And see whe'r Brutus be alive or dead;
And bring us word unto Octavius' tent
How every thing is chanc'd.
Exeunt

186

Că Brutus este bine păzit, și-n siguranță.
Fii încredințat d-aceea, că niciun inamic
Nu va lua pe Brutus cât timp va fi în viață.
Ah! Zeii să-l păzească d-această grea rușine!
Când veți da peste dânsul, d-i fi viu, d-o fi mort.
Tot Brutus va rămâne cum trebuie să fie.

ANTONIUS: Acesta nu e Brutus, amice; dar o predă
Nu mai puțin de seamă poți fi asigurat:
Îl ține dar sub pază, și poartă-te cu dânsul
Cu bunătaie mare; căci oameni ca acesta
Prieteni voi să-mi fie și nu dușmani. Deci du-te
Și află dacă Brutus trăiește sau e mort:
Și adu-ne răspunsul la cortul lui Octaviu
De cele întâmplate.
Ies.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

187

SCENE V.

Another Part of the Field.

*Enter BRUTUS, DARDANIUS, CLITUS, STRATO, and
VOLUMNIUS*

BRUTUS: Come, poor remains of friends, rest on this rock.

CLITUS: Statilius show'd the torch-light, but, my lord,
He came not back: he is or ta'en or slain.

BRUTUS: Sit thee down, Clitus: slaying is the word;
It is a deed in fashion. Hark thee, Clitus.

Whispers

CLITUS: What, I, my lord? No, not for all the world.

BRUTUS: Peace then! no words.

CLITUS: I'll rather kill myself.

BRUTUS: Hark thee, Dardanius.

SCENA V.

O altă parte a câmpului de bătaie.

Intră Brutus, Dardanius, Clitus, Stratone și Volumnius.

BRUTUS: Veniți pe stânca-aceasta, vă odihniți sărmană
Și scumpă rămășiță de partizani ș-amici.

CLITUS: Statilius cu torța se duse; dar d-atuncea
Nu s-a văzut, mi-e teamă că e ucis sau prins.

BRUTUS: Șezi jos acolo, Clitus. Azi moartea e la preț
Și foarte căutată. Ascultă, scumpe Clitus...

Îi șoptește ceva la ureche.

CLITUS: Stăpâne, niciodată! Pentru nimic în lume.

BRUTUS: Atunci nicio vorbă.

CLITUS: M-aș omorâ mai bine.

BRUTUS: Dardanius, ascultă...

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

188

Whispers

DARDANIUS: Shall I do such a deed?

CLITUS: O Dardanius!

DARDANIUS: O Clitus!

CLITUS: What ill request did Brutus make to thee?

DARDANIUS: To kill him, Clitus. Look, he meditates.

CLITUS: Now is that noble vessel full of grief,
That it runs over even at his eyes.

BRUTUS: Come hither, good Volumnius; list a word.

VOLUMNIUS: What says my lord?

BRUTUS: Why, this, Volumnius:

The ghost of Caesar hath appear'd to me
Two several times by night; at Sardis once,
And, this last night, here in Philippi fields:
I know my hour is come.

Îi șoptește ceva.

DARDANIUS: Să fac un fapt ca ăsta?

CLITUS: Dardanius...

DARDANIUS: Oh! Clitus!

CLITUS: Ce fapt nelegiuit

Cerut-a de la tine stăpânul nostru Brutus?

DARDANIUS: Ca să-lucid, privește, ideea îl muncește.

CLITUS: Atât de plin e vasul acel mărinimos
Cu lacrimi și mâhnire că-n ochi îi se revarsă.

BRUTUS: Volumnie iubite, ascultă: – vino-ncoace.

VOLUMNIUS: Stăpânul meu, ce spune?

BRUTUS: Volumnie, aceasta:

În rânduri diferite, de două ori, fiind noapte,
Văzui înaintea-mi umbra lui Cezar că s-arată.
La Sardis prima oară; și-n noaptea asta iarăși
În câmpul din Philippi. Și știi că a sosit
Momentul morții mele.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

189

VOLUMNIUS: Not so, my lord.

BRUTUS: Nay, I am sure it is, Volumnius.

Thou seest the world, Volumnius, how it goes;

Our enemies have beat us to the pit:

Low alarums

It is more worthy to leap in ourselves,

Than tarry till they push us. Good Volumnius,

Thou know'st that we two went to school together:

Even for that our love of old, I prithee,

Hold thou my sword-hilts, whilst I run on it.

VOLUMNIUS: That's not an office for a friend, my lord.

Alarum still

CLITUS: Fly, fly, my lord; there is no tarrying here.

BRUTUS: Farewell to you; and you; and you, Volumnius.

Strato, thou hast been all this while asleep;

Farewell to thee too, Strato. Countrymen,

My heart doth joy that yet in all my life

VOLUMNIUS: Nu poate fi, stăpâne.

BRUTUS: Volumnie, sunt sigur d-aceasta cum te văd.

Observă lumea asta, Volumnie, cum merge:

Pe marginea prăpastiei dușmanii ne-au împins;

Mai demn ar fi ca singuri să ne-azvârlim înăuntru,

Decât stând ca să vie să ne împingă dânșii.

Volumnie iubite, îți aduci aminte bine,

Că ne-am dus la școală împreună amândoi;

În numele acelei prietenii a noastre,

Te rog să-mi ții tu spada să pot să mă împung.

VOLUMNIUS: N-ar fi de un prieten această faptă, domnule.

Se aude zgomotul atacului.

CLITUS: Fugi, domnul meu, fugi iute, nu aștepta aici.

BRUTUS: Adio dar, prieteni; Volumnie, adio.

Stratone, toată vremea aceasta ai dormit;

Acum adio dară, Stratone – Scumpi tovarăși,

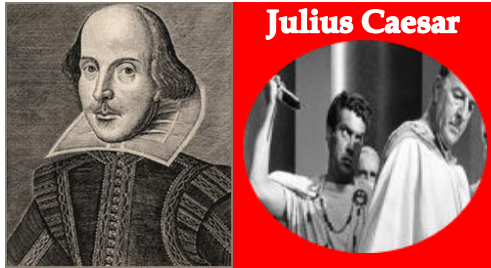
Mi-e inima umplută de bucurie încă,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

I found no man but he was true to me.
I shall have glory by this losing day
More than Octavius and Mark Antony
By this vile conquest shall attain unto.
So fare you well at once; for Brutus' tongue
Hath almost ended his life's history:
Night hangs upon mine eyes; my bones would rest,
That have but labour'd to attain this hour.
Alarum. Cry within, 'Fly, fly, fly!'

CLITUS: Fly, my lord, fly.

BRUTUS: Hence! I will follow.

Exeunt CLITUS, DARDANIUS, and VOLUMNIUS

I prithee, Strato, stay thou by thy lord:

190

Căci n-am găsit în viața-mi întreagă un bărbat
Ce n-a păstrat credință cu mine pân-la moarte.
Prin pierderea de astăzi, mai multă slavă am,
Decât acel renume ce pot să dobândească,
Octaviu și Antoniu prin slaba lor izbândă.
Rămâneți dar cu bine; căci vorbele acestea,
Ce vi le spune Brutus vor încheia povestea
Întregii sale vieți. Pe ochii mei se lasă
Întunecimea nopții; mi-aș odihni acum
Aceste oase frânte ce au muncit atâta,
S-apuce ceasul ăsta.

Zgomotul atacului crește.

VOCI ÎNĂUNTRU: Fugiți, fugiți, fugiți.

CLITUS: Fugi, domnul meu d-aici.

BRUTUS: Fugiți. – Urmez îndată.

Ies Clitus, Dardanius, Volumnius.

Te rog, rămâi, Stratone, alături cu mine;

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Thou art a fellow of a good respect;
Thy life hath had some smatch of honour in it:
Hold then my sword, and turn away thy face,
While I do run upon it. Wilt thou, Strato?

STRATO: Give me your hand first: fare you well, my lord.

BRUTUS: Farewell, good Strato — *He runs on his sword*
Caesar, now be still:

I kill'd not thee with half so good a will.

Dies

*Alarum. Retreat. Enter OCTAVIUS, ANTONY, MESSALA,
LUCILIUS, and the army*

OCTAVIUS: What man is that?

MESSALA: My master's man. Strato, where is thy master?

STRATO: Free from the bondage you are in, Messala:
The conquerors can but make a fire of him;
For Brutus only overcame himself,

191

Mi-ai fost, tu, un tovarăș supus ș-ascultător;
Și totdeauna cinstea ai prețuit-o-n viață:

Deci ține a mea spadă, și întoarce-te încolo,
Pe când m-arunc pe dânsa. Stratone, mă auzi?

STRATONE: Întâi întinde-mi mâna. Adio, domnul meu.

BRUTUS: Adio, scump Stratone. — Te odihnește, Cezar
N-am fost pe jumătate așa voios pe tine

Când te lovi cu fierul.

Se aruncă pe spadă și moare.

*Se sună atacul, ș-apoi retragerea. — Intră, Octavius, Antonius,
Messala, Lucilius cu armata lor.*

OCTAVIUS: Al cui om e acela?

MESSALA: Îmi pare că e unul din oamenii lui Brutus.
Stratone, unde este stăpânul tău? Răspunde.

STRATONE: Scăpat-a de robia în care a căzut;
Biruatorii doar foc vor putea să facă

Din trupul lui d-acuma: căci Brutus e învins

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

192

And no man else hath honour by his death.

LUCILIUS: So Brutus should be found. I thank thee, Brutus,
That thou hast prov'd Lucilius' saying true.

OCTAVIUS: All that serv'd Brutus, I will entertain them.
Fellow, wilt thou bestow thy time with me?

STRATO: Ay, if Messala will prefer me to you.

OCTAVIUS: Do so, good Messala.

MESSALA: How died my master, Strato?

STRATO: I held the sword, and he did run on it.

MESSALA: Octavius, then take him to follow thee,
That did the latest service to my master.

ANTONY: This was the noblest Roman of them all;
All the conspirators save only he

Numai de Brutus însăși, și niciun om în lume
Nu va putea culege din moartea lui vreo fală.

LUCILIUS: Așa căuta pe Brutus să-l afle. – Scumpe Brutus,
Îți mulțumesc că moartea-ți a dat adevărită
La vorba lui Luciliu.

OCTAVIUS: Veți ști că toți aceia
Ce au servit pe Brutus, vor fi opriți de mine.
Vrei timpul tău, amice, cu mine să-l petreci?

STRATONE: Da, dacă vrea Messala să ne recomande.

OCTAVIUS: Messala, fă o dară.

MESSALA: Cum a murit stăpân-tău?

STRATONE: Eu, spada am ținut-o și el s-a aruncat.

MESSALA: Octavie, primește atunci să te urmeze
P-acela, ce lui Brutus făcut-a cel din urmă
Serviciu în viață de credincios prieten.

ANTONIUS: Din toți romanii, acesta a fost cel mai cinstit;
Căci toți conspiratorii, afară doar de dânsul,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

Did that they did in envy of great Caesar;
He only, in a general honest thought
And common good to all, made one of them.
His life was gentle, and the elements
So mix'd in him that Nature might stand up
And say to all the world 'This was a man!'

OCTAVIUS: According to his virtue let us use him,
With all respect and rites of burial.
Within my tent his bones to-night shall lie,
Most like a soldier, order'd honourably.
So, call the field to rest; and let's away,
To part the glories of this happy day.
Exeunt

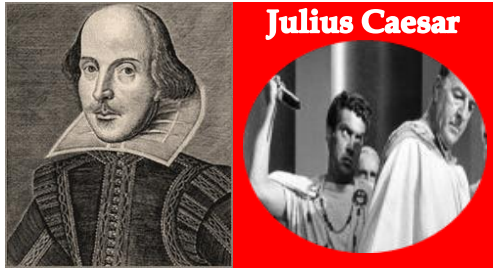
193

Ce au făcut lui Cezar, din pizmă au făcut.
El s-a unit cu dâșii cu duh neprihănit
Și cu obștescul bine în gândul său măreț.
El, plin de bunătate în traiul său a fost;
Ș-acele elemente ce firea-i compuneau,
Erau amestecate cu-atâta gingășie,
C-ar fi putut natura, de întruparea-i mândră,
Să zică-a fost acesta în adevăr un om!
OCTAVIUS: Să-i acordăm d-aceia onorurile toate
Și pompa cea funebră ce este potrivită
Cu meritele sale. În cortul meu veți pune,
Cu cinstea cuvenită unui ostaș ca dânsul,
Cea tristă rămășiță. Trimiteți la odihnă
Pe oameni, și să mergem să împărțim câștigul
Victoriei, ce astăzi norocul ne-a dat.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Julius Caesar

William Shakespeare
Julius Caesar. Parallel Texts.
 Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1896.**

194

Contemporary Literature Press

Bucharest University
 The Online Literature Publishing House
 of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Twenty-Three Volumes

Totalling 35,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
 including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
 The University of Bucharest. 2016